

**Δημόσια διαβούλευση της ΕΕΤΤ για τον ορισμό,
την ανάλυση, και τις προτεινόμενες κανονιστικές
υποχρεώσεις αναφορικά με τις αγορές λιανικής
πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε
σταθερή θέση (αγορές υπ. αρ. 1 και 2, της Σύστασης
της Ευρωπαϊκής Επιτροπής)**

Ιούλιος, 2006

Μαρούσι

Πίνακας Περιεχομένων

1.Εισαγωγή	4
1.1.Στόχοι Βάσει του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών	4
1.2.Κανονιστικό Πλαίσιο	4
1.3.Διαδικασία ΕΕΤΤ	6
1.4.Δημόσια Διαβούλευση	7
1.5.Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης	8
2.Ορισμός Σχετικής Αγοράς	10
2.1.Πλαίσιο	10
2.2.Πεδίο Εξέτασης	11
2.3.Η Διάρθρωση της Αγοράς	12
2.4.Σχετική αγορά προϊόντων Λιανικής πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση	16
2.5.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης και των υπηρεσιών τηλεφωνικών κλήσεων	18
2.6.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης και των υπηρεσιών κινητής πρόσβασης	22
2.6.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης	23
2.6.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Προσφοράς	28
2.7.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των διαφόρων μορφών λιανικής σταθερής πρόσβασης ...	30
2.7.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης	30
2.7.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς	33
2.8.Υποκαταστασιμότητα της πρόσβασης σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω PSTN/ISDN BRA και της πρόσβασης σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω DSL	35
2.8.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης	35
2.8.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς	37
2.9.Υποκαταστασιμότητας υπηρεσιών πρόσβασης στενής ζώνης για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες	39
2.9.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης	39
2.9.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς	41
2.10.Η Σχετική Γεωγραφική Αγορά	42
2.11.Γενικά Συμπεράσματα	42
3.Ανάλυση Αγοράς	45
3.1.Ιστορικό	45
3.2.Μερίδια Αγοράς	46
3.3.Δυνητικός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Επέκτασης	47
3.4.Έλλειψη Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος	52

3.5.Αρχικά Συμπεράσματα	53
4.Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Λιανική Αγορά Πρόσβασης Στενής Ζώνης	55
4.1.Κανονιστικό Πλαίσιο	55
4.2.Η Ανάγκη <i>Ex ante</i> Ρύθμισης.....	57
4.3.Προβλήματα Ανταγωνισμού.....	58
4.3.1. Δεσπόζουσα θέση	59
4.3.2. Κάθετη επέκταση.....	60
4.3.3. Οριζόντια επέκταση.....	61
4.4.Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις.....	62
4.4.1. Κανονιστικές Υποχρεώσεις Σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση	63
4.4.2. Κανονιστικές Υποχρεώσεις Σύμφωνα με την Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία 64	
4.5.Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις/ Αντί-ανταγωνιστικές πρακτικές	65
4.6.Κατευθύνσεις για την Επιλογή Κανονιστικών Υποχρεώσεων	72
4.7.Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις	74
4.7.1. Κανονιστικές υποχρεώσεις με βάση την Οδηγία για την Πρόσβαση	74
4.7.2. Ρυθμιστικές υποχρεώσεις στα πλαίσια της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία .	90
5.Ερωτήσεις Διαβούλευσης.....	104
6.Παράρτημα 1 – Προσφορά Αναφοράς Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών	106

1. Εισαγωγή

1.1. Στόχοι Βάσει του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών

Το Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο θέτει ως στόχους πολιτικής που διέπουν την δράση της ΕΕΤΤ κατά την άσκηση των καθηκόντων της στον τομέα παροχής δικτύων ή/και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών:

- (i) την προώθηση του ανταγωνισμού
- (ii) τη συμβολή στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και,
- (iii) την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η παρούσα ανάλυση συνάδει με τους ανωτέρω στόχους, καθώς η ΕΕΤΤ επιδιώκει να προωθήσει τον ανταγωνισμό διασφαλίζοντας το μέγιστο όφελος για τους τελικούς χρήστες σε επίπεδο τιμής, επιλογών και ποιότητας.

1.2. Κανονιστικό Πλαίσιο

Σύμφωνα με το νέο κανονιστικό πλαίσιο για τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων¹, η ΕΕΤΤ καλείται να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των

¹ Το νέο ρυθμιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, το οποίο αποτελείται από την Οδηγία 2002/21/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με κοινό κανονιστικό πλαίσιο για τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία Πλαίσιο”), Ε.Ε. 2002 L 108/33, και τέσσερις άλλες Οδηγίες (συλλογικά αναφέρονται ως οι “Ειδικές Οδηγίες”), που είναι οι εξής: Οδηγία 2002/20/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την Αδειοδότηση των δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Αδειοδότηση”), ΕΕ 2002 L 108/21, Οδηγία 2002/19/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την πρόσβαση σε δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών και συναφείς ευκολίες, καθώς και με τη διασύνδεσή τους (“η Οδηγία για την Πρόσβαση”), ΕΕ 2002 L 108/7, Οδηγία 2002/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την καθολική υπηρεσία και τα δικαιώματα των χρηστών όσον αφορά δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία”), ΕΕ 2002 L 108/51, και η Οδηγία 2002/58/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και την προστασία της ιδιωτικής ζωής στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, (“η Οδηγία για την Ιδιωτική Ζωή και τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες”), ΕΕ 2002 L 201/37. Τέσσερις οδηγίες της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σχετικά με τα δίκτυα και τις υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών, τέθηκαν

ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην *Οδηγία Πλαίσιο*.² Επιπλέον, η ΕΕΤΤ καλείται να διεξάγει ανάλυση των σχετικών αγορών προκειμένου να εκτιμήσει κατά πόσον υφίσταται ή όχι σε αυτές αποτελεσματικός ανταγωνισμός.³ Εφόσον διαπιστώσει ότι η σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική (δηλαδή εφόσον μια ή περισσότερες επιχειρήσεις διαθέτουν σημαντική ισχύ στην εν λόγω αγορά ('ΣΙΑ')), η ΕΕΤΤ οφείλει σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο να καθορίσει τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ στην αγορά αυτή και να επιβάλει σε αυτές τις κατά περίπτωση ενδεδειγμένες ειδικές ρυθμιστικές υποχρεώσεις.⁴

Στην περίπτωση όπου διαπιστώνει ότι η σχετική αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική, με βάση την Οδηγία Πλαίσιο η ΕΕΤΤ δεν επιβάλει νέες ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε κάποια επιχείρηση στην αγορά αυτή, ενώ σε περίπτωση που έχει επιβάλει στο παρελθόν ρυθμιστικές υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις στη σχετική αυτή αγορά, αίρει αυτές.⁵

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η διαδικασία ανάλυσης της αγοράς σύμφωνα με το Άρθρο 16 πρέπει να ακολουθεί χρονικά τον ορισμό της σχετικής αγοράς, ο οποίος λαμβάνει χώρα το συντομότερο δυνατό μετά την υιοθέτηση, ή τη μεταγενέστερη αναθεώρηση της Σύστασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Σχετικές Αγορές.⁶ Κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών και τη διεξαγωγή της ανάλυσης του ανταγωνισμού επί αυτών, η ΕΕΤΤ

σε ισχύ στις 24 Απριλίου του 2002. Το τελευταίο τμήμα του Ευρωπαϊκού Κανονιστικού πακέτου για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, η Οδηγία για την Προστασία της Ιδιωτικής Ζωής στις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες, ετέθη σε ισχύ την 31η Ιουλίου 2002.

² Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

³ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16.

⁴ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(4).

⁵ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 16(3).

⁶ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15.

καλείται να λάβει υπόψη στο μέγιστο δυνατό βαθμό τη Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.⁷

1.3. Διαδικασία ΕΕΤΤ

Για τις ανάγκες της διαδικασίας ορισμού και ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε στοιχεία από εσωτερικές και εξωτερικές πηγές, συμπεριλαμβανομένων στοιχείων χρηστών και παρόχων δικτύων και υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

Η ΕΕΤΤ πραγματοποιεί τον ορισμό και την ανάλυση της αγοράς βάσει του Νόμου 3431/2006 ‘Περί Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών και Άλλες Διατάξεις’ [ΦΕΚ 13 /03.02.2006] (ο «Νόμος») που αποτελεί το νέο Ελληνικό Νόμο για τις Ηλεκτρονικές Επικοινωνίες που τέθηκε σε ισχύ την 3^η Φεβρουαρίου, 2006⁸. Ο Νόμος μεταφέρει στην Ελληνική νομοθεσία τη δέσμη Οδηγιών της ΕΕ του 2002 (Οδηγίες 2002/19/ΕΚ, 2002/20/ΕΚ, 2002/21/ΕΚ, 2002/22/ΕΚ και 2002/77/ΕΚ).

Το Άρθρο 12 παρ.1 (α) του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ τη γενική αρμοδιότητα σχετικά με την ανάλυση αγορών (συμπεριλαμβανομένου του ορισμού των σχετικών αγορών προϊόντων/ υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, της ανάλυσης του επιπέδου του ανταγωνισμού, καθώς και τον Ορισμό των Παρόχων με ΣΙΑ και την επιβολή κανονιστικών υποχρεώσεων σε μια ορισμένη σχετική αγορά), σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ι) και (ιβ) παρέχει στην ΕΕΤΤ την αρμοδιότητα να διενεργεί δημόσιες διαβουλεύσεις, σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας εθνικής και Κοινοτικής νομοθεσίας, τόσο σε εθνικό όσο και Ευρωπαϊκό επίπεδο, με άλλα Κράτη Μέλη της ΕΕ και την Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 7 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Το Άρθρο 12 παρ.1 (ιστ) σε συνδυασμό με το άρθρο 64 παρ.1 παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων, τόσο για τους σκοπούς ex ante

7 Κατευθυντήριες Γραμμές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την Ανάλυση της Αγοράς και την Εκτίμηση Σημαντικής Ισχύος, ΕΕ 2002 C 165/3,

8 Για τη διεξαγωγή του ορισμού και της ανάλυσης αγορών, η ΕΕΤΤ έχει συλλέξει επίσης στοιχεία δυνάμει του προϊσχύοντος Νόμου Τηλεπικοινωνιών (Νόμος 2867/2000 ‘Οργάνωση και Λειτουργία των Τηλεπικοινωνιών και Λοιπές Διατάξεις’ [ΦΕΚ273/19.12.2000, Τεύχος Α]), (άρθρα, 3 παρ. 14, 15 και 19).

ρύθμισης του τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών, όσο και για ex post έρευνα και εφαρμογή. Ειδικότερα, το άρθρο 64 παρ.1 του Νόμου επιβάλλει σε όλες τις επιχειρήσεις που παρέχουν δίκτυα και υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών υπό καθεστώς Γενικής Άδειας να παρέχουν όλες τις πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων των χρηματοοικονομικών πληροφοριών που απαιτούνται προκειμένου η ΕΕΤΤ να διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τις διατάξεις ή τις αποφάσεις που εκδίδονται σύμφωνα με τη νομοθεσία για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, συμπεριλαμβανομένων (άρθρο 64 παρ.1, εδ.(στ)) όλων των πληροφοριών που απαιτούνται για την ανάλυση αγοράς και τον προσδιορισμό των επιχειρήσεων με ΣΙΑ. Σύμφωνα με το άρθρο 64 παρ.4 του Νόμου, οι επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να παρέχουν τις αιτούμενες πληροφορίες άμεσα κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος, σύμφωνα με το χρονοδιάγραμμα και το βαθμό λεπτομέρειας που καθορίζει η ΕΕΤΤ και εφόσον δεν ορίζεται άλλη προθεσμία, εντός είκοσι (20) εργασίμων ημερών από το αίτημα. Ο Νόμος ορίζει ένα ελάχιστο χρονικό διάστημα πέντε (5) εργασίμων ημερών για την παροχή πληροφοριών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 12 παρ.1(στ) του Νόμου, οι αρμοδιότητες σχετικά με το δίκαιο του Ανταγωνισμού όσον αφορά τον τομέα των Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών ανήκουν στην ΕΕΤΤ και όχι στην Επιτροπή Ανταγωνισμού. Στα πλαίσια των αρμοδιοτήτων της σχετικά με το δίκαιο του ανταγωνισμού, το άρθρο 14 του Νόμου παρέχει στην ΕΕΤΤ ευρείες αρμοδιότητες σχετικά με τη συλλογή στοιχείων που είναι απαραίτητα για την εφαρμογή του Νόμου 703/1977, συμπεριλαμβανομένης της εξουσίας ελέγχου βιβλίων και άλλων εγγράφων των τηλεπικοινωνιακών παρόχων και της έρευνας των στα γραφεία και λοιπές εγκαταστάσεις τους.

1.4. Δημόσια Διαβούλευση

Όλες οι παρατηρήσεις επί της Διαβούλευσης αυτής είναι ευπρόσδεκτες. Ωστόσο, θα διευκόλυνε το έργο της ΕΕΤΤ που συνίσταται στην ανάλυση των απαντήσεων, εάν οι παρατηρήσεις υποβάλλονται με παραπομπή στον αριθμό της σχετικής ερώτησης του παρόντος εγγράφου στην Ενότητα «Ερωτήσεις Διαβούλευσης». Η παρούσα διαβούλευση εκκινεί στις **27/07/2006** έως τις **28/08/2006** και ώρα **10:00 π.μ.** Οι ενδιαφερόμενοι καλούνται να υποβάλλουν τις παρατηρήσεις τους εγγράφως και επώνυμα στη διεύθυνση της

EETT (Λεωφ. Κηφισίας 60, 15125 – Μαρούσι Αθήνα) καθώς και ηλεκτρονικά (σε επεξεργάσιμη μορφή) στη διεύθυνση market.analysis@eett.gr, μέχρι τις **28/08/2006 και ώρα 10:00 π.μ.**

Η EETT εκτιμά ότι πολλά από τα ζητήματα που τίθενται στο παρόν έγγραφο πιθανόν να απαιτούν από κάποιους την παροχή εμπιστευτικών πληροφοριών προς υποστήριξη των παρατηρήσεών τους. Οι συμμετέχοντες θα πρέπει να προσδιορίζουν σαφώς το τμήμα των απαντήσεων που είναι εμπιστευτικό, και εάν είναι εφικτό, να το παρέχουν σε χωριστό παράρτημα της απάντησής τους. Η EETT θα διαχειριστεί τις πληροφορίες αυτές ως αυστηρά εμπιστευτικές. Σημειώνεται ότι οποιεσδήποτε απαντήσεις πέραν της καταληκτικής ημερομηνίας ή/και τροποποιήσεις απαντήσεων στη δημόσια διαβούλευση δεν θα γίνονται δεκτές.

1.5. Δομή του Κειμένου της Διαβούλευσης

Η Ενότητα 2 της παρούσας διαβούλευσης παρουσιάζει το πλαίσιο της μεθοδολογίας του ορισμού της σχετικής αγοράς λιανικής πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση και ορίζει το πεδίο της εξέτασης της αγοράς. Στη συνέχεια παρουσιάζει τα αρχικά συμπεράσματα της EETT σχετικά με τον ορισμό της αγοράς λιανικής πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση.

Η Ενότητα 3 της παρούσας Διαβούλευσης περιλαμβάνει την εξέταση της ύπαρξης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη σχετική αγορά προϊόντων (ανάλυση αγοράς).

Η Ενότητα 4 παρουσιάζει την αξιολόγηση της EETT σχετικά με την επιβολή κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων σε επιχειρήσεις που έχουν ορισθεί ως έχουσες ΣΙΑ (βλ. Ενότητα 3).

Η Ενότητα 5 του κειμένου της Διαβούλευσης παρουσιάζει τις ερωτήσεις της Διαβούλευσης της EETT αναφορικά με τον ορισμό αγοράς, την ανάλυση αγοράς και τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνονται στις Ενότητες 2, 3 και 4 της παρούσας Διαβούλευσης.

Στο Παράρτημα 1 παρουσιάζεται το ελάχιστο περιεχόμενο της *Προσφοράς Αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)*.

2. Ορισμός Σχετικής Αγοράς

2.1. Πλαίσιο

Η ΕΕΤΤ καλείται, σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, να ορίσει σχετικές αγορές στον τομέα των ηλεκτρονικών επικοινωνιών λαμβάνοντας υπόψη τις εθνικές συνθήκες, ιδίως να ορίσει τις σχετικές γεωγραφικές αγορές στην Ελληνική επικράτεια, ακολουθώντας τη διαδικασία ορισμού αγορών όπως αυτή τίθεται στην Οδηγία Πλαίσιο. Η υποχρέωση αυτή αφορά τόσο τις σχετικές αγορές που προσδιορίζονται στη Σύσταση όσο και τυχόν πρόσθετες σχετικές αγορές που δύναται να ορίσει η ΕΕΤΤ. Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ διεξάγει τον ορισμό αγορών σύμφωνα με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού λαμβάνοντας ιδιαίτερος υπόψη τη Σύσταση, καθώς και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.⁹

Η διαδικασία ορισμού αγορών στοχεύει στο να προσδιορίσει με συστηματικό τρόπο τις ανταγωνιστικές πιέσεις που υφίστανται οι πάροχοι υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών και δικτύων για την αποτελεσματική ανάλυση της αγοράς. Μια σχετική αγορά προϊόντων αποτελείται από το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που είναι επαρκώς εναλλάξιμα ή υποκατάστατα κατά την αντίληψη των καταναλωτών, όχι μόνο από την άποψη των αντικειμενικών χαρακτηριστικών τους, της τιμής ή της επιδιωκόμενης χρήσης τους, αλλά και τις συνθήκες ανταγωνισμού ή/και τη διάρθρωση της προσφοράς και της ζήτησης στην εν λόγω αγορά.¹⁰

Ο ορισμός της σχετικής αγοράς προσδιορίζει τους περιορισμούς στην πρακτική καθορισμού τιμών των παρόχων που προκύπτουν από τη δυνατότητα υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς. Για το σκοπό ορισμού της σχετικής αγοράς, η ΕΕΤΤ

⁹ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 15

¹⁰ Βλ., παραδείγματος χάριν, Υπόθεση *Michelin v. Commission* [1983] ECR 3461, Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον ορισμό σχετικών αγορών για τους σκοπούς του Κοινοτικού δικαίου του ανταγωνισμού (“Η Ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τον Ορισμό Αγορών”), ΕΕ 1997 C 372/3, και τις *Κατευθυντήριες Γραμμές*.

λαμβάνει υπόψη μια σειρά μεθοδολογιών κατά την αξιολόγηση της υποκατάστασης από πλευράς ζήτησης και προσφοράς, συμπεριλαμβανομένου του τεστ SSNIP όπου είναι πρακτικά δυνατό να εφαρμοσθεί.¹¹ Με βάση το εν λόγω τεστ, μια συγκεκριμένη υπηρεσία ή ένα σύνολο υπηρεσιών συνιστά χωριστή σχετική αγορά εάν ένας υποθετικός μονοπωλιακός πάροχος μπορούσε να επιβάλει μια μικρή αλλά ουσιώδη (έως και 10%), μη προσωρινή αύξηση τιμής πάνω από το ανταγωνιστικό επίπεδο, χωρίς να μειωθούν οι πωλήσεις, με συνέπεια η αύξηση της τιμής να αποδειχθεί ότι είναι κερδοφόρος.¹² Η άσκηση του ορισμού της σχετικής αγοράς εξετάζει την πιθανή ανταγωνιστική ανταπόκριση μιας ομάδας (μη οριακού αριθμού) πελατών, δηλαδή όχι απαραίτητως της πλειοψηφίας των πελατών.¹³

Μια σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή όπου οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και προμήθεια προϊόντων ή/και υπηρεσιών, στην οποία οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και διακριτές από γειτονικές περιοχές, όπου οι συνθήκες του ανταγωνισμού είναι ουσιαστικά διαφορετικές.

2.2.Πεδίο Εξέτασης

Η αγορά που εξετάζεται στην παρούσα διαβούλευση είναι η αγορά λιανικής πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση (εφεξής λιανική πρόσβαση) για οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες (Αγορές 1-2 του Παραρτήματος της Σύστασης).

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σημειώνει ότι η λιανική πρόσβαση δύναται σε γενικές γραμμές να περιγραφεί ως η σταθερή σύνδεση ή πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο για το σκοπό πραγματοποίησης ή/και λήψης τηλεφωνικών κλήσεων και σχετικών υπηρεσιών. Σημειώνει επίσης ότι η πρόσβαση παρέχεται

¹¹ Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

¹² Βλέπε την Ανακοίνωση της Επιτροπής για τον Ορισμό Αγορών και τις Κατευθυντήριες Γραμμές.

¹³ Βλέπε, παραδείγματος χάρη, Υπόθεση, *Hoffman-La Roche & Co. A. G. v. Commission* [1979] ECR 461 and *Ahmed Saeed Flugreisen v. Zentrale zur Bekämpfung unlauteren Wettbewerbs* [1989] ECR 803.

μέσω μεταλλικών συνεστραμμένων καλωδίων τουλάχιστον επί του παρόντος ενώ αναμένεται η εισαγωγή μιας ευρύτερης γκάμας τεχνολογιών στο μέλλον.

Η Σύσταση για τις Σχετικές Αγορές εξετάζει την σχέση μεταξύ πρόσβασης και κλήσεων, σημειώνοντας ότι ενώ παρέχονται συνήθως ως ένα πακέτο, ορισμένοι τελικοί χρήστες επιλέγουν εναλλακτικούς παρόχους για την παροχή κλήσεων. Ως εκ τούτου, ένας πάροχος ο οποίος θα επιχειρούσε να ανεβάσει την τιμή των εξερχόμενων κλήσεων άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου θα αντιμετώπιζε την βέβαιη πιθανότητα οι τελικοί χρήστες να μεταπηδήσουν σε εναλλακτικούς παρόχους. Η χρήση κωδικών επιλογής και προεπιλογής φορέα διευκολύνει την παροχή υπηρεσιών από εναλλακτικούς παρόχους. Επιπλέον, ενώ οι πάροχοι πρόσβασης ανταγωνίζονται στην παροχή κλήσεων, δεν διαφαίνεται ότι οι πάροχοι που παρέχουν κλήσεις μέσω της επιλογής/προεπιλογής φορέα θα εισέρχονταν συστηματικά στην αγορά πρόσβασης συνεπεία μιας μικρής αλλά σημαντικής μη-παροδικής αύξησης της τιμής της πρόσβασης.

Η Σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις σχετικές αγορές, διακρίνει τις κάτωθι δύο σχετικές αγορές:

- Πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση για οικιακούς πελάτες, και
- Πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση για μη-οικιακούς πελάτες.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την καταλληλότητα των εν λόγω ορισμών αγορών και την κατάλληλη οριοθέτηση μεταξύ των σχετικών αγορών για την Ελλάδα.

2.3. Η Διάρθρωση της Αγοράς

Ο ΟΤΕ λειτουργεί ένα εθνικό δίκτυο ηλεκτρονικών επικοινωνιών πλήρους κάλυψης. Την 31^η Δεκεμβρίου 2005, ο αριθμός των συνδέσεων τοπικής πρόσβασης του ΟΤΕ σε λειτουργία ανερχόταν σε 5.513.221, αντιπροσωπεύοντας σύμφωνα με εκτίμηση της ΕΕΤΤ, μερίδιο αγοράς άνω του 99% του συνολικού αριθμού συνδέσεων σταθερής τηλεφωνίας στην Ελλάδα. Θα πρέπει να σημειωθεί, ωστόσο, ότι την ίδια περίοδο υπήρχαν 16 αδειοδοτημένοι

πάροχοι δημόσιων σταθερών δικτύων. Παρά το γεγονός ότι οι περισσότεροι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν σημεία παρουσίας ανά την Ελλάδα, η εναλλακτική υποδομή τοπικής πρόσβασης είναι περιορισμένη. Οι περισσότεροι εναλλακτικοί παρέχουν πρόσβαση και υπηρεσίες χρησιμοποιώντας αδεσμοποιήτους τοπικούς βρόχους, μισθωμένες γραμμές και συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης.

Σταθερή πρόσβαση στο τηλεφωνικό δίκτυο δύναται να παρέχεται στην Ελλάδα κατά τους ακόλουθους τρόπους:

- Γραμμές PSTN – οι οποίες παρέχουν ένα κανάλι. Οι εν λόγω γραμμές ήταν αρχικά σχεδιασμένες για κίνηση φωνής, αλλά μπορούν να υποστηρίξουν fax και μεταφορά δεδομένων μέσω modem με ταχύτητες έως 56 Kbps. Αποτελούν την κυρίαρχη μορφή πρόσβασης και κατά την 31^η Δεκεμβρίου 2005 ο αριθμός αυτών των γραμμών σε λειτουργία στην Ελλάδα εκτιμάται στις 4.930.328 γραμμές. Αυτό μεταφράζεται σε μείωση της τάξης περίπου του 11% συγκριτικά με τον αντίστοιχο αριθμό γραμμών στις 31 Δεκεμβρίου του 1998.
- Ψηφιακές ISDN γραμμές:
 - Basic Rate Access ('BRA') – υποστηρίζει 2 κανάλια είτε για χρήση φωνής ή/ και για χρήση δεδομένων, και
 - Primary Rate Access ('PRA') – υποστηρίζει 30 κανάλια είτε για χρήση φωνής ή/ και για χρήση δεδομένων.

Η διαχρονική εξέλιξη των γραμμών πρόσβασης σε λειτουργία στην Ελλάδα, παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Ημερομηνία	PSTN			ISDN BRA	ISDN PRA	ΣΥΝΟΛΟ
	Ψηφιακό κέντρο	Αναλογικό κέντρο	Σύνολο			
31/12/1998	4.193.488	1.342.033	5.535.521	3.258	448	5.539.227
31/12/1999	5.134.321	476.610	5.610.931	27.542	1.478	5.639.951
31/12/2000	5.324.923	334.351	5.659.274	96.972	3.946	5.760.192

31/12/2001	5.389.062	218.664	5.607.726	199.033	5.385	5.812.144
31/12/2002	5.247.827	165.015	5.412.842	349.755	6.048	5.768.645
31/12/2003	5.182.749	17.619	5.200.368	448.542	6.766	5.655.676
31/12/2004	5.079.827	617	5.080.444	525.499	7.362	5.613.305
30/06/2005	4.994.317	0	4.994.317	555.721	7.507	5.557.545
31/12/2005(*)	4.930.328	0	4.930.328	578.560	7.424	5.516.312

**Στοιχεία βάσει εκτιμήσεων της EETT*

Με βάση τα πραγματικά στοιχεία που έχουν συγκεντρωθεί από την EETT έως τις 30 Ιουνίου 2005, ο ΟΤΕ παρείχε 99,95% των γραμμών PSTN, 99,99% των ISDN BRA και 95,6% των ISDN PRA γραμμών.

Η συνήθης υποδομή για την παροχή πρόσβασης PSTN και ISDN (μεταλλικό συνεστραμμένο ζεύγος) δύναται επίσης να χρησιμοποιηθεί για την παροχή πρόσβασης xDSL. Στις 31 Δεκεμβρίου 2003, υπήρχαν 7.933 ενεργές γραμμές ADSL (οι οποίες παρέχονταν μέσω του ADSL δικτύου του ΟΤΕ), που αυξήθηκαν σε 43.832 και 283.046 στα τέλη του 2004 και στα μέσα του 2006 αντίστοιχα. Τα στοιχεία υποδεικνύουν ότι οι λιανικοί πελάτες στην Ελλάδα, ενδιαφέρονται για πρόσβαση μεγαλύτερου εύρους ζώνης. Για παράδειγμα, σύμφωνα με την εθνική έρευνα για τις Νέες Τεχνολογίες και την Κοινωνία της Πληροφορίας 2005 που διεξήχθη για λογαριασμό του ΕΔΕΤ τον Οκτώβριο/Νοέμβριο του 2005,¹⁴ το 46.1% των συμμετεχόντων που δήλωσαν επίσης ότι έχουν συνδρομή στο Internet, ανέφεραν ότι ενδιαφέρονται πολύ ή αρκετά για πρόσβαση στο Internet σε ταχύτητες μεγαλύτερες από 128 Kbps. Το 22,4% της ίδιας ομάδας συμμετεχόντων (δηλαδή, αυτών που έχουν συνδρομή Internet), δήλωσαν ότι ενδιαφέρονται λίγο, ενώ το 22,6% αυτών ότι δεν ενδιαφέρονται καθόλου.

Οι λιανικές υπηρεσίες ευρείας ζώνης που παίρνουν οι οικιακοί χρήστες και οι μικρές εταιρείες παρέχονται κυρίως μέσω ADSL του ΟΤΕ, και δίνουν ανώτατη ταχύτητα ρυθμού

¹⁴ Διαθέσιμη στο: <http://www.ebusinessforum.gr>. Η έρευνα χρηματοδοτήθηκε από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» στο πλαίσιο του 3^{ου} ΚΠΣ.

καθόδου περίπου 384, 512 ή 1024 Kbps.¹⁵ Το μεγαλύτερο μέρος τους εύρους ζώνης χρησιμοποιείται για την λήψη δεδομένων, και δύναται να χρησιμοποιείται τόσο για κίνηση φωνής όσο και δεδομένων. Επί του παρόντος υπάρχει μόνο ένας ελάχιστος αριθμός γραμμών πρόσβασης άλλων τύπων DSL π.χ. SDSL.

Επιπλέον, ένας μικρός αριθμός πελατών στην Ελλάδα λαμβάνει πρόσβαση μέσω υποδομής οπτικών ινών και σταθερής ασύρματης πρόσβασης. Τον Ιανουάριο του 2001, η ΕΕΤΤ αδειοδότησε παρόχους σταθερής ασύρματης πρόσβασης να παρέχουν τέτοια πρόσβαση στις ζώνες των 3.5 και 25 GHz. Αδειοδότησε τρεις παρόχους στη ζώνη των 3.5 GHz και πέντε στη ζώνη των 25 GHz. Οι αδειοδοτημένοι πάροχοι σταθερής ασύρματης πρόσβασης πρέπει να εγκαθιστούν, να λειτουργούν, να συντηρούν και να χρησιμοποιούν τον απαραίτητο εξοπλισμό ώστε να παρέχουν κάλυψη σε τουλάχιστον 20% του Ελληνικού πληθυσμού μέσα σε δύο χρόνια από την απονομή της άδειας. Επιπροσθέτως, οι αδειοδοτημένοι στα 3.5 GHz πάροχοι πρέπει να είναι ενεργοί σε τουλάχιστον τέσσερις περιοχές. Οι αδειοδοτημένοι στα 3.5 GHz πάροχοι πρέπει να παρέχουν μια υπηρεσία που λειτουργεί σε ταχύτητες τουλάχιστον 64 Kbps, ενώ οι αδειοδοτημένοι στα 25 GHz πάροχοι πρέπει να παρέχουν φωνητική τηλεφωνία και υπηρεσίες ευρυζωνικής πρόσβασης. Στα μέσα του 2006, υπήρχαν 453 ευρυζωνικές συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης.¹⁶ Κατόπιν δημόσιας διαβούλευσης έχει εκδοθεί Απόφαση με την οποία επιτρέπεται η ελεύθερη χρήση του φάσματος στις ζώνες 2,4 GHz και στα 5,4 GHz.

Οι οπτικές ίνες δύνανται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή τοπικής πρόσβασης. Δεδομένου του εύρους ζώνης που παρέχουν, οι εν λόγω συνδέσεις χρησιμοποιούνται σχεδόν αποκλειστικά για μη-οικιακούς πελάτες. Ο αριθμός ωστόσο των συνδέσεων μέσω οπτικών ινών είναι πολύ περιορισμένος. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η επίδραση των συνδέσεων τοπικής πρόσβασης μέσω οπτικών ινών είναι ελάχιστη και θα

¹⁵ Το τελευταίο διάστημα υπάρχουν αρκετές προσφορές (κυρίως από εναλλακτικούς παρόχους) στην αγορά με ακόμη μεγαλύτερες ταχύτητες ρυθμού καθόδου

¹⁶ Στις 31 Δεκεμβρίου 2003 υπήρχαν 121 ευρυζωνικές συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης που αυξήθηκαν σε 221 στο τέλος του 2004.

παραμένει τέτοια κατά την διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση.

Στα πλαίσια της παρούσας εξέτασης, στόχος της EETT ήταν να εκτιμήσει μια σειρά παραγόντων κατά τον ορισμό των σχετικών αγορών για υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης. Εξέτασε τα επενδυτικά κίνητρα των παρόχων καθώς και τις επιλογές κατασκευής ή αγοράς υποδομής (build or buy) των νεοεισερχόμενων. Τέλος, η EETT έλαβε ιδιαίτερος υπόψη της την ανάγκη να διασφαλίσει τη δυνατότητα των παρόχων να έχουν επαρκή απόδοση επί των επενδύσεων τους.

2.4.Σχετική αγορά προϊόντων Λιανικής πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση

Η EETT εξέτασε το εύρος των κατάλληλων λιανικών αγορών για την παροχή πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση¹⁷. Στα πλαίσια της ως άνω εξέτασης, εκτίμησε τα τεχνικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά των διάφορων εναλλακτικών υπηρεσιών λιανικής, την αντίληψη και συμπεριφορά των καταναλωτών, τις ιστορικές διακυμάνσεις των τιμών των πιθανών ανταγωνιστικών υπηρεσιών, τις μεταβολές των τιμών και τα σχετικά τιμολόγια, καθώς και τα κόστη μεταστροφής (είτε αυτά πηγάζουν από τεχνολογικές επενδύσεις ή από αποκλειστικές συμφωνίες και ποινικές ρήτρες σε συμβόλαια, ή από άλλες πηγές).

Ενόψει της υπάρχουσας δομής της αγοράς και των διαθέσιμων υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης, η ανάλυση του ορισμού αγορών της EETT εξετάζει τα κάτωθι σημεία, τα οποία απεικονίζονται και στο Σχήμα 1 κατωτέρω:

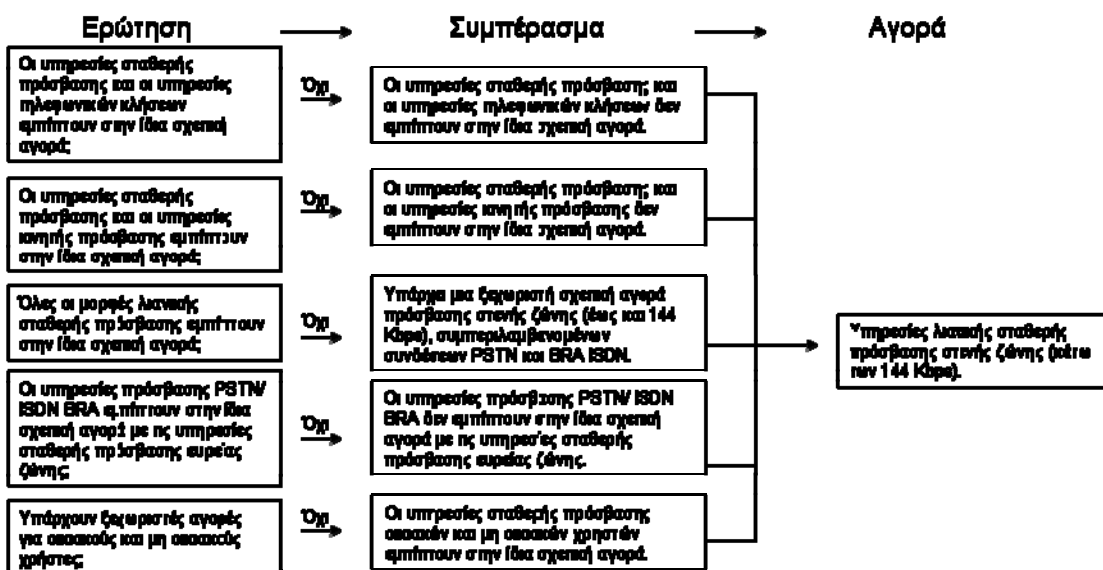
- Οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης και οι υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων ανήκουν σε ξεχωριστές σχετικές αγορές;

¹⁷ Στο παρόν κείμενο, ο όρος ‘λιανική πρόσβαση’ αναφέρεται στη ‘λιανική πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο’.

- Οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης και οι υπηρεσίες κινητής πρόσβασης ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά;
- Όλες οι μορφές λιανικής σταθερής πρόσβασης εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά;
- Οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης και οι υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης ευρείας ζώνης DSL ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά;
- Υπάρχουν ξεχωριστές σχετικές αγορές για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες;

Κατά την εξέταση των ως άνω σημείων, η EETT θα εξετάσει την υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης και προσφοράς.

Υπηρεσίες Λιανικής Σταθερής Πρόσβασης

Σχήμα 1

2.5.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης και των υπηρεσιών τηλεφωνικών κλήσεων

Καταρχήν η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν στην Ελλάδα οι συνθήκες ζήτησης και προσφοράς στις υπηρεσίες πρόσβασης και στις υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων είναι τέτοιες που να υποδεικνύουν ότι υπάρχουν ξεχωριστές αγορές για υπηρεσίες πρόσβασης και τηλεφωνικών κλήσεων. Κατά την ως άνω άσκηση, η ΕΕΤΤ εξέτασε την υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης στο επίπεδο λιανικής και την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς στο επίπεδο χονδρικής.

Υποκαταστασιμότητα από πλευράς ζήτησης

Η υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης εκτιμά την έκταση στην οποία οι καταναλωτές προτίθενται να υποκαταστήσουν την υπό εξέταση υπηρεσία με άλλες υπηρεσίες.

Κατά την εκτίμηση της υποκαταστασιμότητας από πλευράς ζήτησης, η ΕΕΤΤ χρησιμοποίησε όλες τις σχετικές πληροφορίες αναφορικά με τη λειτουργικότητα, τις μεταβολές των τιμών των πιθανών ανταγωνιστικών υπηρεσιών και τις σχετικές υπάρχουσες τιμολογιακές πληροφορίες. Εξέτασε επίσης εάν σημαντικά κόστη μεταστροφής (είτε αυτά πηγάζουν από τεχνολογικές επενδύσεις, αποκλειστικές ή ποινικές ρήτρες σε υπάρχοντα συμβόλαια ή από άλλες πηγές) εμποδίζουν τη δυνατότητα των πελατών να υποκαταστήσουν μια υπηρεσία συνεπεία μιας μικρής αλλά σημαντικής και μη παροδικής αύξησης της τιμής της.

Λειτουργικότητα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων και οι υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης διαφοροποιούνται από πλευράς λειτουργικότητας. Ουσιαστικά, οι πελάτες χρειάζονται υπηρεσίες πρόσβασης ώστε να μπορούν να έχουν υπηρεσίες τηλεφωνίας (δηλ. η πρόσβαση αποτελεί προϋπόθεση της απόκτησης υπηρεσιών τηλεφωνίας). Επιπλέον, είναι απίθανο ότι ένας πελάτης θα αποκτούσε πρόσβαση χωρίς να επιθυμεί την απόκτηση υπηρεσιών τηλεφωνικών κλήσεων.

Έως την εισαγωγή της επιλογής φορέα το έτος 2002, η πρόσβαση και οι υπηρεσίες τηλεφωνίας παρέχονταν ως ένα πακέτο (δηλ. πρόσβαση και κλήσεις). Ενώ η πρόσβαση και οι

κλήσεις παρουσιάζονταν ως ξεχωριστές υπηρεσίες στους λογαριασμούς, παρέχονταν ως μια δέσμη υπηρεσιών.

Η επιλογή και η προεπιλογή φορέα, δίνουν τη δυνατότητα στους πελάτες να αποκτούν κλήσεις από έναν εναλλακτικό πάροχο υπηρεσιών (είτε επί τη βάσει της κάθε πραγματοποιούμενης κλήσης ή για όλες τις κλήσεις που εμπίπτουν σε μια προκαθορισμένη κατηγορία). Οι εν λόγω κλήσεις (που εκκινούν από το δίκτυο του παρέχοντος την πρόσβαση παρόχου) δρομολογούνται από το δίκτυο του παρέχοντος την πρόσβαση παρόχου στο σχετικό σημείο διασύνδεσης με τον πάροχο που παρέχει τις υπηρεσίες.

Σε ορισμένα Κράτη Μέλη, αλλά όχι επί του παρόντος στην Ελλάδα, είναι δυνατό οι εναλλακτικοί πάροχοι να ‘μεταπωλούν’ τις υπηρεσίες πρόσβασης (χρησιμοποιώντας χονδρική εκμίσθωση γραμμών (Wholesale line rental (WLR))). Ενώ οι εναλλακτικοί πάροχοι δεν έχουν τεχνικό ή λειτουργικό έλεγχο της σύνδεσης πρόσβασης, είναι σε θέση να τιμολογούν τον πελάτη για την σύνδεση πρόσβασης, και ως εκ τούτου έχουν τη δυνατότητα να παρέχουν ‘ενιαίο λογαριασμό’ με τον ίδιο τρόπο με τον πάροχο που παρέχει πρόσβαση.

Λαμβάνοντας υπόψη τις υπηρεσίες που προσφέρονται μέσω επιλογής και προεπιλογής φορέα και την μη παροχή επί του παρόντος της υπηρεσίας της χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών καθώς επίσης και την περιορισμένη εναλλακτική υποδομή τοπικής πρόσβασης στην Ελλάδα, είναι πιο πιθανό να αλλάξει κάποιος πάροχο τηλεφωνικών υπηρεσιών παρά πάροχο πρόσβασης.

Αριθμός πελατών

Το ανωτέρω συμπέρασμα επιβεβαιώνεται και από τα στοιχεία της ΕΕΤΤ, τα οποία υποδεικνύουν ότι περισσότεροι πελάτες αποκτούν υπηρεσίες τηλεφωνίας παρά υπηρεσίες πρόσβασης από εναλλακτικούς παρόχους. Παραδείγματος χάριν, στα τέλη του 2004 λιγότερο από 1% των συνδρομητών λάμβαναν τοπική πρόσβαση από τους εναλλακτικούς παρόχους, ενώ την ίδια χρονική στιγμή το ποσοστό των συνδρομητών που χρησιμοποιούσαν τους

εναλλακτικούς παρόχους για τοπικές κλήσεις ήταν 12,5% (από 3,8% στα τέλη του 2003), και 22% για υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις (από σχεδόν 14% στα τέλη του 2003).¹⁸

Τιμολόγηση

Υπάρχουν ξεκάθαρες λειτουργικές διαφορές μεταξύ της πρόσβασης και των τηλεφωνικών υπηρεσιών. Ως εκ τούτου, είναι σαφές ότι οι πελάτες δεν δύνανται να ανταποκριθούν σε μια αύξηση της τιμής μιας εκ των υπηρεσιών και να μεταστραφούν στην άλλη ή να αποκτήσουν «περισσότερη» εκ της άλλης υπηρεσίας. Συνεπώς, οι τελικοί καταναλωτές δεν θα ανταποκρινόνταν σε μια αύξηση της τιμής των υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου μεταστρεφόμενοι στις υπηρεσίες κλήσεων (και αντιστρόφως).

Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς

Η υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς υποδεικνύει σε ποιες περιπτώσεις οι πάροχοι υπηρεσιών, πέραν των ήδη υπαρχόντων στην αγορά, θα μεταστρέφονταν (βραχυπρόθεσμα) στην παροχή εναλλάξιμων υπηρεσιών χωρίς να υποστούν σημαντικό επιπρόσθετο κόστος. Για την περίπτωση εκείνη όπου το συνολικό κόστος που απαιτείται για την μεταστροφή της παραγωγής είναι σχετικά αμελητέο, η εναλλακτική υπηρεσία δύναται να ενσωματωθεί στον ορισμό της σχετικής αγοράς. Το γεγονός ότι μια επιχείρηση δύναται να

¹⁸ Communication from the Commission to the Council, the European Parliament, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions 'European Electronic Communications Regulation and Markets 2005 (11^η Έκθεση)' [SEC(2006)193], Παράρτημα, Volume II, σελ. 22. Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με τη χρησιμοποιούμενη μεθοδολογία, τα ποσοστά των συνδρομητών που αφορούν σε τοπικές κλήσεις προκύπτουν λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συνδρομητές των εναλλακτικών παρόχων που λαμβάνουν υπηρεσίες τοπικών κλήσεων (α) μέσω άμεσης πρόσβασης για φωνητική τηλεφωνία, και (β) μέσω Προεπιλογής Φορέα. Τα ποσοστά ωστόσο των συνδρομητών που αφορούν σε υπεραστικές και διεθνείς κλήσεις, προκύπτουν λαμβάνοντας υπόψη όλους τους συνδρομητές των εναλλακτικών παρόχων που λαμβάνουν υπηρεσίες υπεραστικών και διεθνών κλήσεων μέσω των (α) και (β) ανωτέρω, και επιπρόσθετα (γ) τους μισούς συνδρομητές των εναλλακτικών παρόχων που λαμβάνουν υπηρεσίες υπεραστικών και διεθνών κλήσεων μέσω Επιλογής Φορέα. Διευκρινίζεται τέλος, ότι όλα τα ανωτέρω στοιχεία που αφορούν στα τέλη του 2003 βασίζονται σε στοιχεία της ΕΕΤΤ αλλά δεν περιλαμβάνονται στην 11^η Έκθεση.

κατέχει τα απαραίτητα εφόδια για την παροχή μιας υπηρεσίας δε λαμβάνεται υπόψη εάν για την προσοδοφόρα είσοδο στην αγορά παροχής της υπηρεσίας θα απαιτούνταν σημαντικές επιπρόσθετες επενδύσεις.

Ενώ όλοι οι υφιστάμενοι πάροχοι υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης παρέχουν επίσης τηλεφωνικές υπηρεσίες, δεν ισχύει και το αντίστροφο. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ εξέτασε την έκταση στην οποία οι υφιστάμενοι πάροχοι τηλεφωνικών υπηρεσιών θα άρχιζαν να παρέχουν υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης, συνεπεία μιας αύξησης της τιμής πρόσβασης άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου της τάξης έως και 10%.

Λειτουργική υποκαταστασιμότητα

Για την παροχή υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης από τη μια πλευρά, και για την παροχή υπηρεσιών λιανικών τηλεφωνικών κλήσεων από την άλλη, απαιτούνται ξεχωριστές και διαφορετικές υποδομές/υπηρεσίες. Για να είναι σε θέση κάποιος εναλλακτικός πάροχος να εισέλθει στην αγορά πρόσβασης συνεπεία μιας αύξησης της τιμής έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου, πρέπει να ελέγχει τις ευκολίες πρόσβασης είτε αυτές είναι ιδιοκτησία του, είτε υπό την κατοχή του (λχ. αδεσμοποίητος τοπικός βρόχος) είτε αποτελούν προϊόν μεταπώλησης (λχ. WLR). Οι υποδομές/υπηρεσίες χονδρικής τις οποίες αποκτούν, επί του παρόντος, οι εναλλακτικοί πάροχοι προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχουν υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων (λχ. εκκίνηση με προεπιλογή φορέα) δεν τους επιτρέπουν την παροχή υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης.

Παρομοίως, ένας πάροχος πρόσβασης ο οποίος ουσιαστικά δεν ελέγχει ή κατέχει ευκολίες πρόσβασης (λχ. ένας πάροχος ο οποίος μεταπωλεί πρόσβαση χρησιμοποιώντας μια χονδρική υπηρεσία όπως η χονδρική εκμίσθωση γραμμών (WLR)) χρειάζεται υποδομές πρόσβασης όπως επιλογή ή προεπιλογή φορέα και υπηρεσίες εκκίνησης κλήσεων προκειμένου να είναι σε θέση να παρέχει υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων.

Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης και οι υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων είναι λειτουργικά υποκατάστατα από πλευράς προσφοράς.

Τιμολόγηση

Το βασικό ερώτημα είναι εάν τα κόστη των υποδομών μέσω των οποίων απαιτούνται από υφιστάμενους παρόχους υπηρεσιών πρόσβασης και τηλεφωνικών κλήσεων αντίστοιχα, είναι

τέτοια ώστε να επιτρέπουν την μεταστροφή στην παροχή της άλλης υπηρεσίας σε περίπτωση μιας αύξησης της τιμής έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου. Η EETT θεωρεί ότι οι πάροχοι υπηρεσιών τηλεφωνίας δεν θα μεταστρέφονταν στην παροχή υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης μέσω ευκολιών που είτε θα έπρεπε να εγκαταστήσουν είτε θα έπρεπε να μισθώσουν (λχ αδεσμοποίητος τοπικός βρόχος) συνεπεία μιας τέτοιας αύξησης της τιμής. Σε περίπτωση που οι χονδρικές υπηρεσίες επιλογής και προεπιλογής φορέα είναι διαθέσιμες σε κοστοστρεφείς τιμές, ένας υφιστάμενος πάροχος λιανικής πρόσβασης ενδεχομένως να ανταποκρινόταν σε μια αύξηση της τιμής (έως και 10%) και να ξεκινούσε να παρέχει υπηρεσίες λιανικής τηλεφωνίας.

Η EETT θεωρεί ότι τα υπάρχοντα στοιχεία αναφορικά με τον αριθμό των πελατών επιβεβαιώνουν ότι εάν οι υποχρεώσεις επιλογής και προεπιλογής φορέα παραμείνουν σε ισχύ, οι πελάτες θα αντιδράσουν σε μια αύξηση των υπηρεσιών τηλεφωνικών κλήσεων άνω της ανταγωνιστικής τιμής αλλάζοντας πάροχο, και νέοι πάροχοι πιθανόν να εισέλθουν στην αγορά φωνητικής τηλεφωνίας. Αντιθέτως, τέτοιου είδους μεταστροφή δεν θα επέρχεται για την περίπτωση μιας αύξησης της τιμής έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου για τις υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης.

Συμπέρασμα

Η EETT θεωρεί ότι οι υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης και οι υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων είναι συμπληρωματικές και όχι εναλλάξιμες υπηρεσίες. Ως εκ τούτου δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

2.6.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης και των υπηρεσιών κινητής πρόσβασης

Κατά την εξέταση του εάν οι λιανικές υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης και οι υπηρεσίες κινητής πρόσβασης εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά, η EETT εξέτασε κατά πόσο ένας τελικός χρήστης θα χρησιμοποιούσε το κινητό του τηλέφωνο αντί μιας σύνδεσης σταθερού δικτύου και αντιστρόφως, και κατά πόσο θα θεωρούσε τα δύο ανωτέρω ως εναλλάξιμα. Επιπροσθέτως, εξέτασε κατά πόσον μια επιχείρηση, που παρέχει επί του

παρόντος είτε λιανική σταθερή πρόσβαση είτε κινητή πρόσβαση, θα άρχιζε να παρέχει την άλλη υπηρεσία συνεπεία μιας αύξησης τιμής της τάξης του 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου. Τέλος, η EETT εξέτασε κατά πόσον η χρήση των GSM gateways έχει επηρεάσει την παροχή και απόκτηση υπηρεσιών πρόσβασης κινητής και σταθερής.

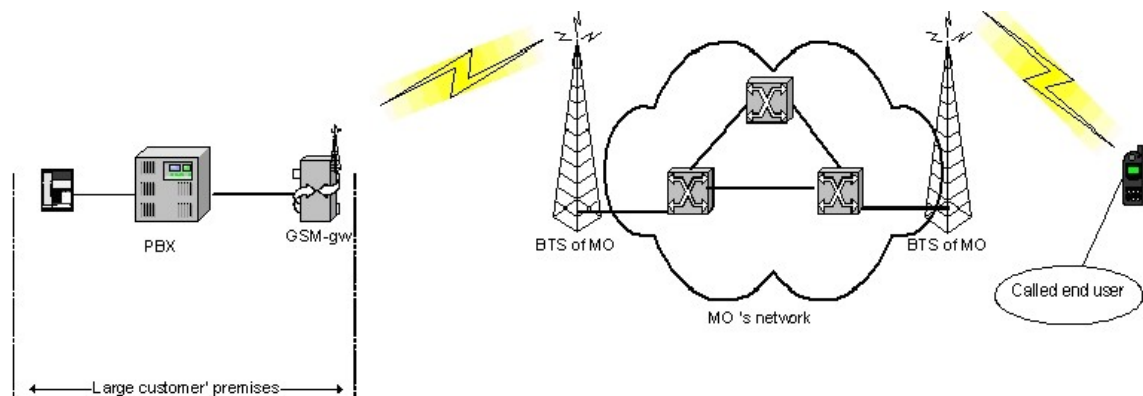
2.6.1. Υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης

Λειτουργική υποκαταστασιμότητα

Σε σειρά αποφάσεών της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έκρινε ότι υπάρχει μια αγορά για υπηρεσίες κινητής, συμπεριλαμβανομένων των υπηρεσιών κινητής πρόσβασης, η οποία δεν δύναται να αντιμετωπίζεται ως λειτουργικά εναλλάξιμη των υπηρεσιών σταθερής¹⁹ Η βασική λειτουργική διαφορά της είναι το στοιχείο της κινητικότητας που ενυπάρχει σε όλες τις υπηρεσίες κινητής. Ενώ επί τη βάσει των τεχνολογικών εξελίξεων δύναται να παρέχονται παρόμοιες υπηρεσίες μέσω σταθερών και κινητών συνδέσεων, οι σταθερές συνδέσεις δεν διαθέτουν το χαρακτηριστικό της κινητικότητας. Είναι πιθανόν να υπάρχει μονόπλευρη υποκαταστασιμότητα, καθόσον η κινητή πρόσβαση δύναται να χρησιμοποιηθεί για την πραγματοποίηση (και λήψη) κλήσεων οι οποίες δεν θα εδύναντο να πραγματοποιηθούν μέσω μιας σύνδεσης σταθερής πρόσβασης.

Σε αυτά τα πλαίσια, η EETT σημειώνει ότι η χρήση των GSM gateways αποτελεί μια εκ των μορφών χρήσης των GSM ραδιοδικτύων πρόσβασης ως υποκατάστατα των σταθερών ενσύρματων δικτύων πρόσβασης. Με την εγκατάσταση ενός GSM gateway (το οποίο ενσωματώνει έναν αναμεταδότη), ένας πάροχος δικτύου κινητής ή ένας πάροχος σταθερής τηλεφωνίας δύναται να παρέχει σταθερή ασύρματη πρόσβαση μεταξύ των εγκαταστάσεων ενός πελάτη του και ενός σταθμού βάσης GSM. Η τοπολογία του δικτύου περιγράφεται κατωτέρω:

¹⁹ Βλέπε για παράδειγμα υποθέσεις, *Telia/Telenor* Case No COMP/M.1439; *Vodafone/Mannesmann* Case No COMP/M.1795; *Telia/Sonera* Case No COMP/M.2803.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι τα GSM gateways χρησιμοποιούνται ευρέως για κλήσεις σε συνδρομητές κινητής. Παρά ωστόσο την δυνατότητα μονόπλευρης υποκατάστασης που αναγνωρίστηκε ανωτέρω, παραμένουν λειτουργικές διαφορές όσον αφορά την ποιότητα υπηρεσιών και το εύρος ζώνης αναμετάδοσης. Έρευνες καταναλωτών που διενεργήθηκαν ανά την Ευρώπη επεσήμαναν ότι οι τελικοί καταναλωτές θεωρούν την ‘ποιότητα λήψης’ ως μια εκ των σημαντικότερων παραμέτρων στα πλαίσια της απόφασής τους να χρησιμοποιήσουν σταθερή ή κινητή πρόσβαση.²⁰ Αντίστοιχα, σύμφωνα με την έρευνα καταναλωτών της ΕΕΤΤ που διενεργήθηκε τον Ιούλιο του 2005 σχετικά με την παροχή υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών στην ελληνική επικράτεια, 84% εκ των συμμετεχόντων που δήλωσαν κατοχή και σταθερού τηλεφώνου στο νοικοκυριό και προσωπικού κινητού τηλεφώνου (με την έννοια της συνδρομής συμβολαίου ή προπληρωμένης κάρτας), δήλωσαν επιπρόσθετα ότι η ποιότητα της κλήσης είναι είτε ‘πολύ σημαντική’ ή ‘σημαντική’ κατά την απόφασή τους να επιλέξουν αν θα πραγματοποιήσουν μία κλήση από κινητό ή από σταθερό τηλέφωνο. Η ποιότητα της κλήσης αποτέλεσε τον δεύτερο σημαντικότερο παράγοντα για τους καταναλωτές ύστερα από την τιμή.²¹

²⁰ Βλέπε για παράδειγμα, "SME Telecommunications Survey 2004 Report and Analysis", ComReg, 25 Ιανουαρίου 2005, σελ. 9 και "EU Telecoms Services Indicators", Ipsos, 2004, σελ. 51.

²¹ Βάσει της ίδιας έρευνας, η ποιότητα της κλήσης αξιολογήθηκε ως σημαντικότερος παράγοντας από την ευκολία και την ασφάλεια επικοινωνίας.

Μια λειτουργική διαφορά μεταξύ σταθερής και κινητής πρόσβασης πηγάζει από το εύρος ζώνης αναμετάδοσης. Επί του παρόντος, η σταθερή πρόσβαση PSTN και οι συνδέσεις BRA ISDN δύνανται να υποστηρίξουν συνδέσεις δεδομένων σε ταχύτητες έως και 128 Kbps. Οι συνδέσεις κινητής πρόσβασης στην Ελλάδα (2G και 2,5G) υποστηρίζουν θεωρητικά επί του παρόντος ταχύτητες δεδομένων έως και 115 Kbps. Ενώ η τεχνολογία 3G θα βελτιώσει την διαθέσιμη ταχύτητα της κινητής πρόσβασης, δεν είναι ξεκάθαρο στην ΕΕΤΤ εάν η τεχνολογία αυτή θα έχει ουσιαστική επίδραση στον βαθμό υιοθέτησης των υπηρεσιών δεδομένων κινητής πρόσβασης μέσα στον χρονικό ορίζοντα της παρούσας εξέτασης. Η ΕΕΤΤ θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις ωστόσο αναφορικά με το εν λόγω ζήτημα.

Τιμολόγηση

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την επίδραση που θα είχε στον τελικό καταναλωτή μια αύξηση της τιμής των υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου, καθώς επίσης και την έκταση στην οποία ένας τελικός καταναλωτής θα μεταστρεφόταν σε μια σύνδεση κινητής πρόσβασης υπό τις ως άνω συνθήκες.

Καταρχάς η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι υπάρχει ένας αριθμός χαρακτηριστικών όσον αφορά τον τρόπο που παρέχονται οι υπηρεσίες κινητής πρόσβασης, τα οποία καθιστούν δύσκολη την σύγκριση της τιμολόγησης της σταθερής και της κινητής πρόσβασης. Η κινητή πρόσβαση πωλείται γενικώς είτε ως μέρος μιας ‘δέσμης’ υπηρεσιών πρόσβασης και κλήσεων (η οποία συνήθως περιλαμβάνει και ‘δωρεάν’ λεπτά) ή ως προπληρωμένη υπηρεσία η οποία δεν περιλαμβάνει ένα περιοδικό τέλος χρέωσης. Κατά τον Δεκέμβριο του 2005, 67% των συνδρομών κινητής τηλεφωνίας στην Ελλάδα ήταν συνδρομές καρτοκινητής τηλεφωνίας. Επιπροσθέτως, σε μια νέα συνδρομή κινητής δεν υπάρχει αντίστοιχο τέλος με το τέλος σύνδεσης που ισχύει στη σταθερή πρόσβαση.

Είναι επίσης σημαντικό να υπενθυμιστεί ότι η πλειονότητα των σταθερών συνδέσεων πρόσβασης μοιράζονται μεταξύ ενός αριθμού καλούντων. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις αυτές το κόστος της σύνδεσης επιμερίζεται μεταξύ ενός αριθμού καλούντων. Αντιθέτως, μια σύνδεση κινητής χρησιμοποιείται σε γενικές γραμμές μόνο από έναν καλούντα.

Η διαχρονική μεταβολή του μηνιαίου παγίου²² της PSTN γραμμής απεικονίζεται κατωτέρω:

Μηνιαίο πάγιο ΟΤΕ για PSTN γραμμή (€)						
2000 (Αυγ)	2001 (Μαρ)	2002 (Ιαν)	2003 (Δεκ)	2004 (Δεκ)	2005 (Αυγ)	2006 (Μάιος)
7,04	8,22	9,98	10,49	11,40	11,90	12,40

Λόγω των χαρακτηριστικών της τιμολογιακής δομής των υπηρεσιών κινητής είναι δύσκολο να διακρίνει κανείς το αποτέλεσμα της τιμολόγησης όσον αφορά τη ζήτηση στην πρόσβαση και στις κλήσεις κινητής. Η εν λόγω δυσκολία παρουσιάζεται ακόμα πιο έντονη στην Ελλάδα λόγω του υψηλού αριθμού των συνδρομών καρτοκινητής τηλεφωνίας (67% επί του συνόλου των συνδρομών στα τέλη του 2005).

Σε κάθε περίπτωση μία θεωρητική σύγκριση, μεταξύ των τιμολογίων σταθερή / κινητής, υποδεικνύει ότι με ελάχιστες εξαιρέσεις, οι τιμές των κινητών κλήσεων είναι σημαντικά υψηλότερες από τις τιμές των σταθερών κλήσεων. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο οι τελικοί καταναλωτές, πέραν ενός μικρού αριθμού αυτών, να εγκατέλειπαν τη δυνατότητα να πραγματοποιούν κλήσεις σταθερής τηλεφωνίας (το αποτέλεσμα του να τερματίζουν την συνδρομή τους σταθερής σύνδεσης) συνεπεία μιας αύξησης της τιμής των σταθερών συνδέσεων πρόσβασης έως και 10%.

Η ΕΕΤΤ δεν έχει στοιχεία αναφορικά με τη τιμή των υπηρεσιών πρόσβασης που παρέχονται από παρόχους κινητής μέσω GSM gateways. Ωστόσο, κατανοεί ότι τέτοιου είδους πρόσβαση παρέχεται συνήθως ως μέρος ενός ευρύτερου πακέτου υπηρεσιών, και δύναται να μην τιμολογείται χωριστά.

Εξέλιξη των συνδρομών

Η εξέλιξη του αριθμού των σταθερών συνδέσεων παρουσιάστηκε στην ενότητα 2.3, ανωτέρω. Όπως σημειώθηκε, ο αριθμός των σταθερών συνδέσεων PSTN μεταξύ του

²² Σε όλες τις τιμές του παρόντος κειμένου δεν περιλαμβάνεται ΦΠΑ

Δεκεμβρίου του 1998 και του Δεκεμβρίου του 2005 μειώθηκε κατά περίπου 11%, σε 4.930.328. Για την ίδια περίοδο, οι BRA ISDN και οι PRA ISDN συνδέσεις σε λειτουργία αυξήθηκαν αντίστοιχα κατά 575.302 και 6.976. Συνολικά, ο αριθμός των σταθερών συνδέσεων μειώθηκε κατά 22.915 (0,4%) μέσα στην ως άνω περίοδο. Τα στοιχεία που έχει στην διάθεσή της η ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι η αύξηση στις συνδέσεις BRA και PRA ISDN πηγάζει, τουλάχιστον εν μέρει, από μετακίνηση από συνδέσεις PSTN.

Μεταξύ της 31^{ης} Δεκεμβρίου 1998 και της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2005, ο αριθμός των συνδρομών κινητής εξελίχθηκε ως εξής:²³

Ημερομηνία	Συνδρομές καρτοκινητής	Συνδρομές συμβολαίου	Σύνολο
31/12/1998	716.314	1.339.770	2.056.084
31/12/1999	2.052.085	1.842.227	3.894.312
31/12/2000	3.468.960	2.463.443	5.932.403
31/12/2001	5.029.014	2.934.728	7.963.742
31/12/2002	6.066.123	3.248.137	9.314.260
31/12/2003	6.750.274	3.580.049	10.330.323
31/12/2004	7.281.256	3.762.976	11.044.232
31/12/2005	8.338.521	4.109.952	12.448.473

Μέσα στην περίοδο αυτή των επτά ετών, ο αριθμός των συνδρομών κινητής αυξήθηκε περισσότερο από 500%. Ωστόσο, δεν φαίνεται ότι η αύξηση του αριθμού συνδρομών κινητής αντικατοπτρίζει μετακίνηση από σταθερές συνδέσεις, δεδομένης της αμελητέας μείωσης στον αριθμό των σταθερών συνδέσεων κατά την ίδια περίοδο. Αντιθέτως, η ως άνω αύξηση φαίνεται να αντικατοπτρίζει την γρήγορη αύξηση του βαθμού της διείσδυσης της κινητής τηλεφωνίας που παρατηρήθηκε κατά την ίδια περίοδο στα περισσότερα Κράτη Μέλη.

²³ Σημειώνεται ότι τα στοιχεία αναφέρονται σε όλες τις συνδρομές κινητής (2G and 3G).

2.6.2. Υποκαταστασιμότητα από πλευράς Προσφοράς

Υποκαταστασιμότητα από πλευράς προσφοράς δύναται να υπάρξει εάν ένας πάροχος δικτύου πρόσβασης κινητής αντιδρούσε σε μια αύξηση της τιμής ενός υποθετικού μονοπωλιακού παρόχου σταθερής πρόσβασης έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου, και άρχιζε να παρέχει παρόμοιες υπηρεσίες, και αντιστρόφως.

Δεδομένων των λειτουργικών διαφορών μεταξύ της σταθερής και της κινητής πρόσβασης, η ΕΕΤΤ δεν πιστεύει ότι οι πάροχοι σταθερής πρόσβασης θα προχωρούσαν στη δημιουργία εναλλακτικών κινητών δικτύων πρόσβασης συνεπεία μιας τέτοιας αύξησης της τιμής της εθνικής λιανικής κινητής πρόσβασης, ενόψει μάλιστα και του κόστους, του απαιτούμενου χρόνου, και του καθεστώτος ρύθμισης της πρόσβασης στο σχετικό φάσμα. Επιπροσθέτως, δεν πιστεύει ότι μια τέτοια αύξηση θα οδηγούσε στη σύναψη συμφωνίας χονδρικής πρόσβασης με τον υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο με όρους που θα διευκόλυναν τον ανταγωνισμό.

Ένας πάροχος δικτύου κινητής αντίθετα, θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει την υπάρχουσα υποδομή του για να παρέχει υπηρεσίες σταθερής ασύρματης (αν όχι ενσύρματης) πρόσβασης. Ωστόσο, θα έπρεπε να το κάνει με όρους (κυρίως τιμολογιακούς) που θα καθιστούσαν το συνολικό πακέτο κινητής (όχι μόνο την πρόσβαση) εναλλάξιμο των υπηρεσιών σταθερής. Διαφορετικά, η υπηρεσία κινητής θα αποτελούσε μια συμπληρωματική υπηρεσία και όχι μια εναλλάξιμη υπηρεσία των αντίστοιχων σταθερών υπηρεσιών.

Επιπλέον, ένας πάροχος κινητής ο οποίος θα σκεπτόταν την είσοδο στην αγορά, θα έπρεπε να κάνει αλλαγές στο δίκτυο πρόσβασής του, προκειμένου να αντιμετωπίσει το ζήτημα της ποιότητας υπηρεσίας/ ποιότητας λήψης που επισημάνθηκε ανωτέρω. Κάτι τέτοιο ωστόσο θα απαιτούσε ως ελάχιστο, κάποιες επενδύσεις προκειμένου να αυξήσει την ισχύ μετάδοσης του υπάρχοντος ραδιοεξοπλισμού και πιθανότατα, την εγκατάσταση επιπρόσθετων κεραιών προκειμένου να διασφαλισθεί η ποιότητα σε πυκνοκατοικημένες περιοχές.

Επιπλέον, οι περισσότεροι πάροχοι κινητής θα έπρεπε να εγκαταστήσουν επιπρόσθετες υποδομές στις γεωγραφικές περιοχές στις οποίες δεν έχουν επί του παρόντος κάλυψη. Οι περισσότεροι πάροχοι κινητής προβαίνουν στην δημιουργία των δικτύων τους

λαμβάνοντας υπόψη το ποσοστό κάλυψης του πληθυσμού και όχι την γεωγραφική κάλυψη. Προκειμένου να ανταγωνιστούν ένα δίκτυο με πλήρη κάλυψη, οι εν λόγω πάροχοι κινητής θα έπρεπε να εγκαταστήσουν επιπρόσθετες ευκολίες προκειμένου να καλύψουν τυχόν κενά όσον αφορά την κάλυψή τους.

Εκτός από τα επιπρόσθετα κόστη, οι πάροχοι δικτύων κινητής, θα έπρεπε να εξετάσουν τις επιπτώσεις της υιοθέτησης μιας ανταγωνιστικής λιανικής τιμολόγησης των υπηρεσιών σταθερής. Προβαίνοντας δε στην ως άνω ενέργεια θα έπρεπε να διασφαλίσουν ότι δεν θα διακινδυνεύσουν το επιχειρηματικό τους μοντέλο για τις υπηρεσίες κινητής.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι το κόστος για την επιπρόσθετη δημιουργία ευκολιών και για τις επενδύσεις που επισημάνθηκε ανωτέρω, σε συνδυασμό με τους περιορισμούς από οικονομίες σκοπού που πηγάζουν από το χαμηλότερο εύρος ζώνης των ραδιοδικτύων πρόσβασης, καθιστούν την υποκατάσταση από πλευράς προσφοράς απίθανη κατά την διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Επί του παρόντος, το ως άνω συμπέρασμα δεν επηρεάζεται από το γεγονός ότι και οι τρεις λειτουργούντες στην Ελληνική επικράτεια πάροχοι κινητής κατέχουν άδειες Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης (ΣΑΠ), δεδομένου του περιορισμένου αριθμού των ευκολιών σταθερής πρόσβασης (σε διαφοροποίηση με το δίκτυο κορμού και το backhaul) που αυτοί λειτουργούν επί της παρούσης. Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θα παρατηρεί προσεκτικά τις εξελίξεις όσον αφορά τα ανωτέρω.

Η ΕΕΤΤ είναι ενήμερη ως προς τα προϊόντα σύγκλισης σταθερής/κινητής που έχουν εισαχθεί σε άλλες χώρες και αναγνωρίζει ότι δύνανται να εισαχθούν σχετικά γρήγορα από παρόχους που έχουν πρόσβαση στις απαιτούμενες ευκολίες.²⁴ Ως εκ τούτου, προτίθεται να παρατηρεί στενά εάν θα υπάρξουν αντίστοιχες εξελίξεις στην ελληνική αγορά κατά την διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση.

Συμπεράσματα

²⁴ Τέτοιου είδους υπηρεσίες είναι επί του παρόντος διαθέσιμες σε έναν αριθμό Κρατών Μελών, συμπεριλαμβανομένων της Γερμανίας και της Μ.Βρετανίας. Παρέχονται μέσω της χρήσης του Ραδιοδικτύου Πρόσβασης και των συσκευών κινητής. Τόσο οι σταθεροί όσο και οι κινητοί αριθμοί σχετίζονται με την συσκευή. Μέσα σε μία προκαθορισμένη ζώνη κοντά στην οικία, οι κλήσεις τερματίζουν σε (και εκκινούν από) σταθερό αριθμό, και χρεώνονται σε τιμές σταθερής. Εκτός της ζώνης, η συσκευή επανέρχεται στη συνήθη λειτουργία της ως κινητό.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο επί του παρόντος ή στο άμεσο μέλλον ο τελικός καταναλωτής να μεταστραφεί σε μια σύνδεση κινητής πρόσβασης, εγκαταλείποντας την σταθερή σύνδεση πρόσβασής του στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, συνεπεία μιας αύξησης της τιμής της σταθερής πρόσβασης μέχρι και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου.

Επιπροσθέτως, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι επί του παρόντος ένας πάροχος κινητής τηλεφωνίας δεν δύναται να εισέλθει στην αγορά παρέχοντας πρόσβαση μέσω συνδέσεων σταθερής ασύρματης πρόσβασης (χρησιμοποιώντας είτε φάσμα GSM ή φάσμα LMDS) σε έναν σημαντικό αριθμό πελατών χωρίς να επωμισθεί σημαντικά κόστη και να διακινδυνεύσει το επιχειρηματικό του μοντέλο όσον αφορά τις λιανικές κλήσεις κινητής.

2.7.Υποκαταστασιμότητα μεταξύ των διαφόρων μορφών λιανικής σταθερής πρόσβασης

Η ΕΕΤΤ διέκρινε δύο τύπους υπηρεσιών πρόσβασης: PSTN γραμμές και ISDN γραμμές. Οι εν λόγω υπηρεσίες πρόσβασης δύνανται να παρέχονται μέσω διαφόρων τεχνολογιών, συμπεριλαμβανομένης της σταθερής ασύρματης πρόσβασης και της πρόσβασης μέσω οπτικών ινών. Ωστόσο, το τηλεφωνικό δίκτυο του ΟΤΕ αποτελεί επί της παρούσης τη μοναδική πλατφόρμα πρόσβασης πλήρους κάλυψης στενής ζώνης στην Ελλάδα. Ο αριθμός των πελατών που έχει υπηρεσίες πρόσβασης μέσω υποδομής οπτικών ινών και σταθερής ασύρματης πρόσβασης είναι πολύ περιορισμένος.

2.7.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης

Στα πλαίσια της ανάλυσης της αναφορικά με την υποκατάσταση από πλευράς ζήτησης, η ΕΕΤΤ εξέτασε τη λειτουργική εναλλαξιμότητα των διαφόρων μορφών πρόσβασης, τις τιμές καθώς επίσης και την εξέλιξη των συνδέσεων των υπό εξέταση υπηρεσιών.

Λειτουργική εναλλαξιμότητα

Όλες οι γραμμές σταθερής πρόσβασης που παρέχονται επί του παρόντος στην Ελλάδα, δίνουν τη δυνατότητα σταθερής πρόσβασης σε δίκτυα που δύνανται να υποστηρίξουν υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας. Επιπροσθέτως, παρέχουν πρόσβαση σε άλλες υπηρεσίες

στενής ζώνης όπως ‘dial-up’ Internet. Συνδέσεις σταθερής ασύρματης πρόσβασης που χρησιμοποιούν τη ζώνη των 3,5 GHz πρέπει να παρέχουν μια υπηρεσία που λειτουργεί σε ταχύτητες τουλάχιστον 64 Kbps. Οι συνδέσεις που χρησιμοποιούν τη ζώνη των 25 GHz πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες φωνής και ευρυζωνικής πρόσβασης. Οι ως άνω συνδέσεις αποτελούν λειτουργικά υποκατάστατα των συνδέσεων PSTN πάνω από μεταλλικούς τοπικούς βρόχους.

Οι τελικοί χρήστες δύναται να επιλέξουν να πάρουν την πρόσβαση στενής ζώνης ISDN εάν χρειάζονται περισσότερα από ένα κανάλια φωνής, εάν χρειάζονται έναν συνδυασμό καναλιών για φωνή και για δεδομένα ή εάν χρειάζονται ένα κανάλι υψηλής ταχύτητας (το οποίο επιτυγχάνεται δια της δόμησης των καναλιών). Από λειτουργικής απόψεως, τα ως άνω ψηφιακά προϊόντα, δύναται να θεωρηθούν ως ‘πολλαπλάσια’ των γραμμών PSTN, χρησιμοποιώντας τερματικό εξοπλισμό ISDN για την παροχή διαφανούς μετάδοσης δεδομένων.

Δομημένα κανάλια BRA ISDN δύναται να παρέχουν ταχύτητες δεδομένων περίπου της τάξης των 128 Kbps. Μια συνήθης αδόμητη σύνδεση BRA ISDN παρέχει δύο κανάλια των 64 Kbps, τα οποία δύναται να χρησιμοποιηθούν για υπηρεσίες φωνής ή δεδομένων.

Δομημένα κανάλια ISDN PRA δύναται να παρέχουν ταχύτητες δεδομένων έως και 2 Mbps. Ενώ η πρόσβαση ISDN δύναται να υποστηρίζει ορισμένες ‘συμπληρωματικές’ υπηρεσίες τις οποίες δεν υποστηρίζει μια PSTN πρόσβαση, οι υπηρεσίες με πρόσβαση κυρίως ISDN PRA είναι σημαντικές μόνο σε τελικούς χρήστες με PBXs ή άλλο CPE μέσω των οποίων μπορούν να παρασχεθούν και άλλες υπηρεσίες όπως για παράδειγμα ιδεατά ιδιωτικά δίκτυα.

Ως εκ τούτου, διαφαίνεται ότι η πρόσβαση PRA ISDN από τη μία πλευρά, και η BRA ISDN και PSTN πρόσβαση από την άλλη, δεν είναι λειτουργικά εναλλάξιμες.

Τιμολόγηση

Εφαρμόζοντας το τεστ του υποθετικού μονοπωλίου, η ΕΕΤΤ πρέπει να εξετάσει την έκταση στην οποία θα υπήρχε μεταστροφή μεταξύ των διαφορετικών υπηρεσιών πρόσβασης συνεπεία μιας αύξησης της τιμής άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου. Ως σημείο εκκίνησης, η ΕΕΤΤ εξέτασε τις υφιστάμενες τιμολογιακές διαφοροποιήσεις μεταξύ των υπηρεσιών πρόσβασης που θα εδύναντο να εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά.

Ο ΟΤΕ προμηθεύει επί του παρόντος σχεδόν όλες τις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονται μέσω των γραμμών PSTN. Το τέλος σύνδεσης για τις ως άνω γραμμές ανέρχεται στα €29,34²⁵ και το μηνιαίο πάγιο τέλος είναι της τάξης των €12,40²⁶. Οι ως άνω χρεώσεις εφαρμόζονται ομοιόμορφα σε όλη την Ελληνική επικράτεια, τόσο για οικιακούς όσο και για μη-οικιακούς χρήστες.

Τα υπό ρύθμιση πάγια τέλη του ΟΤΕ για BRA ISDN παρουσιάζονται στον πίνακα που ακολουθεί:²⁷

Ενεργοποίηση	€44,02
Μηνιαίο Τέλος ²⁸	€15,90

Επί τη βάση αυτής της τιμολόγησης διαφαίνεται ότι το μηνιαίο αποπληρωμένο τέλος για BRA ISDN (συμπεριλαμβανομένου τμήματος του τέλους σύνδεσης καταναμημένου σε 24 μήνες) ανέρχεται σε €17,73, περίπου €9,50 λιγότερο από δύο γραμμές PSTN (η τιμή μιας γραμμής PSTN που χρησιμοποιείται για αυτόν τον υπολογισμό περιλαμβάνει επίσης το τέλος σύνδεσης, καταναμημένο σε μια περίοδο 24 μηνών).

²⁵ Δεν περιλαμβάνεται ΦΠΑ.

²⁶ Η ΕΕΤΤ, στην Απόφαση 381/2/3-4-2006 (ΦΕΚ Β 558/4-5-2006), επέτρεψε οι λιανικές τιμές του ΟΤΕ για το μηνιαίο πάγιο PSTN να εφαρμοστούν, χωρίς ωστόσο υπό οποιοσδήποτε συνθήκες να εγκρίνει αυτές τις τιμές (ως κοστοστρεφείς), δεδομένου ότι ο ΟΤΕ δεν παρείχε τα κοστολογικά στοιχεία που απαιτούνται για τον κοστολογικό έλεγχο του 2006. Το ίδιο ισχύει για την λιανική τιμή του βασικού μηνιαίου παγίου του BRA ISDN που αναφέρεται κατωτέρω

²⁷ Οι τιμές του ΟΤΕ δεν περιλαμβάνουν ΦΠΑ.

²⁸ Βλέπε υποσημείωση 29 αναφορικά με την ΑΠ ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006 (ΦΕΚ 558/4-5-2006).

Ως εκ τούτου η τιμολόγηση BRA ISDN φαίνεται να περιορίζει την τιμολόγηση της σύνδεσης PSTN (τουλάχιστον όσον αφορά πολλαπλές συνδέσεις). Παρά το γεγονός ότι οι υφιστάμενες τιμές PSTN δε φαίνεται να περιορίζουν τις τιμές BRA ISDN, η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι τιμές PSTN και BRA ISDN είναι υπό ρύθμιση. Γενικά, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι τιμές BRA ISDN και PSTN δείχνουν ότι αυτές οι συνδέσεις εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων.

Εφόσον, η πρόσβαση PRA ISDN από τη μία πλευρά και η πρόσβαση BRA ISDN και PSTN από την άλλη δεν είναι λειτουργικά υποκατάστατα, δεν είναι αναγκαία η εξέταση της υποκαταστασιμότητας σε επίπεδο τιμών.

Εξέλιξη των συνδέσεων

Η ΕΕΤΤ εξέτασε την εξέλιξη του αριθμού των συνδέσεων (για υπηρεσίες πρόσβασης PSTN) και των καναλιών πρόσβασης (για ψηφιακές συνδέσεις πρόσβασης) για τα τελευταία επτά χρόνια, από το τέλος του 1998 έως το τέλος του 2005 (οι αριθμοί των σταθερών συνδέσεων αναφέρονται στην ενότητα 2.3). Επισημαίνει, ότι κατά την ως άνω περίοδο, ο συνολικός αριθμός των συνδέσεων PSTN μειώθηκε περισσότερο από 605.000, ενώ ο αριθμός των συνδέσεων ISDN BRA αυξήθηκε περισσότερο από 575.000. Αυτό δύναται να υποδεικνύει ότι υπήρξε μια μετάβαση από υπηρεσίες σύνδεσης PSTN, σε ISDN BRA, δεδομένου ότι ο ΟΤΕ ψηφιακοποίησε το δίκτυό του. Περαιτέρω, η ΕΕΤΤ επισημαίνει ότι κατά την περίοδο αυτή, ο αριθμός των συνδέσεων πρόσβασης ISDN BRA αυξήθηκε κατά 178 φορές, ενώ ο αριθμός των συνδέσεων πρόσβασης ISDN PRA αυξήθηκε μόνο κατά 17 φορές. Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι διαφορετικές δυναμικές οδήγησαν στην αύξηση των συνδέσεων ISDN PRA και ISDN BRA.

2.7.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς

Το βασικό ερώτημα είναι εάν θα υφίστατο εισοδος στην αγορά συνεπεία μιας αύξησης της τιμής σταθερής πρόσβασης έως και 10% άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο.

Το κόστος δημιουργίας νέων ευκολιών πρόσβασης είναι σημαντικό και σημαντικά μεγαλύτερο από όσο θα υποδείκνυε μια αύξηση των χρεώσεων πρόσβασης της τάξης του

€1,36²⁹ και κάτω (αντικατοπτρίζοντας μια αύξηση του 10% τόσο στο αποπληρωμένο μερίδιο της χρέωσης του τέλους σύνδεσης όσο και στο μηνιαίο τέλος μιας PSTN σύνδεσης). Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι νεοεισερχόμενοι θα αντιδρούσαν σε μια τέτοια αύξηση προβαίνοντας στη δημιουργία εναλλακτικών ευκολιών πρόσβασης.

Ενώ το κόστος εισόδου δια της δημιουργίας ασύρματων ευκολιών είναι μικρότερο του κόστους ενσύρματων ευκολιών, μια αύξηση της τάξης έως και 10% στις τιμές πρόσβασης δεν διαφαίνεται ότι θα ήταν επαρκής από μόνη της να διασφαλίσει είσοδο. Θα έπρεπε να υπάρξουν σημαντικές μη ανακτήσιμες επενδύσεις (sunk investment).

Επιπλέον, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι θα εδύνατο να υπάρξει σημαντική είσοδος νεοεισερχόμενων σε σύντομο ή σχετικά σύντομο διάστημα.

Ωστόσο, υφίστανται επίσης διαφορές στις οικονομίες κλίμακας όσον αφορά την παροχή πρόσβασης PRA ISDN από τη μία πλευρά, και τις γραμμές πρόσβασης BRA ISDN και PSTN από την άλλη. Οι πελάτες PRA ISDN είναι εν γέννη μεγαλύτερου μεγέθους, γεγονός που σε συνδυασμό με το ότι τείνουν να είναι γεωγραφικά συγκεντρωμένοι αλλάζει τη φύση του κόστους παροχής της πρόσβασης PRA ISDN από το κόστος παροχής των άλλων, πιο μαζικών προϊόντων (δηλαδή των PSTN και BRA ISDN προσβάσεων).

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ διαμόρφωσε την αρχική άποψη ότι υφίσταται μια ξεχωριστή αγορά προϊόντων στην Ελλάδα για πρόσβαση στενής ζώνης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο χαμηλότερων ταχυτήτων (συμπεριλαμβανομένων συνδέσεων PSTN και συνδέσεων BRA ISDN) (εφεξής λιανική σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης ή λιανική πρόσβαση).

Οι υπηρεσίες πρόσβασης υψηλότερων ταχυτήτων στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο (συμπεριλαμβανομένων των PRA ISDN) δεν διαφαίνεται να εμπίπτουν στην ως άνω σχετική αγορά προϊόντων.

²⁹ Υπολογίζεται ως $12,40 * 10\% = 1,24$ (1) και $(29,34/24) * 10\% = 0,12$ (2).

(1) + (2) = $1,24 + 0,12 = 1,36$

2.8.Υποκαταστασιμότητα της πρόσβασης σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω PSTN/ISDN BRA και της πρόσβασης σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω DSL

Η ΕΕΤΤ κατάληξε στο συμπέρασμα, στην Ενότητα 2.7, ότι οι γραμμές πρόσβασης PSTN, οι συνδέσεις BRA ISDN και οι υπηρεσίες που είναι υποκατάστατα αυτών εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων. Αντιθέτως, η πρόσβαση PRA ISDN (και υπηρεσίες που είναι υποκατάστατα αυτής) δεν εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά. Στην παρούσα ενότητα, η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν η πρόσβαση σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω συνδέσεων PSTN/ BRA ISDN από τη μία πλευρά, και η πρόσβαση σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας μέσω συνδέσεων DSL από την άλλη, εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων.

2.8.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης

Η ΕΕΤΤ ανέλυσε τη λειτουργική εναλλαξιμότητα των PSTN/ BRA ISDN και DSL μορφών πρόσβασης, και την εξέλιξη του αριθμού συνδέσεων των διαφόρων μορφών πρόσβασης.

Λειτουργικότητα

Τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της η ΕΕΤΤ και άλλα σχετικά στοιχεία που έχουν συλλεχθεί στην Ευρώπη, υποδεικνύουν ότι υπάρχει ξεκάθαρη λειτουργική διαφοροποίηση μεταξύ των υπηρεσιών πρόσβασης dial-up (διαθέσιμων σε ταχύτητες έως και 128 Kbps) και των υπηρεσιών πρόσβασης εύρους ζώνης των 144 Kbps και άνω. Οι συνδέσεις υψηλότερων ταχυτήτων φαίνεται να διευκολύνουν την πιο γρήγορη πρόσβαση στο Internet (γρηγορότερη πρόσβαση σε υπηρεσίες Internet όπως email), την γρηγορότερη μετάδοση δεδομένων και την πρόσβαση σε επιπρόσθετες εφαρμογές (λχ video conferencing). Δύναται επίσης να χρησιμοποιηθούν για την παροχή πρόσβασης σε υπηρεσίες φωνής (όπως VoDSL). Τα στοιχεία που είναι διαθέσιμα στην ΕΕΤΤ υποδεικνύουν ότι οι πελάτες λιανικής ενδιαφέρονται για την πρόσβαση υψηλότερου εύρους ζώνης. (βλέπε σχετική αναφορά στην ενότητα 2.3)

Οι διαφορετικές ταχύτητες των λιανικών συνδέσεων πρόσβασης dial-up και ADSL (που παρέχονται κυρίως μέσω του δικτύου ADSL του ΟΤΕ) που είναι επί του παρόντος ευρέως διαδεδομένες στην Ελλάδα έχουν ως εξής:

Τεχνολογία	Εύρος Ζώνης	Τύπος
PSTN	Έως και 64 Kbps ³⁰ (συμμετρικό)	Dial-up
ISDN BRA	64 Kbps ή 128 Kbps ³¹ (συμμετρικό)	Dial-up
ADSL	384/128 Kbps	Always on
ADSL	512/128 Kbps	Always on
ADSL	1024/256 Kbps	Always on

Η πρόσβαση BRA ISDN υποστηρίζει εύρος ζώνης έως και 128 Kbps στην περίπτωση όπου χρησιμοποιηθούν και τα δυο κανάλια δεδομένων. Οι συνδέσεις xDSL παρουσιάζουν έναν αριθμό ειδικών λειτουργικών χαρακτηριστικών. Πρωτίστως, δεν είναι συνδέσεις πολλαπλών καναλιών. Επιπλέον, οι συνδέσεις xDSL υποστηρίζουν υπηρεσίες συμμετρικές και ασύμμετρες. Επιπρόσθετα, αποτελούν συνδέσεις 'always-on', δηλαδή δεν είναι απαραίτητο να γίνει κλήση για να επιτευχθεί η σύνδεση. Σε γενικές γραμμές, οι λιανικές συνδέσεις DSL που παρέχονται σε οικιακούς χρήστες και μικρές εταιρείες στην Ελλάδα, είναι ασύμμετρο DSL (ADSL), το οποίο παρέχει ταχύτητες ρυθμού καθόδου (download speed) μεταξύ 384 και 1.024 Kbps. Η διαθέσιμη χωρητικότητα χρησιμοποιείται περισσότερο για τη λήψη δεδομένων (και λιγότερο για αποστολή δεδομένων), και δύναται να χρησιμοποιηθεί τόσο για κίνηση φωνής όσο και δεδομένων.

Σε γενικές γραμμές, η EETT θεωρεί ότι η πρόσβαση PSTN/ BRA ISDN και η πρόσβαση DSL δεν αποτελούν λειτουργικά υποκατάστατα από την πλευρά της ζήτησης.

³⁰ Ανάλογα με την ποιότητα του χάλκινου βρόχου.

³¹ Ανάλογα με τη χρήση ενός ή δύο καναλιών χρηστών.

Εξέλιξη του αριθμού των συνδέσεων

Η εξέλιξη του αριθμού των συνδέσεων PSTN και BRA ISDN περιγράφεται ανωτέρω. Η διείσδυση του DSL έφτασε στα μέσα του 2006 σχεδόν στις 295.000 (DSL μέσω της ADSL δικτύου του ΟΤΕ και DSL μέσω πλήρους και μεριζόμενης αδεσμοποίητης πρόσβασης) από σχεδόν 47.000 το Δεκέμβριο του 2004, είχαμε δηλαδή εξαπλασιασμό των γραμμών στη διάρκεια 18 μηνών. Κατά την ίδια περίοδο περίπου (από Δεκέμβριο του 2004 έως Δεκέμβριο του 2005), ο αριθμός των συνδέσεων BRA ISDN αυξήθηκε κατά περίπου 50.000 και ο αριθμός των συνδέσεων PSTN μειώθηκε κατά περίπου 150.000). Ως εκ τούτου, οι προαναφερόμενες μεταβολές επιβεβαιώνουν τις διαφορετικές δυναμικές της πρόσβασης PSTN/ BRA ISDN και DSL.

2.8.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς

Το κρίσιμο ερώτημα είναι εάν θα υφίστατο εισόδος στην αγορά, συνεπεία μιας αύξησης της τιμής έως και 10% από έναν υποθετικό μονοπωλιακό πάροχο.

Τα κόστη δημιουργίας νέων ευκολιών πρόσβασης σε εθνική κλίμακα είναι σημαντικά. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι οι νεοεισερχόμενοι θα αντιδρούσαν σε μια αύξηση, της τάξεως του 10%, προβαίνοντας στη δημιουργία εναλλακτικών ευκολιών πρόσβασης.

Ενώ τα κόστη εισόδου δια μέσω της δημιουργίας ασύρματων ευκολιών είναι κατώτερα αυτών των ενσύρματων ευκολιών, μια αύξηση έως και 10% στις τιμές πρόσβασης δεν φαίνεται από μόνη της να είναι επαρκής ώστε να διασφαλίσει την είσοδο. Θα έπρεπε να υποστεί κανείς σημαντικά μη ανακτήσιμα κόστη κεφαλαίου.

Επιπρόσθετα, η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι θα εδύνατο να υπάρξει νέα σημαντική είσοδος στην αγορά στο άμεσο ή σχεδόν άμεσο μέλλον.

Τέλος, μια επιχείρηση η οποία παρέχει επί του παρόντος συνδέσεις PSTN / ISDN (αλλά όχι DSL) θα έπρεπε να αποκτήσει DSLAM και άλλο εξοπλισμό DSL ώστε να είναι σε θέση να παρέχει συνδέσεις DSL, και για να γίνει αυτό, απαιτούνται σημαντικές επενδύσεις.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι οι συνδέσεις PSTN/ BRA ISDN και οι συνδέσεις DSL, δεν ανήκουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων.

2.9.Υποκαταστασιμότητας υπηρεσιών πρόσβασης στενής ζώνης για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες

Στα πλαίσια της εξέτασης εάν οι λιανικές υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονται σε οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες εμπίπτουν σε μια ενιαία σχετική αγορά προϊόντων, η ΕΕΤΤ εκτίμησε την ύπαρξη διαφορών στους όρους με τους οποίους παρέχονται οι εν λόγω υπηρεσίες (τόσο από απόψεως τιμής όσο και από απόψεως άλλων όρων) οι οποίες υποδεικνύουν ότι οι πελάτες δύνανται να μην θεωρούν τις συνδέσεις που παρέχονται σε διαφόρους τύπους πελατών ως εναλλάξιμες. Επιπρόσθετα, η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις δυναμικές της προσφοράς των λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης σε οικιακούς και μη-οικιακούς πελάτες.

2.9.1. Υποκατάσταση από πλευράς Ζήτησης

Η ΕΕΤΤ εξέτασε κατά πόσον διαφορές που σχετίζονται με τα ‘δικαιώματα’ των πελατών, την τιμολόγηση, άλλους όρους παροχής και την αντίληψη των τελικών χρηστών, υποδεικνύουν ότι οι οικιακοί χρήστες θα αντιδρούσαν σε μια αύξηση των λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης της τάξης του 10% άνω της ανταγωνιστικής τιμής καταφεύγοντας σε μια υπηρεσία για μη-οικιακούς χρήστες και αντιστρόφως.

Λειτουργικότητα

Οι συνδέσεις PSTN και BRA ISDN που παρέχονται σε οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες είναι ουσιαστικά λειτουργικά εναλλάξιμες.

Τιμολόγηση και λοιποί όροι παροχής

Ο ΟΤΕ επιβάλλει μια μηνιαία χρέωση πρόσβασης (ή ‘γραμμής’) τόσο για τις συνδέσεις PSTN όσο και για τις συνδέσεις BRA ISDN, ανεξαρτήτως της ταυτότητας του αγοραστή. Ο ΟΤΕ προσφέρει εκπτώτικα πακέτα όπως το “Κατεξοχήν” τα οποία όμως λόγω της μορφής που παρέχονται δεν επηρεάζουν την ανάλυση της ΕΕΤΤ που ακολουθεί αναφορικά με τον διαχωρισμό ανάμεσα σε οικιακούς και μη οικιακούς χρήστες.

Η ΕΕΤΤ εξέτασε εάν τυχόν τιμολογιακές διαφορές στις τηλεφωνικές υπηρεσίες δύνανται να έχουν επίπτωση στην πρόσβαση, δεδομένου ότι η ζήτηση για τις τελευταίες

καθορίζεται ουσιαστικά από τις πρώτες. Η ανάλυσή της, υποδεικνύει ότι οι πελάτες δύνανται να επωφελούνται από τις διάφορες εκπτώσεις (που σχετίζονται με τον όγκο) των υπηρεσιών λιανικής που είναι διαθέσιμες χωρίς να χρειάζονται πολλαπλές συνδέσεις λιανικής πρόσβασης ή ειδικούς τύπους συνδέσεων λιανικής πρόσβασης. Για παράδειγμα, φαίνεται ότι οι πελάτες μπορούν να κάνουν αρκετές κλήσεις ώστε να επωφελούνται από τα ευρέως διαθέσιμα εκπτωτικά σχήματα χρησιμοποιώντας μια μόνο σύνδεση πρόσβασης. Ως εκ τούτου, δεν φαίνεται ότι η ζήτηση στις λιανικές υπηρεσίες τηλεφωνίας δημιουργεί διαχωρισμό ανάμεσα σε οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες στη λιανική αγορά πρόσβασης.

Σε ένα ευρύτερο πλαίσιο, οι εταιρικοί πελάτες, δύνανται να επωφελούνται από συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών (SLA - Service Level Agreements) που επεκτείνονται και σε προσβάσεις σύνδεσης (που δύνανται να επιφέρουν πλεονεκτήματα όπως γρηγορότερη αποκατάσταση βλαβών ή εγγυήσεις υψηλότερης ποιότητας αναφορικά με τις υπηρεσίες). Σημειώνεται ότι η Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία, επιβάλλει στον ΟΤΕ ως πάροχο καθολικής υπηρεσίας συγκεκριμένες ελάχιστες υποχρεώσεις ποιότητας υπηρεσιών και αποκατάστασης βλαβών ωστόσο ο ΟΤΕ δύναται να παρέχει υψηλότερα επίπεδα υπηρεσιών επί τη βάση συμφωνιών επιπέδου υπηρεσιών (SLAs).

Επιπροσθέτως, ενώ ο ΟΤΕ υποστηρίζει ότι δεν διακρίνει ούτε κατηγοριοποιεί τους πελάτες του ως οικιακούς ή μη-οικιακούς και συνεπώς δεν διαφοροποιεί από άποψη τιμής μεταξύ του εάν κάποιος πελάτης είναι οικιακός ή μη οικιακός ³², υπάρχει ένα τμήμα που ασχολείται αποκλειστικά με την διαχείριση των μεγάλων μη οικιακών πελατών. Σύμφωνα με τον ΟΤΕ, οι ως άνω πελάτες λαμβάνουν εξατομικευμένες υπηρεσίες διαχείρισης λογαριασμών και υποστήριξη. Ως εκ τούτου, δύναται να υπάρχει κάποιος βαθμός διαφοροποίησης όσον αφορά τους όρους (πέραν της τιμής) παροχής πρόσβασης σε μερικούς πελάτες.

Συμπέρασμα

32 Ο ΟΤΕ δεν παρείχε στην ΕΕΤΤ στοιχεία αναφορικά με την κατηγοριοποίηση/ διαχωρισμό των πελατών σε οικιακούς/ μη οικιακούς για τους σκοπούς της ανάλυσης αγορών. Ωστόσο, πρόσφατα ο ΟΤΕ, στα πλαίσια του κοστολογικού ελέγχου, υποστηρίζει ότι έκανε κάποιες προσεγγίσεις για να κατηγοριοποιήσει τους πελάτες στις ως άνω κατηγορίες επαφόμενος στον εξ' ιδίους χαρακτηρισμό τους.

Σε γενικές γραμμές, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι οι δυναμικές από πλευράς ζήτησης που παρουσιάζονται στην αγορά, δεν υποδεικνύουν τον ορισμό μιας ξεχωριστής σχετικής αγοράς για υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης ανάλογα με το εάν αυτές αποκτώνται από οικιακούς ή μη-οικιακούς χρήστες. Ωστόσο η ΕΕΤΤ θα εξακολουθήσει να παρακολουθεί τις εξελίξεις των δυναμικών της ζήτησης κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση.

2.9.2. Υποκατάσταση από πλευράς Προσφοράς

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υπέδειξε ότι δύνανται να υπάρχουν διαφορές όσον αφορά τα οικονομικά της παροχής λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης σε οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες. Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναφέρεται στην πιθανότητα για εκμετάλλευση μεγαλύτερων οικονομιών κλίμακας και σκοπού.

Η ΕΕΤΤ συμφωνεί επί της ουσίας ότι οι οικονομίες κλίμακας και σκοπού που θα εδύναντο να εκμεταλλευτούν οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης σε πελάτες με υψηλότερες δαπάνες ανά σύνδεση πρόσβασης, καθιστούν την είσοδο στην αγορά όσον αφορά την παροχή πρόσβασης και άλλων υπηρεσιών πιο ελκυστική.

Ωστόσο, όπως σημειώθηκε στην ενότητα 2.3, ανωτέρω, η εναλλακτική υποδομή και ιδίως η υποδομή που απαιτείται για την παροχή πρόσβασης σε τελικούς χρήστες είναι εξαιρετικά περιορισμένη στην Ελλάδα. Επιπρόσθετα, τα κίνητρα των εναλλακτικών παρόχων να παρέχουν πρόσβαση μόνο σε μη-οικιακούς πελάτες σε τοποθεσίες όπου έχουν εγκατεστημένα δίκτυα είναι επίσης λιγοστά. Ενώ υπάρχουν περιοχές όπου η συγκέντρωση των μη-οικιακών πελατών είναι υψηλή (λχ. τοποθεσίες με υψηλή συγκέντρωση επιχειρήσεων στην Αθήνα), τα κόστη που απαιτούνται για την εγκατάσταση πρόσθετων συνδέσεων μεταξύ ήδη εγκατεστημένων δικτύων (πχ σε οπτικούς δακτυλίους) δικτύων, δεν διαφοροποιούνται σημαντικά μεταξύ διαμερισμάτων και ενός συνόλου κτιρίων με επιχειρήσεις. Ως εκ τούτου, η ΕΕΤΤ δεν έχει επαρκή στοιχεία ώστε να προβεί σε υποθέσεις όσον αφορά τις διαφορές σχετικά με τις οικονομίες κλίμακας και σκοπού για την παροχή συνδέσεων πρόσβασης σε πυκνοκατοικημένες περιοχές με οικίες και σε περιοχές με πολλές επιχειρήσεις.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα στοιχεία που έχει στη διάθεσή της δεν υποδεικνύουν ότι υπάρχουν διαφορετικές δυναμικές προσφορές όσον αφορά την παροχή συνδέσεων λιανικής πρόσβασης σε οικιακούς χρήστες από τη μια πλευρά και σε μη-οικιακούς χρήστες από την άλλη.

2.10. Η Σχετική Γεωγραφική Αγορά

Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή εκείνη στην οποία οι σχετικές επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στην παροχή και απόκτηση προϊόντων ή υπηρεσιών αναφορικά με τις οποίες οι συνθήκες ανταγωνισμού είναι επαρκώς ομοιογενείς και δύνανται να διακριθούν από άλλες γειτονικές περιοχές επειδή οι συνθήκες ανταγωνισμού σε άλλες περιοχές είναι ουσιωδώς διαφορετικές.

Επί τη βάση αυτή, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η σχετική γεωγραφική αγορά για την παροχή λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης, είναι εθνική στο εύρος της και συνίσταται στην Ελληνική επικράτεια. Η ως άνω θέση βασίζεται κυρίως στο γεγονός ότι ο ΟΤΕ παρέχει τις υπηρεσίες του μέσα στην ως άνω σχετική αγορά σε εθνική βάση, και με τους ίδιους όρους και προϋποθέσεις. Για την περίπτωση όπου άλλες υπηρεσίες δύνανται να παρέχονται από άλλους παρόχους σε μικρότερη της εθνικής κλίμακα, οι υπηρεσίες αυτές ανταγωνίζονται τις υπηρεσίες που παρέχει ο ΟΤΕ σε εθνική κλίμακα.

Συμπέρασμα

Η ΕΕΤΤ σχημάτισε την αρχική άποψη ότι υφίσταται μια ξεχωριστή γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για λιανικές υπηρεσίες πρόσβασης στενής ζώνης.

2.11. Γενικά Συμπεράσματα

Η ΕΕΤΤ εξέτασε μια σειρά ζητημάτων κατά τον ορισμό της σχετικής αγοράς για την πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση.

Στα πλαίσια της αρχικής της ανάλυσης, η ΕΕΤΤ ότι η λιανική πρόσβαση από τη μια πλευρά και οι λιανικές υπηρεσίες τηλεφωνικών κλήσεων από την άλλη δεν εμπίπτουν στην

ίδια σχετική αγορά. Κατέληξε στο ως άνω συμπέρασμα επί τη βάση της διαφορετικής λειτουργικότητας των εν λόγω υπηρεσιών, τις διαφορετικές δυναμικές στην προσφορά και στη ζήτηση (και των φραγμών εισόδου), καθώς και των τεχνικών, ρυθμιστικών και ζητημάτων κόστους τα οποία δημιουργούν διαφορετικές δυναμικές προσφοράς και κίνητρα για τους πιθανούς εισερχόμενους.

Κατόπιν τούτων, η EETT συμπέρανε ότι υφίστανται ξεχωριστές αγορές για σταθερές και κινητές υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης. Έχοντας επισημάνει την πιθανότητα για μονόπλευρη υποκατάσταση (δηλ. σταθερών από τα κινητά), η EETT εξέτασε τις λοιπές λειτουργικές διαφορές, οι οποίες πηγάζουν από το εύρος ζώνης και την ποιότητα υπηρεσιών. Εξετάζοντας τους παράγοντες από πλευράς προσφοράς, η EETT επεσήμανε τους φραγμούς εισόδου στην αγορά σταθερής και κινητής πρόσβασης που αντιμετωπίζουν οι επιχειρήσεις οι οποίες δεν έχουν σχετικές ευκολίες πρόσβασης.

Στη συνέχεια, η EETT εξέτασε κατά πόσον υφίστανται ξεχωριστές σχετικές αγορές μεταξύ των διαφόρων μορφών λιανικής σταθερής πρόσβασης οι οποίες καθορίζονται επί τη βάση του εύρους ζώνης της πρόσβασης. Ως πρώτο βήμα, η EETT διέκρινε τις λειτουργικές και τιμολογιακές διαφορές μεταξύ των συνδέσεων PSTN και BRA ISDN από τη μια πλευρά, και των συνδέσεων PRA ISDN από την άλλη, βάσει των οποίων οι συνδέσεις PRA ISDN δεν περιλαμβάνονται στην ίδια σχετική αγορά με τις συνδέσεις PSTN/ ISDN BRA. Επιπλέον, επιβεβαίωσε ότι υφίστανται λειτουργικοί παράγοντες καθώς και παράγοντες από πλευράς προσφοράς βάσει των οποίων οι συνδέσεις PRA ISDN δεν περιλαμβάνονται στην ίδια σχετική αγορά με τις συνδέσεις PSTN/ ISDN BRA.

Η EETT εξέτασε εάν υφίστανται στην Ελληνική αγορά, διαφορετικές αγορές πρόσβασης στενής ζώνης για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες. Στα πλαίσια της εξέτασής της, βρήκε ότι οι υπηρεσίες πρόσβασης για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες είναι λειτουργικά εναλλάξιμες και ότι δεν υφίσταται τιμολογιακή διαφοροποίηση στη βάση της οικιακής ή μη οικιακής φύσης του πελάτη. Τέλος, η EETT επεσήμανε ότι τα δημογραφικά στοιχεία στην Ελλάδα, σε συνδυασμό με τον περιορισμένη ανάπτυξη εναλλακτικών υποδομών δεν υποδεικνύουν ότι οι δυναμικές της προσφοράς υπηρεσιών πρόσβασης σε μη-

ΕΕΤΤ

ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ

οικιακούς χρήστες διαφέρουν σημαντικά από αυτές των υπηρεσιών πρόσβασης σε οικιακούς χρήστες.

Τέλος, η ΕΕΤΤ διέκρινε μια εθνική γεωγραφική αγορά.

3. Ανάλυση Αγοράς

3.1. Ιστορικό

Έχοντας ήδη ορίσει τη σχετική αγορά για τη λιανική πρόσβαση στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση στην Ελλάδα, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διεξάγει ανάλυση σχετικά με το εάν η εν λόγω αγορά είναι επαρκώς ανταγωνιστική και συγκεκριμένα εάν κάποια επιχείρηση ή επιχειρήσεις κατέχουν ΣΙΑ στην αγορά αυτή. Στο σημείο 27 του Προοιμίου της *Οδηγίας Πλαίσιο* ορίζεται ότι μια σχετική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική *“όταν υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με σημαντική ισχύ στην αγορά”*. Το Άρθρο 14 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, που αντανακλά την υπάρχουσα νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του Πρωτοδικείου, αναφέρει ότι:

“Μια επιχείρηση θεωρείται ότι κατέχει σημαντική ισχύ στην αγορά εφόσον, είτε ατομικά είτε σε συνεργασία με άλλες επιχειρήσεις, ευρίσκεται σε θέση ισοδύναμη προς δεσπόζουσα θέση, ήτοι σε θέση οικονομικής ισχύος που της επιτρέπει να συμπεριφέρεται, σε σημαντικό βαθμό, ανεξάρτητα από τους ανταγωνιστές, τους πελάτες και, τελικά, τους καταναλωτές”.

Επιπλέον, στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση έχει σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά, δύναται να θεωρηθεί ως έχουσα σημαντική ισχύ σε μια στενά συνδεδεμένη αγορά, εάν οι δεσμοί μεταξύ των δύο αγορών είναι τέτοιοι ώστε να είναι δυνατή η επέκταση της ισχύος της επιχείρησης στην συνδεδεμένη αγορά και άρα η ενίσχυση της δύναμης στην αγορά.³³

Σύμφωνα με την Οδηγία Πλαίσιο, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να εκτιμήσει τη ΣΙΑ σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοτικό δίκαιο και να λάβει υπόψη «στο μέγιστο δυνατό βαθμό» τις Κατευθυντήριες Γραμμές για τη ΣΙΑ. Στα πλαίσια εκτίμησης της ύπαρξης ΣΙΑ στην αγορά, σε σχέση με τη παροχή λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, εκτιμώνται τα κάτωθι κριτήρια:

³³ Οδηγία Πλαίσιο, Άρθρο 14(3).

- Η σχετική ισχύ στην αγορά του ΟΤΕ με αναφορά στο μερίδιο αγοράς, τόσο σε σχέση με άλλους παρόχους όσο και εν όψει της εξέλιξης της αγοράς
- Η πιθανότητα δυνητικού ανταγωνισμού ικανού να ασκήσει ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ, ιδίως εν όψει των φραγμών εισόδου, των φραγμών μεταστροφής και των φραγμών επέκτασης, και
- Η έλλειψη ή μη αντισταθμιστικής αγοραστικής δύναμης προερχόμενης από λιανικούς πελάτες.

3.2. Μεριδία Αγοράς

Ο υπολογισμός των μεριδίων αγοράς αποτελεί ένα πολύ σημαντικό βήμα στα πλαίσια εκτίμησης της ύπαρξης αγοραστικής ισχύος. Τα υψηλά μερίδια αγοράς χρησιμοποιούνται συχνά ως τεκμήριο αγοραστικής ισχύος. Αν και τα υψηλά μερίδια αγοράς δεν επαρκούν θεωρητικώς από μόνα τους για να θεμελιώσουν την ύπαρξη ΣΙΑ (δεσπόζουσας θέσης), είναι απίθανο μια επιχείρηση η οποία δεν κατέχει ένα σημαντικό μερίδιο στην σχετική αγορά να βρίσκεται σε δεσπόζουσα θέση.

Όπως υπογραμμίζεται στις ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ της Επιτροπής για την ύπαρξη ΣΙΑ, πολύ υψηλά μερίδια άνω του 50% στην σχετική αγορά – εκτός από εξαιρετικές περιπτώσεις - συνιστούν ένδειξη ύπαρξης δεσπόζουσας θέσης³⁴. Ωστόσο οι ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’ τονίζουν επίσης ότι η ύπαρξη ΣΙΑ δεν δύναται να θεμελιωθεί μόνο επί τη βάση υψηλών μεριδίων αγοράς και οι ρυθμιστικές αρχές οφείλουν να διεξάγουν ανάλυση του συνόλου των οικονομικών χαρακτηριστικών της σχετικής αγοράς προτού καταλήξουν στο συμπέρασμα αναφορικά με την ύπαρξη ΣΙΑ.³⁵

Ωστόσο, ο καθορισμός των μεριδίων αγοράς εξαρτάται από τον ακριβή ορισμό αγοράς που υιοθετείται. Όπως σημειώθηκε στην Ενότητα 2 της παρούσας Διαβούλευσης, η σχετική αγορά θα πρέπει να οριστεί ως η αγορά λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης στο δημόσιο

³⁴ ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’, Παράγραφος 75.

³⁵ ‘Κατευθυντήριες Γραμμές’, Παράγραφος 78.

τηλεφωνικό δίκτυο στην ελληνική επικράτεια. Σύμφωνα με τον ορισμό αγοράς, στην Ελλάδα υπάρχει σήμερα μόνο ένας ουσιαστικός πάροχος λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, ο ΟΤΕ.

Οι μόνοι τρόποι για να παρέχουν οι εναλλακτικοί πάροχοι λιανική πρόσβαση είναι μέσω δικής τους υποδομής ή μέσω αδεσμοποίητων γραμμών από τον τοπικό βρόχο του ΟΤΕ. Δεδομένου ότι ο ΟΤΕ είχε σε λειτουργία 5,513 εκατομμύρια συνδέσεις στο δίκτυο χαλκού του στο τέλος του 2005, ενώ την ίδια χρονική στιγμή υπήρχαν μόνο 5.018 πλήρως αδεσμοποίητοι βρόχοι, ο ΟΤΕ είναι ουσιαστικά μονοπώλιο στη σχετική αγορά προϊόντων. Σε αντίθεση με πολλές άλλες αγορές λιανικής στην Ευρωπαϊκή Ένωση που έχουν χαρακτηριστεί από μειώσεις του μεριδίου αγοράς του ιστορικού κοινοποιημένου παρόχου σε διάφορες λιανικές αγορές, η θέση του ΟΤΕ στην συγκεκριμένη αγορά έχει παραμείνει σχεδόν αμετάβλητη.

3.3. Δυνητικός Ανταγωνισμός και Φραγμοί Εισόδου και Επέκτασης

Παρά την ύπαρξη μεριδίου αγοράς 100%, όπως συμβαίνει στην περίπτωση του ΟΤΕ, μπορεί θεωρητικά να υπάρξει ανταγωνιστικός περιορισμός εάν είναι εφικτή μια σημαντική είσοδος στην αγορά. Συνεπώς, η απειλή εισόδου στην αγορά, είτε μακροπρόθεσμα είτε για μικρό χρονικό διάστημα, είναι ένας από τους βασικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς για τους κοινοποιημένους φορείς, τουλάχιστον όταν η είσοδος είναι πιθανή (και όχι υποθετική), έγκαιρη και σημαντική. Η απειλή εισόδου μειώνεται από την ύπαρξη φραγμών εισόδου.

Δυνητικός Ανταγωνισμός/Φραγμοί Εισόδου

Όπως έχει αναλυθεί και στη Διαβούλευση για την Αδεσμοποίητη Πρόσβαση στους Τοπικούς Βρόχους, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η είσοδος στην αγορά λιανικής σταθερής στενής ζώνης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο θα απαιτούσε σημαντικά επίπεδα επενδύσεων από

τρίτα μέρη, τα οποία σε μεγάλο βαθμό θα ήταν μη ανακτήσιμα κόσθη.³⁶ Αυτά τα υψηλά μη ανακτήσιμα κόσθη, όταν συνδυάζονται με τις οικονομίες κλίμακας και πυκνότητας που χαρακτηρίζει τα δίκτυα τοπικής πρόσβασης, ενισχύουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου για κάθε επιχείρηση που εξετάζει τη δυνατότητα κατασκευής ενός νέου δικτύου τοπικής πρόσβασης που να μπορεί να υποστηρίξει την παροχή λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης. Στις διαβουλεύσεις για την αδεσμοποίηση πρόσβαση στον τοπικό βρόχο και τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση, η ΕΕΤΤ εξέτασε τα πολύ υψηλά μη ανακτήσιμα κόσθη που συνδέονται με την κατασκευή ενός νέου δικτύου πλήρους κάλυψης. Τα κόσθη αυτά αυξάνουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου που αντιμετωπίζουν οι πιθανοί νεοεισερχόμενοι.

Η ΕΕΤΤ δεν αναμένει μεσοπρόθεσμα είσοδο στην αγορά από παρόχους εναλλακτικής σταθερής πλατφόρμας που θα μπορούσαν να παρέχουν υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης ικανές να περιορίσουν την ισχύ του ΟΤΕ στην αγορά κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Στις αγορές σταθερής πρόσβασης στις οποίες λειτουργεί, η πυκνότητα και η πληρότητα του δικτύου πρόσβασης του ΟΤΕ σημαίνει ότι ο ΟΤΕ τυπικά θα απολαμβάνει πλεονεκτήματα κόστους ανά γραμμή έναντι των ανταγωνιστών του παρόχων δικτύου, και συνεπώς θα μπορεί συνήθως να παρέχει υπηρεσία από άκρο σε άκρο σε χαμηλότερο κόστος από τους εναλλακτικούς παρόχους. Οι συνέπειες αυτών των οικονομιών κλίμακας³⁷ είναι τέτοιες που ένας εναλλακτικός πάροχος είναι πιθανό να έχει υψηλότερο κόστος από τον ΟΤΕ, αλλά επίσης θα πρέπει να έχει τιμές χαμηλότερες από τον ΟΤΕ προκειμένου να κερδίζει μερίδιο αγοράς. Αυτό κάνει ακόμη πιο δύσκολο για έναν εναλλακτικό πάροχο να καλύψει τα μη ανακτήσιμα κόσθη που έχουν επενδυθεί σε υποδομές δικτύου.

³⁶ Τα μη ανακτήσιμα κόσθη είναι κόσθη που απαιτούνται για την είσοδο στην αγορά, τα οποία όμως δεν μπορούν να ανακτηθούν με την έξοδο από την αγορά αυτή. Ένας νεοεισερχόμενος πρέπει να εξετάσει εάν υπάρχει η δυνατότητα να καλυφθούν τα μη ανακτήσιμα κόσθη και τα κόσθη παροχής της υπηρεσίας, ενώ ένας κοινοποιημένος φορέας έχει ήδη καλύψει τα μη ανακτήσιμα κόσθη του

³⁷ Οι οικονομίες κλίμακας είναι πιθανό να επιτευχθούν όχι μόνο στην παροχή πρόσβασης, αλλά και στην παροχή σχετικών υπηρεσιών υποστήριξης. Συνεπώς, ο κοινοποιημένος φορέας ΟΤΕ ωφελείται έχοντας μειωμένα κόσθη υποστήριξης δικτύου.

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα εμπειρικά στοιχεία που να υποδεικνύουν στην ΕΕΤΤ ότι υπάρχουν κάποιοι σχετικοί εμπορικοί ή οικονομικοί παράγοντες που να οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ είναι πιθανό να επηρεαστεί μεσοπρόθεσμα από νεοεισερχόμενους παρόχους οι οποίοι χρησιμοποιούν εναλλακτικές πλατφόρμες, όπως ασύρματες, οπτικές ή ενεργειακές γραμμές. Ενώ μπορεί να υπάρχει κάποια επέκταση μεσοπρόθεσμα στην ανάπτυξη αυτών των πλατφορμών, ο βαθμός αυτής της επέκτασης είναι αβέβαιος και δεν μπορεί να αποτελέσει στο σημείο αυτό τη βάση για αποτελεσματικό ανταγωνισμό στο δίκτυο σταθερής τοπικής πρόσβασης. Παραδείγματος χάριν, ένας κινητός πάροχος που επιδιώκει να εισέλθει στην αγορά σταθερής πρόσβασης, θα πρέπει να παρέχει ένα προϊόν με την ίδια ποιότητα μιας σταθερής γραμμής και να την ανταγωνίζεται τιμολογιακά. Αυτό θα απαιτήσει την κατασκευή ενός νέου δικτύου πρόσβασης εκ του μηδενός ή την ανάπτυξη ενός κινητού ή άλλου ασύρματου προϊόντος το οποίο μοιάζει περισσότερο με το προϊόν σταθερής πρόσβασης αναφορικά με την τιμή και την ποιότητα. Το κόστος της ανάπτυξης αυτής, σε συνδυασμό με τις οικονομίες κλίμακας και σκοπού που απολαμβάνει ο κοινοποιημένος φορέας του σταθερού δικτύου, καθιστούν ουσιαστικά αδύνατη την υποκατάσταση από την πλευρά της προσφοράς κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση.³⁸ Παρομοίως, οι υπηρεσίες των υφιστάμενων παρόχων Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης παρέχονται σε μεγάλο βαθμό τμηματικά και, σε κάθε περίπτωση, δεσμεύονται από την άδειά τους να παρέχουν τουλάχιστον πληθυσμιακή κάλυψη 20%.

Όπως έχει αναφέρει η ΕΕΤΤ στις δημόσιες διαβουλεύσεις για την Αδεσμοποίητη πρόσβαση στο τοπικό βρόχο και την χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση, υπάρχουν υψηλά μη ανακτήσιμα κόστη τα οποία σχετίζονται με την κατασκευή ενός νέου δικτύου πλήρους κάλυψης ή ακόμη και στην περίπτωση ενός δικτύου περιορισμένης κλίμακας. Αυτά τα κόστη αυξάνουν σημαντικά τους φραγμούς εισόδου για τους πιθανούς νεοεισερχόμενους. Η ΕΕΤΤ δεν αναμένει μεσοπρόθεσμα την είσοδο από παρόχους εναλλακτικών πλατφόρμων που θα

³⁸ Αν και η ανάπτυξη του είναι σε πολύ πρώιμη φάση στην Ελλάδα, το 3G μπορεί ήδη να συγκριθεί με τη σταθερή πρόσβαση σε λειτουργικό επίπεδο, αν και είναι αδύνατο να συγκριθεί σε επίπεδο τιμής βραχυπρόθεσμα – το 3G είναι ακριβότερο.

παρείχαν υπηρεσίες λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης και θα είχαν την δυνατότητα να μειώσουν την δύναμη του ΟΤΕ στην σχετική αγορά κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Δεν υπάρχουν στοιχεία στην διάθεση της ΕΕΤΤ που να υποδεικνύουν ότι υπάρχουν σχετικοί εμπορικοί και οικονομικοί παράγοντες που δείχνουν ότι πιθανώς να ασκηθεί πίεση στον ΟΤΕ μεσοπρόθεσμα από ένα νεοεισερχόμενο είτε μέσω ασύρματης, οπτικής ίνας ή μέσω γραμμών διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Παρά το γεγονός ότι είναι πιθανό να υπάρχει μια ανάπτυξη μεσοπρόθεσμα στις πλατφόρμες αυτές, η έκταση της ανάπτυξης είναι αβέβαιη και η ΕΕΤΤ, σε αυτό το σημείο, δεν μπορεί να θεωρήσει ότι θα υπάρχει αποτελεσματικός ανταγωνισμός στο τοπικό σταθερό δίκτυο πρόσβασης.

Οι εναλλακτικοί πάροχοι στην Ελλάδα που μπορούν σήμερα να υποστηρίξουν υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης (π.χ. πάροχοι που βασίζονται σε αδεσμοποίητη πρόσβαση σε τοπικούς βρόχους) είναι πολύ λίγοι στον αριθμό (βλ. ανωτέρω ανάλυση). Ούτε υπάρχει κάποια ένδειξη ότι ο αριθμός τους θα αυξηθεί σε τέτοιο βαθμό ώστε να μπορούν να ασκήσουν σημαντική ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ στην παροχή λιανικής πρόσβασης σταθερής στενής ζώνης. Επίσης, είναι ακόμη λιγότερο πιθανό οι εναλλακτικοί πάροχοι να μπορούν να πραγματοποιήσουν τις σημαντικές επενδύσεις που απαιτούνται για να εγκαταστήσουν πλήρη σταθερά δίκτυα ώστε να μπορούν να παρέχουν πρόσβαση σε εθνικό επίπεδο. Η ΕΕΤΤ εκτιμά ότι οι πάροχοι των υφιστάμενων εναλλακτικών δικτύων δεν πρόκειται να κάνουν τέτοιες επενδύσεις, τουλάχιστον κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Ούτε η ΕΕΤΤ γνωρίζει ότι κάποιος υφιστάμενος εναλλακτικός πάροχος θα μπορούσε να αποκτήσει επαρκή αριθμό τοπικών βρόχων του ΟΤΕ ώστε να μπορεί να αποκτήσει πλήρη γεωγραφική κάλυψη ώστε να επιτύχει τις αναγκαίες οικονομίες κλίμακας που θα του επέτρεπαν να ανταγωνιστεί τον ΟΤΕ μακροπρόθεσμα. Δεδομένων των οικονομιών κλίμακας που απολαμβάνει ο ΟΤΕ και τα υψηλά μη ανακτήσιμα κόστη, η είσοδος στην αγορά λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης μέσω αδεσμοποιημένων τοπικών βρόχων είναι απίθανο να προσφέρει επαρκή δυνητικό ανταγωνισμό κατά τη διάρκεια

του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση σε βαθμό που να μπορεί να λειτουργήσει ως επαρκής ανταγωνιστικός περιορισμός για τον ΟΤΕ.³⁹

Ο ΟΤΕ είναι επίσης πιθανό να συνεχίσει να έχει πλεονεκτήματα κόστους έναντι των νεοεισερχόμενων αναφορικά με οποιαδήποτε αγορά λιανικής πρόσβασης, σημαντικά πλεονεκτήματα αναγνωρισιμότητας σήματος στο επίπεδο λιανικών υπηρεσιών και ευκαιρίες οικονομιών σκοπού που προκύπτουν από τις επενδύσεις του σε εξοπλισμό δικτύου που δεν θα επιτευχθούν απαραίτητα από τους νεοεισερχόμενους.⁴⁰ Αυτές και άλλες διαφορές αναφορικά με τον επιχειρηματικό κίνδυνο και την απόδοση μπορούν να οδηγήσουν σε μεγαλύτερη απαιτούμενη απόδοση της επένδυσης για τους νεοεισερχόμενους. Συνεπώς, μπορεί, συλλογικά (καθώς και ατομικά) να αποτελούν επιπλέον φραγμό εισόδου.

Έλλειψη Διαθεσιμότητας Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμής

Σε αντίθεση με έναν αριθμό άλλων Κρατών Μελών της ΕΕ, στην Ελλάδα ο δεσπόζων πάροχος PSTN δεν παρέχει το προϊόν της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών ("WLR") το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε έναν πάροχο κλήσεων να προσφέρει στον πελάτη του έναν ενιαίο λογαριασμό για την πρόσβαση και όλες τις κλήσεις. Γενικά θεωρείται ότι η διαθεσιμότητα WLR επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να ενισχύσουν την αποτελεσματικότητα της Προεπιλογής προσφέροντάς τους την ευκαιρία να παρέχουν διαφορετικές και ευέλικτες τιμολογιακές δομές και συνδυασμούς πρόσβασης/κλήσεων. Αν και η διαθεσιμότητα της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών είναι απίθανο από μόνη της να πλήξει την ισχύ του ΟΤΕ, ως μονοπωλιακού παρόχου υποδομής τοπικής πρόσβασης, στην αγορά, ωστόσο επιτρέπει στους παρόχους που δεν κατέχουν όλες τις απαραίτητες υποδομές να αγοράζουν τα χονδρικά προϊόντα που είναι απαραίτητα για να εισέλθουν στην αγορά με ένα προϊόν της μορφής BRA-ISDN / PSTN.

³⁹ Αν και οι εναλλακτικοί πάροχοι που χρησιμοποιούν Αδεσμοποίητους Τοπικούς Βρόχους μπορούν να χρησιμοποιήσουν τους βρόχους αυτούς για υπηρεσίες φωνής, συνήθως χρησιμοποιούνται για την παροχή υπηρεσιών δεδομένων υψηλής χωρητικότητας, και οι πληροφορίες που διαθέτει η ΕΕΤΤ δεν υποδεικνύουν ότι αυτό θα αλλάξει στο άμεσο μέλλον.

⁴⁰ Π.χ. η μεγάλη πελατειακή βάση του ΟΤΕ του επιτρέπει να αναπτύξει πολλές εφαρμογές που το κόστος ανάπτυξής τους δικαιολογείται με αναφορά σε αυτή τη μεγαλύτερη πελατειακή βάση.

Συμπεράσματα

Συνοπτικά, επομένως, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ είναι πιθανό να συνεχίσει να παρέχει την πλειοψηφία των λιανικών υπηρεσιών πρόσβασης στενής ζώνης κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση, διότι δεν πιστεύει ότι κάποιος νεοεισερχόμενος πρόκειται να κατασκευάσει με επιτυχία ένα νέο δίκτυο πρόσβασης που να αντιγράφει το τμήμα του δικτύου του ΟΤΕ (είτε με τη μορφή καλωδιακής τηλεόρασης, ασύρματων υπηρεσιών με τη χρήση μη αδειοδοτούμενων συχνοτήτων, ασύρματων κινητών ή πλατφορμών γραμμών ενέργειας).⁴¹

Επίσης, λόγω της απουσίας κανονιστικής παρέμβασης που να επιβάλει την παροχή από τον ΟΤΕ ενός προϊόντος όπως η Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών, είναι απίθανο να διατεθεί στην αγορά ένα τέτοιο ενδιάμεσο προϊόν.

3.4. Έλλειψη Αντισταθμιστικής Αγοραστικής Ισχύος

Εάν ένας πάροχος ασκεί πρακτικές που αποτελούν πιθανή καταχρηστική εκμετάλλευση, οι πελάτες του μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ έναντι των πρακτικών αυτών. Όταν οι αγοραστές είναι μεγάλοι και ισχυροί, μπορεί να έχουν τη δυνατότητα να αντιδράσουν αποτελεσματικά σε μια απόπειρα αύξησης των τιμών από τους πωλητές. Η ΕΕΤΤ εξέτασε την πιθανότητα και/ή την ύπαρξη τέτοιας αντισταθμιστικής αγοραστικής ισχύος.

Ωστόσο, η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς μπορεί να υπάρχει μόνο όπου οι μεγάλοι πελάτες έχουν τη δυνατότητα (εντός εύλογου χρόνου) να στραφούν σε αξιόπιστες εναλλακτικές (π.χ. να μην αγοράζουν καθόλου ή να αλλάξουν προμηθευτή) ως ανταπόκριση σε μια αύξηση τιμών ή απειλούμενη αύξηση τιμών (το οποίο μπορεί να ισχύει για μεγάλους εταιρικούς πελάτες σε επίπεδο λιανικής). Η ΕΕΤΤ δεν θεωρεί ότι κάποιος αγοραστής υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης μπορεί να έχει κάποια αξιόπιστη εναλλακτική

⁴¹ Εάν υπήρχαν τέτοιες εναλλακτικές υποδομές, η ΕΕΤΤ θα ήταν πρόθυμη να εξετάσει την πιθανότητα η μεγαλύτερη χρήση οπτικής ή ασύρματης υποδομής στο δίκτυο πρόσβασης και η αυξημένη χρήση υπηρεσιών όπως το VOIP και η ευρυζωνικότητα να έχουν επίδραση στη λιανική αγορά πρόσβασης στενής ζώνης.

εκτός του ΟΤΕ. Κατά συνέπεια, τίποτα δεν υποδεικνύει ότι κάποιος αγοραστής ή μια ομάδα αγοραστών έχουν επαρκή αντισταθμιστική αγοραστική ισχύ ώστε να αντισταθμίσουν την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στην εν λόγω σχετική αγορά. Πράγματι, η ύπαρξη μεριδίου της αγοράς σχεδόν 100% από τον ΟΤΕ, χωρίς την πιθανότητα σημαντικής νέας εισόδου, υποδεικνύει ότι η αντισταθμιστική αγοραστική ισχύς είναι απίθανο να λειτουργήσει ως μηχανισμός πειθάρχησης της τιμολογιακής συμπεριφοράς του ΟΤΕ.

3.5. Αρχικά Συμπεράσματα

Η εξέταση της αγοράς από την ΕΕΤΤ οδηγεί στο αρχικό συμπέρασμα ότι η σχετική αγορά για την παροχή λιανικής πρόσβασης (στενής ζώνης) δεν είναι αποτελεσματικά ανταγωνιστική. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να καθοριστεί ως πάροχος με ΣΙΑ στη σχετική αγορά. Οι κρίσιμοι δείκτες της αγοράς που οδήγησαν την ΕΕΤΤ στα συμπεράσματα αυτά είναι:

1. Σήμερα ο ΟΤΕ παρέχει σχεδόν το 100% της αγοράς για λιανικές υπηρεσίες πρόσβασης στενής ζώνης, και δεν έχει χάσει ουσιαστικό μερίδιο αγοράς από την αρχική απελευθέρωση της αγοράς στην Ελλάδα.
2. Επίσης, ο ΟΤΕ δεν υπόκειται σε σημαντικούς ανταγωνιστικούς περιορισμούς από κάποιο εναλλακτικό δίκτυο. Για παράδειγμα, δεν υπάρχουν δίκτυα καλωδιακής τηλεόρασης (cable TV) στην Ελλάδα, ούτε έχουν αναπτυχθεί μέχρι τώρα άλλα δημόσια δίκτυα ώστε να παρέχουν μια ανταγωνιστική εναλλακτική λύση. Το κόστος των παρόχων κινητής επίσης θα ήταν υπερβολικά υψηλά για να μπορούν να παρέχουν μια παρόμοια υπηρεσία σε ανταγωνιστική τιμή. Επίσης, ο αποσπασματικός χαρακτήρας της κάλυψης και ιδιοκτησίας των υφιστάμενων δικτύων Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης περιορίζει το βαθμό στον οποίο τα δίκτυα αυτά μπορούν να επιβάλουν ανταγωνιστική πίεση στον ΟΤΕ. Σε κάθε περίπτωση, κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση, η επίδραση της Σταθερής Ασύρματης Πρόσβασης αναμένεται ελάχιστη.
3. Οι υφιστάμενοι εναλλακτικοί πάροχοι, οι οποίοι βασίζονται στη χρήση Αδεσμοποίητων Τοπικών Βρόχων δεν μπορούν να δημιουργήσουν εκείνες τις

οικονομίες κλίμακας που θα τους επέτρεπαν να παρέχουν ένα σημαντικό ανταγωνιστικό περιορισμό στην τιμολογιακή πρακτική του ΟΤΕ, χωρίς ρύθμιση.

4. Δεν υπάρχει αγοραστής ή ομάδα αγοραστών υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης που να μπορεί να ασκήσει αγοραστική ισχύ ικανή να αντισταθμίσει την υπερβολική ισχύ του ΟΤΕ στη σχετική αγορά προϊόντων.

4. Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις – Λιανική Αγορά Πρόσβασης Στενής Ζώνης

4.1.Κανονιστικό Πλαίσιο

Η ΕΕΤΤ έχει διαμορφώσει την αρχική άποψη ότι υπάρχει μια χωριστή γεωγραφική αγορά στην Ελλάδα για τη λιανική σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης. Η ανάλυση αγοράς αποκαλύπτει στη συνέχεια ότι υπάρχει έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στην αγορά αυτή και ότι ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ στην αγορά αυτή.

Η ανάλυση της λιανικής αγοράς πρόσβασης εκπονήθηκε με βάση την υπόθεση ότι μια σειρά χονδρικών κανονιστικών υποχρεώσεων θα διατηρηθεί ή θα επιβληθεί. Η ΕΕΤΤ έχει προτείνει αυτές τις κανονιστικές υποχρεώσεις, ως αποτέλεσμα των ακόλουθων αναλύσεων χονδρικών αγορών, τις οποίες εκπόνησε η ΕΕΤΤ πριν την ανάλυση της λιανικής αγοράς υπηρεσιών σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης και οι οποίες σχετίζονται με την υποεξέταση αγορά:

- Κατά την εξέταση της χονδρικής αγοράς για την αδεσμοποίητη πρόσβαση στον τοπικό βρόχο, η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ κατέχει Σημαντική Ισχύ στην εν λόγω αγορά (αγορά 11). Για να αντιμετωπίσει τα προβλήματα ανταγωνισμού που προκαλούνται λόγω της έλλειψης αποτελεσματικού ανταγωνισμού, η ΕΕΤΤ πρότεινε να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση πρόσβασης, και επέβαλε υποχρεώσεις διαφάνειας, αμεροληψίας, λογιστικού διαχωρισμού, καθώς και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης.
- Κατά την εξέταση της χονδρικής αγοράς εκκίνησης κλήσεων (αγορά 8), η ΕΕΤΤ διαπίστωσε ότι ο ΟΤΕ κατέχει Σημαντική Ισχύ στην Αγορά. Ως κανονιστική υποχρέωση, ανάμεσα σε άλλες, η ΕΕΤΤ πρότεινε να επιβληθεί στον ΟΤΕ να παρέχει χονδρική εκκίνηση κλήσεων, καθώς και πρόσβαση στις υπηρεσίες επιλογής και προεπιλογής φορέα. Η ΕΕΤΤ πρότεινε επίσης

υποχρεώσεις διαφάνειας, αμεροληψίας, λογιστικού διαχωρισμού, καθώς και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών και κοστολόγησης.

Δεδομένου ότι, αυτές οι κανονιστικές υποχρεώσεις δεν αναμένεται να είναι επαρκείς προκειμένου να δημιουργήσουν αποτελεσματικό ανταγωνισμό στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης κατά τη χρονική περίοδο της παρούσας ανάλυσης, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να επιβάλει επιπλέον κανονιστικές υποχρεώσεις.

Η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη, σύμφωνα με το Άρθρο 8(2) της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όταν ένας πάροχος καθορίζεται ότι έχει ΣΙΑ, να επιβάλει στον πάροχο αυτό τις υποχρεώσεις που ορίζονται στα Άρθρα 9 έως 13 της Οδηγίας για την Πρόσβαση, όπως η ΕΕΤΤ κρίνει κατάλληλο.

Επίσης, το Άρθρο 19 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία υποχρεώνει την ΕΕΤΤ να επιβάλει στις επιχειρήσεις που κοινοποιούνται ως έχουσες ΣΙΑ στην παροχή σύνδεσης και χρήσης του δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου σε σταθερή θέση, σύμφωνα με το Άρθρο 16(3), να επιτρέπουν στους συνδρομητές τους να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες οποιουδήποτε διασυνδεδεμένου παρόχου δημόσια διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών: (α) ανά κλήση πληκτρολογώντας έναν κωδικό επιλογής φορέα, και (β) με προεπιλογή, βάσει συστήματος παράκαμψης των προεπιλεγμένων επιλογών ανά κλήση, με πληκτρολόγηση προθέματος ή κωδικού επιλογής φορέα.

Τέλος, σύμφωνα με το Άρθρο 17 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, η ΕΕΤΤ καλείται, όταν ορίζει ότι κάποια λιανική αγορά δεν είναι αποτελεσματικά ανταγωνιστική και διαπιστώνει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση ή το Άρθρο 19 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία δεν θα οδηγούσαν σε αποτελεσματικό ανταγωνισμό, να επιβάλει τις υποχρεώσεις που κρίνει απαραίτητες για να επιτύχει τους σκοπούς αυτούς, στις επιχειρήσεις που έχουν καθοριστεί από την ΕΕΤΤ ως έχουσες ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά λιανικής.

4.2. Η Ανάγκη *Ex ante* Ρύθμισης

Ο βασικός στόχος του Νέου Κανονιστικού Πλαισίου είναι να θεσπίσει έναρμονισμένο πλαίσιο για τη ρύθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικών επικοινωνιών, δικτύων ηλεκτρονικών επικοινωνιών, συναφών ευκολιών και συναφών υπηρεσιών σε όλα τα Κράτη – Μέλη.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές*⁴² ορίζουν ότι ο σκοπός επιβολής *ex ante* υποχρεώσεων σε παρόχους που έχουν ορισθεί ως έχοντες ΣΙΑ, είναι να διασφαλισθεί ότι οι πάροχοι αυτοί δεν μπορούν να χρησιμοποιήσουν την ισχύ τους στην αγορά με σκοπό είτε να περιορίσουν ή να στρεβλώσουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά, είτε να επεκτείνουν την ισχύ τους αυτή σε γειτονικές αγορές. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει *ex ante* υποχρεώσεις μόνο σε αγορές όπου υπάρχουν μία ή περισσότερες επιχειρήσεις με ΣΙΑ, και όπου τα μέτρα που λαμβάνονται βάσει του Εθνικού και Κοινοτικού Δικαίου του ανταγωνισμού δεν κρίνονται ως επαρκή ή άμεσα προκειμένου να ξεπερασθεί πιθανή αποτυχία της αγοράς. Όταν οι αγορές είναι επαρκώς ανταγωνιστικές, η *ex post* εφαρμογή του δικαίου του ανταγωνισμού μπορεί να θεωρηθεί σε γενικές γραμμές επαρκής για την αποτροπή της δημιουργίας δεσπόζουσας θέσης και καταχρηστικής εκμετάλλευσης από ένα ή περισσότερα μέρη. Όπου, για ιστορικούς λόγους, μια αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, και/ ή υπάρχουν υψηλοί μη παροδικοί φραγμοί εισόδου, το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν θεωρείται επαρκές για να προωθήσει την ανάπτυξη ανταγωνισμού. Οι *ex ante* υποχρεώσεις που επιβάλλονται από την ΕΕΤΤ σε επιχειρήσεις με ΣΙΑ αποσκοπούν στην εκπλήρωση των συγκεκριμένων στόχων που τίθενται στις σχετικές οδηγίες, ενώ οι ρυθμίσεις που επιβάλλονται βάσει του δικαίου του ανταγωνισμού αποσκοπούν στην επιβολή κυρώσεων για συμφωνίες ή καταχρηστικές συμπεριφορές που περιορίζουν ή στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό στη σχετική αγορά.

Οι *ex ante* ρυθμίσεις απαιτούνται στις υπό εξέταση συνθήκες προκειμένου να προωθήσουν και να διευκολύνουν την ανάπτυξη ανταγωνισμού, καθώς οι *ex post* ρυθμίσεις

⁴² Κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής, παράγραφος 16.

του δικαίου του ανταγωνισμού δεν είναι αποτελεσματικές προκειμένου να εδραιωθεί ένα επαρκές επίπεδο ανταγωνισμού, δεδομένου ότι οι αποτυχίες της αγοράς που σχετίζονται με την ύπαρξη δεσπόζουσας θέσης θα παραμείνουν.

Οι *Κατευθυντήριες Γραμμές* καθιστούν σαφές ότι μόνο ο ορισμός μιας επιχείρησης ως κατέχουσας ΣΙΑ σε μια συγκεκριμένη αγορά, χωρίς την επιβολή των κατάλληλων κανονιστικών υποχρεώσεων δεν συνάδει με τις διατάξεις του νέου κανονιστικού πλαισίου και ιδίως με το Άρθρο 16 (4) της *Οδηγίας Πλαίσιο*.⁴³ Στην πραγματικότητα, το Άρθρο 8 (2) της *Οδηγίας Πλαίσιο* ορίζει ότι οι ΕΡΑ (Εθνικές Ρυθμιστικές Αρχές - ΕΡΑ) θα πρέπει να επιβάλουν τουλάχιστον μία κανονιστική υποχρέωση στην επιχείρηση που έχει ορισθεί ως έχουσα ΣΙΑ.

Για τους λόγους που εξηγούνται στην Ενότητα 3 ανωτέρω, η ανάλυση της ΕΕΤΤ οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο ΟΤΕ κατέχει ΣΙΑ στην εθνική λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης, που παρουσιάζεται στην παρούσα Διαβούλευση.

4.3. Προβλήματα Ανταγωνισμού

Τα ζητήματα που αναφέρονται κατωτέρω περιγράφουν τα υπαρκτά και πιθανά προβλήματα του ανταγωνισμού τα οποία μπορεί να εμφανισθούν στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η απαρίθμηση των προβλημάτων αυτών δεν είναι εξαντλητική, αλλά ενδεικτική των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν αντιμετωπίσει οι ρυθμιστικές αρχές παγκοσμίως. Όπως συμβαίνει αρκετές φορές, ορισμένα από αυτά τα προβλήματα του ανταγωνισμού ή τις πιθανές αποτυχίες της αγοράς, μπορεί να φαίνονται υποθετικά στα πλαίσια μιας εξέτασης της αγοράς, κυρίως διότι έχουν ήδη αντιμετωπιστεί με τις υφιστάμενες ρυθμίσεις.

⁴³ Κατευθυντήριες Γραμμές, Παράγραφος 114.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι τα προβλήματα ανταγωνισμού που ανακύπτουν λόγω της δεσπόζουσας θέσης του ΟΤΕ στην αγορά λιανικής πρόσβασης στενής ζώνης εμπίπτουν σε τρεις γενικές κατηγορίες:

- Δεσπόζουσα θέση στην αγορά
- Κάθετη επέκταση
- Οριζόντια επέκταση

Τα προβλήματα ανταγωνισμού αναλύονται με αναφορά σε κάθε μία από αυτές τις κατηγορίες.

4.3.1. Δεσπόζουσα θέση

Η δεσπόζουσα θέση στην αγορά μπορεί να δημιουργήσει τις ακόλουθες μορφές προβλημάτων:

- Παρεμπόδιση εισόδου: Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι οι σημαντικές οικονομίες κλίμακας, σκοπού και πυκνότητας, σε συνδυασμό με τα μη ανακτήσιμα κόστη που συνδέονται με την κατασκευή και λειτουργία δικτύων τοπικής πρόσβασης, λειτουργούν ως φραγμοί εισόδου.
- Καταχρηστική συμπεριφορά: Η ισχύς στην αγορά μπορεί να επιτρέψει σε έναν πάροχο με ΣΙΑ να διατηρήσει τιμές που είναι υψηλότερες από αυτές που θα επικρατούσαν σε μια ανταγωνιστική αγορά.
- Παραγωγική αναποτελεσματικότητα και χαμηλής ποιότητας υπηρεσία: Αντί να αντανακλάται σε υπερβολικά κέρδη, η ισχύς στην αγορά μπορεί να οδηγήσει σε έλλειψη επενδύσεων, υπερβολικά κόστη και/ή ποιότητα υπηρεσίας χαμηλότερη από αυτή σε μία ανταγωνιστική αγορά.

4.3.2. Κάθετη επέκταση

Η κάθετη επέκταση μπορεί να εμφανιστεί όταν μια εταιρία ελέγχει κάποια υποδομή που είναι αναγκαία για μία δυναμικά ανταγωνιστική λιανική αγορά. Ο κάτοχος του προϊόντος ανωτέρου σταδίου με χαρακτηριστικά απαραίτητα για την παραγωγή προϊόντος κατώτερου σταδίου (bottleneck facility) μπορεί να επηρεάσει τον ανταγωνισμό στη λιανική αρνούμενος την πρόσβαση ή περιορίζοντας την πρόσβαση στο προϊόν του χρησιμοποιώντας τιμολογιακές ή μη τιμολογιακές παραμέτρους. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι υπάρχουν αποδείξεις και δυνατότητες για κάθετη επέκταση ισχύος στην Ελληνική αγορά λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης.

Πρώτον, ο ΟΤΕ μπορεί να επεκτείνει στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης την ισχύ που κατέχει στη χονδρική αγορά τοπικών βρόχων. Η ΕΕΤΤ έχει αναλύσει αυτό το πρόβλημα ανταγωνισμού στο κείμενο της Διαβούλευσης της Αγοράς 11, και έχει προτείνει τις κατάλληλες κανονιστικές υποχρεώσεις για την αντιμετώπισή του.

Δεύτερον, ο ΟΤΕ μπορεί να επεκτείνει την ισχύ που έχει στην υπο εξέταση αγορά αρνούμενος την πρόσβαση σε υπηρεσίες χονδρικής όπως η Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (Wholesale Line Rental(WLR)), με τιμολογιακά ή μη τιμολογιακά μέσα . Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι ο ΟΤΕ προς το παρόν δεν προσφέρει WLR στους εναλλακτικούς παρόχους, αν και οι εναλλακτικοί πάροχοι ζητούν την παροχή της (βλ. Δημόσια Διαβούλευση της ΕΕΤΤ για την Παροχή Επιλογής/Προεπιλογής Φορέα, Νοέμβριος 2005). Σε πολλά Κράτη Μέλη της Ε.Ε., οι ρυθμιστικές αρχές έχουν επιβάλει την υποχρέωση παροχής WLR για να δώσουν τη δυνατότητα στους εναλλακτικούς παρόχους να συνδέουν την πρόσβαση και τις κλήσεις, να αντιγράφουν τις τιμολογιακές επιλογές του κοινοποιημένου φορέα και να παρέχουν έναν ενιαίο λογαριασμό.

Ακόμα και εάν η Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) ήταν διαθέσιμη, η ισχύς στην αγορά θα μπορούσε και πάλι να επεκτείνεται με τη χρήση μη τιμολογιακών πρακτικών. Τέτοιες πρακτικές θα μπορούσαν να θεωρηθούν: η διακριτική χρήση ή παρακράτηση πληροφοριών, τακτικές καθυστέρησης, αλληλένδετη πώληση/ σύζευξη (bundling) προϊόντων, διακρίσεις ως προς την ποιότητα, στρατηγικό σχεδιασμό των χαρακτηριστικών του προϊόντος,

και παράνομη χρήση των πληροφοριών σχετικά με τους ανταγωνιστές. Από την άποψη αυτή, η ΕΕΤΤ παραπέμπει στο μακρύ ιστορικό πρακτικών του ΟΤΕ που καθυστέρησε την ουσιαστική εφαρμογή των προσφορών χονδρικής, όπως η πρόσβαση στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο, τη χονδρική ευρυζωνική πρόσβαση ή τις χονδρικές μισθωμένες γραμμές.

Η επέκταση της ισχύος στην αγορά με τιμολογιακά μέσα μπορεί να περιλαμβάνει: διακρίσεις ως προς τις τιμές, συμπίεση περιθωρίου και διεπιδότηση. Ένας καθετοποιημένος πάροχος μπορεί να επιβάλει τιμολόγηση που δημιουργεί «συμπίεση περιθωρίου». Αυτό επιτυγχάνεται χρεώνοντας για μια χονδρική υπηρεσία όπως η παροχή WLR υψηλότερη τιμή στους ανταγωνιστές κατωτέρων σταδίων από αυτήν που εμμέσως χρεώνει στο λιανικό άκρο του, δηλαδή διάκριση ανάμεσα στην εσωτερική και την εξωτερική παροχή. Διεπιδότηση (cross subsidization) υπάρχει όταν π.χ. δύο τιμές ορίζονται για δύο προϊόντα όπου ένα από τα προϊόντα αυτά τιμολογείται σε επίπεδο κάτω του κόστους. Για παράδειγμα, ένας δεσπόζων πάροχος θα μπορούσε να ορίσει μια τιμή πάνω από το κόστος για την Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών, και να ορίσει μια τιμή για τη λιανική πρόσβαση κάτω από το κόστος. Εάν η μειωμένη τιμή της λιανικής πρόσβασης είναι ληστρική, ως προς το ότι επιδιώκει να αποκλείσει την είσοδο στη δυνητικά ανταγωνιστική αγορά λιανικής πρόσβασης, αυτό μπορεί να καταλήξει στην επέκταση ισχύος στην αγορά. Η ΕΕΤΤ αναμένει ότι η αγορά λιανικής πρόσβασης θα αναπτυχθεί με την εισαγωγή του προϊόντος WLR. Στην περίπτωση αυτή, ένας εναλλακτικός πάροχος που θέλει να παρέχει λιανική πρόσβαση μαζί με κλήσεις, θα πρέπει να μπορεί να αποκτήσει WLR σε μια κατάλληλη τιμή.

4.3.3. Οριζόντια επέκταση

Οριζόντια επέκταση ισχύος λαμβάνει χώρα όταν μια επιχείρηση με δεσπόζουσα θέση χρησιμοποιεί την ισχύ της σε μια αγορά προκειμένου να επεκτείνει την ισχύ της σε σχετικές αγορές. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο ΟΤΕ μπορεί να χρησιμοποιήσει τη δεσπόζουσα θέση του στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης για να επηρεάσει καταχρηστικά άλλες αγορές, ιδίως σχετικές λιανικές αγορές σταθερών κλήσεων. Υπάρχουν συγκεκριμένες ανησυχίες σχετικά με τη δυνητική επίδραση του δεσπόζοντος παρόχου που συνδέει την

πρόσβαση και τις κλήσεις. Οι εναλλακτικοί πάροχοι οι οποίοι παρέχουν κλήσεις με βάση την επιλογή φορέα ή προεπιλογή φορέα μειονεκτούν, γιατί δεν μπορούν να προσφέρουν την τηλεφωνική γραμμή και μία μοναδική επαφή με τον πελάτη και έναν ενιαίο λογαριασμό για όλες τις παρεχόμενες τηλεφωνικές υπηρεσίες..

Η ΕΕΤΤ σημειώνει επίσης τη δυνατότητα ενός δεσπόζοντος παρόχου να επεκτείνει την ισχύ του από την αγορά λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης στην αναπτυσσόμενη ευρυζωνική αγορά. Η δυνατότητα αυτή παρέχεται γιατί ο ΟΤΕ έχει μια μεγάλη, σταθερή και κατοχυρωμένη πελατειακή βάση στη σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης και μπορεί να χρησιμοποιήσει την παρουσία του στην αγορά για να ενισχύσει και να βελτιώσει τη θέση του σε σχετικές αγορές. Αυτό μπορεί να γίνει π.χ. χρησιμοποιώντας τη γνώση του σχετικά με τους πελάτες για να στοχεύσει κατάλληλα διαφημιστικές εκστρατείες για νέα προϊόντα και υπηρεσίες σε άλλες αγορές.

4.4. Δυνατές Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Η Οδηγία για την Πρόσβαση και η Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία παρέχουν στην ΕΕΤΤ μια σειρά από κανονιστικές υποχρεώσεις που μπορεί να επιβάλλει μετά την αρχική διαπίστωση ύπαρξης ΣΙΑ στην αγορά λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης.

Οι κανονιστικοί έλεγχοι των λιανικών υπηρεσιών πρέπει να επιβάλλονται μόνο εάν η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση (υποχρεώσεις πρόσβασης) ή το Άρθρο 19 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία (υποχρέωση επιλογής φορέα και προεπιλογής φορέα) δεν θα επιτύχουν τους στόχους που ορίζονται στο Άρθρο 8 της Οδηγίας Πλαίσιο.

Αυτό σημαίνει ότι όταν η ΕΕΤΤ ορίζει ότι μια συγκεκριμένη λιανική αγορά δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, πρέπει πρώτα να αξιολογήσει το βαθμό στον οποίο τα προβλήματα ανταγωνισμού που έχει εντοπίσει σε αυτή τη λιανική αγορά αντιμετωπίζονται με την επιβολή υποχρεώσεων σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση, ή σύμφωνα με το Άρθρο 19 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, σε οποιαδήποτε επιχείρηση έχει ορίσει ότι έχει σημαντική ισχύ σε αυτή την αγορά λιανικής.

4.4.1. Κανονιστικές Υποχρεώσεις Σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση

Η ΕΕΤΤ σημειώνει και πάλι ότι έχει προτείνει, ως αποτέλεσμα δύο προηγούμενων αναλύσεων αγοράς, κανονιστικές υποχρεώσεις χονδρικής σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση σχετικά με την αδεσμοποίηση του τοπικού βρόχου και τις υπηρεσίες επιλογής φορέα/ προεπιλογής φορέα. Καθώς αυτές οι κανονιστικές υποχρεώσεις δεν θεωρήθηκαν επαρκείς για να δημιουργήσουν αποτελεσματικό ανταγωνισμό στη λιανική αγορά για σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης, η ΕΕΤΤ είναι υποχρεωμένη να επιβάλει επιπλέον υποχρεώσεις στον πάροχο με ΣΙΑ.

Οι υποχρεώσεις που μπορούν να επιβληθούν σύμφωνα με την Οδηγία για την Πρόσβαση περιλαμβάνουν τις εξής:

- Διαφάνεια (Άρθρο 9): Η ΕΕΤΤ μπορεί να υποχρεώσει έναν πάροχο με ΣΙΑ να δημοσιεύει πληροφορίες αναφορικά με το κόστος, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις χρήσης και τιμές σχετικά με τη διασύνδεση και/ή την πρόσβαση, και μπορεί να προσδιορίσει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να είναι διαθέσιμες. Η ΕΕΤΤ μπορεί να υποχρεώσει τον πάροχο με ΣΙΑ να δημοσιεύσει μια επαρκώς διαχωρισμένη προσφορά αναφοράς και να επιβάλει αλλαγές σε αυτήν την προσφορά.
- Αμεροληψία (Άρθρο 10): Η ΕΕΤΤ έχει την εξουσία να επιβάλει αμεροληψία σχετικά με τη διασύνδεση και/ή την πρόσβαση.
- Λογιστικός διαχωρισμός (Άρθρο 11): Η ΕΕΤΤ έχει την εξουσία να επιβάλει λογιστικό διαχωρισμό σε έναν πάροχο σχετικά με συγκεκριμένες δραστηριότητες που συνδέονται με τη διασύνδεση και/ή την πρόσβαση. Η ΕΕΤΤ μπορεί να υποχρεώσει μια καθετοποιημένη επιχείρηση να καταστήσει διαφανείς τις τιμές χονδρικής πώλησης και τις εσωτερικές τιμολογήσεις προκειμένου να εμποδίζει την ενδεχόμενη άδικη διεπίδωξη.

- Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου (Άρθρο 12): Η ΕΕΤΤ έχει την εξουσία να επιβάλει σε έναν πάροχο την υποχρέωση να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα πρόσβασης και να συνοδεύει την υποχρέωση με όρους δίκαιου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα.
- Έλεγχος τιμών και κοστολόγησης (Άρθρο 13): Η ΕΕΤΤ έχει μια σειρά από εξουσίες συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας να επιβάλει κοστοστρέφεια των τιμών και υποχρεώσεις σχετικά με τα συστήματα κοστολόγησης για την παροχή συγκεκριμένων τύπων διασύνδεσης και/ή πρόσβασης. Η ΕΕΤΤ μπορεί να υποχρεώσει τον πάροχο με ΣΙΑ να αιτιολογήσει τις τιμές και μπορεί να υπαγορεύσει προσαρμογές στις τιμές.

4.4.2. Κανονιστικές Υποχρεώσεις Σύμφωνα με την Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία

Σύμφωνα με το Άρθρο 19 της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία* η ΕΕΤΤ καλείται, όταν βρίσκει ότι η σχετική αγορά της παροχής σύνδεσης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση δεν είναι επαρκώς ανταγωνιστική, να επιβάλει υποχρεώσεις σε παρόχους με ΣΙΑ ούτως ώστε να επιτρέψει στους συνδρομητές τους να αποκτούν πρόσβαση στις υπηρεσίες οποιουδήποτε διασυνδεδεμένου παρόχου δημόσια διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών. Συγκεκριμένα:

- «ανά κλήση πληκτρολόγηση προθέματος ή κωδικού επιλογής φορέα» και
- «με προεπιλογή, βάσει συστήματος παράκαμψης των προεπιλεγμένων επιλογών ανά κλήση, με πληκτρολόγηση προθέματος ή κωδικού επιλογής φορέα».

Όταν η ΕΕΤΤ συμπεραίνει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σύμφωνα με το Άρθρο 19 της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία* δεν θα οδηγήσουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*, η ΕΕΤΤ καλείται, σύμφωνα με το

Άρθρο 17 (1) της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία* να επιβάλει τις κατάλληλες υποχρεώσεις στις επιχειρήσεις που έχουν ΣΙΑ στη σχετική λιανική αγορά.

Οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται μπορούν να περιλαμβάνουν την υποχρέωση οι κοινοποιημένες επιχειρήσεις να μη χρεώνουν υπερβολικές τιμές, να μην εμποδίζουν την είσοδο στην αγορά ή να μην εμποδίζουν τον ανταγωνισμό ορίζοντας ληστρικές τιμές, να μη δείχνουν, με αθέμιτο τρόπο, προτίμηση σε συγκεκριμένους τελικούς χρήστες ή να μην συνδέουν αδικαιολόγητα υπηρεσίες (bundling of services). Για να προστατεύσει τα συμφέροντα των τελικών χρηστών, ενώ προωθεί τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό, η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει στις επιχειρήσεις αυτές

- Μέτρα ανώτατου ορίου τιμής (price cap),
- Μέτρα για τον έλεγχο συγκεκριμένων τιμών, ή
- Μέτρα για προσανατολισμό των τιμών στο κόστος ή σε τιμές σε συγκρίσιμες αγορές,

Επιπλέον, μια επιχείρηση που υπόκειται σε τιμολογιακές ρυθμίσεις ή άλλο αντίστοιχο έλεγχο λιανικής, σύμφωνα με το Άρθρο 17 της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία*, καλείται να λειτουργεί και να διατηρεί ένα σύστημα κοστολόγησης που είναι, μεταξύ άλλων, κατάλληλο για να διασφαλίσει τη συμμόρφωση της επιχείρησης με τις υποχρεώσεις που της επιβάλλονται σύμφωνα με το Άρθρο 17 της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία*.

4.5. Υφιστάμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις/ Αντί-ανταγωνιστικές πρακτικές

Προκειμένου να αξιολογηθεί καλύτερα η ανάγκη για συγκεκριμένες κανονιστικές υποχρεώσεις, είναι σημαντικό να εξεταστούν οι υφιστάμενες κανονιστικές υποχρεώσεις που έχουν ήδη επιβληθεί στον ΟΤΕ σχετικά με υπηρεσίες σταθερής τηλεφωνίας και συναφείς υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την προηγούμενη εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία (ONP) (ιδίως το νόμο 2867/2000 και το π.δ. 181/1999, που εκδόθηκε για τη μεταφορά της Οδηγίας 98/10/ΕΕ),

επιβλήθηκαν στον ΟΤΕ όλες οι σχετικές υποχρεώσεις που περιγράφονται σε αυτά τα νομικά κείμενα όσον αφορά Οργανισμούς που παρέχουν σταθερά δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα (και / ή δημόσια διαθέσιμες τηλεφωνικές υπηρεσίες), καθώς και αυτές που εφαρμόζονται σε αυτούς που παρέχουν σταθερά δημόσια τηλεφωνικά δίκτυα που έχουν καθοριστεί ως έχοντες ΣΙΑ.

Ειδικότερα, έχουν επιβληθεί στον ΟΤΕ οι ακόλουθες ιδίως υποχρεώσεις:

- Να παρέχει σύμβαση που ορίζει τις υπηρεσίες που θα παρέχονται ή θα παραπέμπει σε δημόσια διαθέσιμους όρους και προϋποθέσεις, όπως ορίζονται σύμφωνα με το Άρθρο 10 της Οδηγίας 98/10,
- Να δημοσιεύει επαρκείς και επίκαιρες πληροφορίες για τους καταναλωτές σχετικά με τους τυπικούς όρους και προϋποθέσεις σχετικά με την πρόσβαση και χρήση του δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου και/ή των δημόσια διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των τιμών για τους τελικούς χρήστες,
- Υποχρέωση να επιτυγχάνει συγκεκριμένη ποιότητα υπηρεσίας, και πιο συγκεκριμένα η υποχρέωση να επιτυγχάνει συγκεκριμένους στόχους απόδοσης, καθώς και να τηρεί ενημερωμένες πληροφορίες σχετικά με την απόδοσή του τις οποίες οφείλει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ, σύμφωνα με την άδειά του,
- Να παρέχει στους χρήστες αναλυτικό λογαριασμό,
- Να παρέχει, εφόσον είναι τεχνικά εφικτά και οικονομικά βιώσιμο, τις ευκολίες που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, Μέρος 2 της Οδηγίας 98/10,
- Να παρέχει τις ευκολίες που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι, Μέρος 3 της Οδηγίας 98/10,
- Να παρέχει φορητότητα αριθμών,
- Να παρέχει ειδική πρόσβαση δικτύου (να ανταποκρίνεται σε εύλογα αιτήματα από οργανισμούς που παρέχουν τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στο σταθερή δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε τερματικά σημεία δικτύου εκτός των τερματικών σημείων δικτύου που παρέχονται συνήθως),

- Υποχρέωση Κοστοστρέφειας τιμών για τη χρήση του σταθερού δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου και των σταθερών δημόσιων τηλεφωνικών υπηρεσιών, την οποία οφείλει να αποδεικνύει στα πλαίσια του ετήσιου κοστολογικού ελέγχου που διεξάγει η ΕΕΤΤ,
- Υποχρέωση τήρησης κοστολογικού συστήματος ΠΚΚ-ΤΚ για την κοστολόγηση των υπηρεσιών σταθερής φωνητικής τηλεφωνίας,
- Υποχρέωσης υποβολής κοστολογικών στοιχείων στην ΕΕΤΤ για τον ετήσιο έλεγχο συμμόρφωσης με την υποχρέωση κοστοστρέφειας και τον έλεγχο τήρησης του συστήματος κοστολόγησης,
- Υποχρέωση διαφάνειας (που περιλαμβάνει τον επαρκή διαχωρισμό των τιμών για ευκολίες εκτός της παροχής σύνδεσης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο), και υποχρέωση διαφάνειας και αμεροληψίας σχετικά με τα εκπτωτικά πακέτα για χρήστες, συμπεριλαμβανομένων των καταναλωτών,
- Υποχρέωση δημοσιότητας ιδίως να τηρεί μια κατάλληλη περίοδο δημόσιας ανακοίνωσης που ορίζεται από την ΕΕΤΤ πριν την εφαρμογή αλλαγών τιμολογίων.

Στον ΟΤΕ επεβλήθη επίσης η υποχρέωση να ανταποκρίνεται σε κάθε εύλογο αίτημα για σύνδεση στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο και για πρόσβαση στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο και σε σταθερές δημόσιες τηλεφωνικές υπηρεσίες, έτσι ώστε να καλύπτεται ολόκληρη η Ελληνική επικράτεια (υποχρέωση Καθολικής Υπηρεσίας).

Σε αυτά τα πλαίσια, σύμφωνα με τις ανωτέρω υποχρεώσεις, η ΕΕΤΤ προέβη στην έκδοση μιας σειράς κανονιστικών Αποφάσεων στις οποίες ρυθμιζόταν οι λεπτομέρειες των ως άνω υποχρεώσεων.⁴⁴ Η κάτωθι λίστα είναι ενδεικτική:

⁴⁴ Οι εν λόγω υποχρεώσεις διατηρούνται σε ισχύ σύμφωνα με τα άρθρα 27 της Οδηγίας 2002/21/ΕΚ και το άρθρο 68(1) του Ν. 3431/2006.

I. Απόφαση *EETT 254/70, ΦΕΚ 773/2002*, για την “*Εισαγωγή της Προεπιλογής Φορέα στην Ελληνική Αγορά*”. Η Απόφαση αυτή εισάγει την Προεπιλογή Φορέα στην Ελληνική αγορά. Τα βασικά σημεία της Απόφασης αυτής είναι τα ακόλουθα:

1. Οι Οργανισμοί με ΣΙΑ στην αγορά σταθερών δημόσιων τηλεφωνικών υπηρεσιών έχουν την υποχρέωση να παρέχουν προεπιλογή.
2. Οι Οργανισμοί που έχουν ειδική άδεια, είναι διασυνδεδεμένοι με τον υπόχρεο πάροχο και τους έχουν εκχωρηθεί οι σχετικοί αριθμοδοτικοί πόροι, έχουν το δικαίωμα να παρέχουν υπηρεσίες μέσω προεπιλογής φορέα.
3. Οι δυνατότητες της Προεπιλογή είναι:
 - a. Δυνατότητα 1 : όλες οι διεθνείς κλήσεις,
 - b. Δυνατότητα 2: υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά,
 - c. Δυνατότητα 3: διεθνείς, υπεραστικές, αστικές και κλήσεις προς κινητά.
4. Όλοι οι συνδρομητές PSTN και ISDN έχουν τη δυνατότητα να αποκτήσουν προεπιλογή.
5. Η Απόφαση ορίζει τις μεθοδολογίες για τον υπολογισμό του κόστους παροχής Προεπιλογής:
 - a. Το κόστος ενεργοποίησης ανά γραμμή (κόστος υπόχρεου παρόχου για να παρέχει προεπιλογή) πρέπει να είναι κοστοστρεφές και εγκρίνεται από την ΕΕΤΤ.
 - b. Ο υπόχρεος πάροχος δεν χρεώνει άμεσα τους συνδρομητές για την παροχή Προεπιλογής.
6. Περιγραφή των διαδικασιών για την παροχή Προεπιλογής.
7. Κανόνες για την υποβολή ετήσιων στοιχείων για την Προεπιλογή στην ΕΕΤΤ.

II. Απόφαση *EETT 366/48, ΦΕΚ 22/B/17-1-2006*, για την “*Τροποποίηση του Κανονισμού Προεπιλογής*”. Η Απόφαση αυτή ήταν η δεύτερη τροποποίηση του Κανονισμού Προεπιλογής. Τα βασικά σημεία της νέας Απόφασης είναι:

1. Τροποποίηση των επιλογών Προεπιλογής:
 - a. Δυνατότητα 1 : όλες οι διεθνείς κλήσεις
 - b. Δυνατότητα 2: υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά

- c. Δυνατότητες 1,2: διεθνείς, υπεραστικές και κλήσεις προς κινητά
 - d. Δυνατότητα 3: όλες οι κλήσεις, συμπεριλαμβανομένων των κλήσεων σε μη γεωγραφικούς αριθμούς (εκτός των κλήσεων σε αριθμούς σειράς 807, δηλ. παρόχους τηλεφωνικών καρτών).
- 2. Όροι προστασίας του καταναλωτή.
 - 3. Τροποποίηση των διαδικασιών ενεργοποίησης/αλλαγής/κατάργησης Προεπιλογής.
- III. Απόφαση *ΕΕΤΤ ΑΠ. 394/21/6-7-06 "Αναβολή έναρξης εφαρμογής της υπ' αριθμόν τρία (3) Δυνατότητας Σχήματος Προεπιλογής Φορέα (όλες οι κλήσεις), όπως αυτή προβλέπεται στο άρθρο 5, παρ. 1 της Απόφασης της ΕΕΤΤ ΑΠ 366/48/8-12-2005 «Τροποποίηση και Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο του Κανονισμού Εισαγωγής της Προεπιλογής Φορέα στην Ελληνική Αγορά» (ΦΕΚ 22/Β/2006).*
- IV. Απόφαση ΕΕΤΤ 233/34, ΦΕΚ 1501/Β/8-11-2001, για την Αναλυτική χρέωση. Η Απόφαση αυτή επέβαλε σε παρόχους φωνητικής τηλεφωνίας, την υποχρέωση να παρέχουν, μεταξύ άλλων, αναλυτικούς λογαριασμούς.
- V. Απόφαση ΕΕΤΤ 254/71/31-5-2002, ΦΕΚ 791/Β/2002 "Κανονισμός της Εισαγωγή της Φορητότητας Αριθμών στην Ελληνική Αγορά".
- VI. Απόφαση ΕΕΤΤ 210/10/28-2-2001 "Εγκριση του Επιχειρησιακού Κοστολογικού Συστήματος του ΟΤΕ". Η Απόφαση αυτή εγκρίνει το κοστολογικό σύστημα ΠΚΚ του ΟΤΕ ως κατάλληλο για την κοστολόγηση της πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο, καθώς και για τις σταθερές δημόσιες τηλεφωνικές υπηρεσίες και τις μισθωμένες γραμμές.
- VII. Απόφαση ΕΕΤΤ 277/64, ΦΕΚ 514/Β/2-5-2003, "Κανονισμός διαδικασιών Ελέγχου, και υποχρεώσεις δημοσιότητας τιμολογίων παρόχων τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών ή/και δικτύων ". Η Απόφαση αυτή επιβάλλει μεταξύ άλλων στους παρόχους σταθερού δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου και/ ή υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας γενικές υποχρεώσεις δημοσιότητας στο βαθμό που υποχρεούνται να δημοσιεύουν πληροφορίες σχετικά με τους τιμοκαταλόγους τους στα σημεία πώλησης των υπηρεσιών τους, στα λιανικά καταστήματα, ή να λειτουργούν

τηλεφωνικό κέντρο παροχής πληροφοριών τιμολόγησης και στην ιστοσελίδα της εταιρίας. Σύμφωνα με την ίδια Απόφαση, οι πάροχοι με ΣΙΑ έχουν πιο αυστηρές υποχρεώσεις δημοσιότητας των τιμολογίων λιανικής. Υποχρεούνται να δημοσιεύουν σε τρεις εφημερίδες (2 πολιτικές και 1 οικονομική) και στο δικτυακό τους τόπο, τα νέα τιμολόγια, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών προσφορών και των όρων και προϋποθέσεων. Επίσης, πρέπει να τα κοινοποιούν στην ΕΕΤΤ. Οι τιμές εφαρμόζονται 10 ημέρες μετά τη δημοσίευσή τους (εκτός εάν περιλαμβάνουν μόνο μειώσεις τιμών, οπότε μπορούν να εφαρμοστούν άμεσα με τη δημοσίευση). Επίσης, οι πάροχοι με ΣΙΑ στην πρόσβαση στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο και/ή σε υπηρεσίες φωνητικής τηλεφωνίας πρέπει να κοινοποιούν τα εκπτώτικα πακέτα τους, τα οποία εφαρμόζονται 20 μέρες μετά τη δημοσίευσή τους (εκτός εάν η ΕΕΤΤ παρέμβει με τη διαδικασία ασφαλιστικών μέτρων εφόσον πιθανολογείται ότι οι εν λόγω εκπτώσεις παραβιάζουν τις άλλες υποχρεώσεις του παρόχου που προσφέρει εκπτώσεις (διαφάνεια, αμεροληψία, κοστοστρέφεια, συμμόρφωση με τις αρχές του ανταγωνισμού)).

Η ίδια Απόφαση προβλέπει τη διαδικασία για τον ετήσιο κοστολογικό έλεγχο των τιμολογίων του ΟΤΕ για τις υπό ρύθμιση υπηρεσίες, καθώς και του κοστολογικού συστήματος που εφαρμόζεται από τον πάροχο με ΣΙΑ.

Η κοστολογική πολιτική του ΟΤΕ για την πρόσβαση στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο έχει αποτελέσει αντικείμενο μιας σειράς κανονιστικών παρεμβάσεων της ΕΕΤΤ, με τα ακόλουθα πιο πρόσφατα παραδείγματα:

VIII. *Απόφαση ΕΕΤΤ 339/31, ΦΕΚ 1973/ 31.12.2004.* Η ΕΕΤΤ επέτρεψε να εφαρμοστούν οι λιανικές τιμές του ΟΤΕ για τις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονται μέσω PSTN και ISDN BRA (μηνιαία πάγια χρέωση, καθώς και τέλος σύνδεσης), χωρίς να εγκρίνει σε καμία περίπτωση (ως κοστοστρεφείς) τις τιμές αυτές, καθώς ο ΟΤΕ δεν είχε υποβάλει, όπως όφειλε, τα στοιχεία κόστους που απαιτούνταν για τον έλεγχο του έτους 2005. Η ανωτέρω Απόφαση υποχρεώνει τον ΟΤΕ να παρέχει στην ΕΕΤΤ κάθε δύο μήνες όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα

στην ΕΕΤΤ για να επιβεβαιώσει, την *ex post* συμμόρφωση των τιμών, όπως εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ, με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού για κάθε κατηγορία πελατών, προκειμένου να καθορίσει τη συμμόρφωση με τους κανόνες αυτούς.

ΙΧ. Απόφαση ΕΕΤΤ 381/1/3-4-2006 “Αποτελέσματα κοστολογικού ελέγχου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών της Ελλάδος Α.Ε. (ΟΤΕ Α.Ε.) Έτους 2005 (με απολογιστικά στοιχεία 2003)”(ΦΕΚ 681/Β/31-5-2006) και Απόφαση ΕΕΤΤ 381/2/3-4-2006, ΦΕΚ 558/Β/4-5-2006 “Λήψη Απόφασης επί της πρότασης του ΟΤΕ σχετικά με τα τιμολόγια φωνητικής τηλεφωνίας, μισθωμένων γραμμών, διασύνδεσης και αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο”. Σύμφωνα με την πρώτη Απόφαση, η ΕΕΤΤ, μετά από τον ετήσιο έλεγχο για το έτος 2005, δημοσίευσε τα αποτελέσματα του κοστολογικού ελέγχου για τις υπηρεσίες πρόσβασης που παρέχονται μέσω PSTN και ISDN BRA (μηνιαία πάγια χρέωση, καθώς και τέλος σύνδεσης). Σύμφωνα με την δεύτερη Απόφαση, η ΕΕΤΤ επέτρεψε να εφαρμοσθούν ως προσωρινές, οι λιανικές τιμές του ΟΤΕ για τις ανωτέρω υπηρεσίες, χωρίς ωστόσο σε καμία περίπτωση να εγκρίνονται (ως κοστοστρεφείς), δεδομένου ότι ο ΟΤΕ δεν είχε υποβάλει, όπως όφειλε, τα στοιχεία κόστους που απαιτούνταν για τον έλεγχο του έτους 2006. Η ανωτέρω Απόφαση υποχρεώνει τον ΟΤΕ να παρέχει στην ΕΕΤΤ κάθε δύο μήνες όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα στην ΕΕΤΤ για να επιβεβαιώσει, την *ex post* συμμόρφωση των τιμών, όπως εφαρμόζονται από τον ΟΤΕ, με τις αρχές του δικαίου του ανταγωνισμού για κάθε κατηγορία πελατών, προκειμένου να καθορίσει τη συμμόρφωση με τους κανόνες αυτούς.

Έχουν κατατεθεί στην ΕΕΤΤ μια σειρά από καταγγελίες σχετικά με αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές του ΟΤΕ στην παροχή πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο. Τα αποτελέσματα των ακροάσεων της ΕΕΤΤ σχετικά με τους ισχυρισμούς αυτούς, υποδεικνύουν ότι ο ΟΤΕ μπορεί να ασκεί την ισχύ του στην αγορά, παρά την ύπαρξη διαφόρων υποχρεώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με το ισχύος κανονιστικό πλαίσιο.

Σε μια Απόφαση της ΕΕΤΤ που εκδόθηκε το 2005, μετά από Ακρόαση,⁴⁵ η ΕΕΤΤ επέβαλε στον ΟΤΕ ένα διοικητικό πρόστιμο για την παράβαση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου και των κανόνων του ανταγωνισμού. Συγκεκριμένα, η ΕΕΤΤ θεώρησε ότι η πρακτική του ΟΤΕ να περιλαμβάνει τα κόστη συγκεκριμένου τερματικού εξοπλισμού που χρησιμοποιούνταν (net mode) στην τιμή της μηνιαίας χρέωσης για πρόσβαση σε BRA ISDN, με μη διαφανή τρόπο παραβίαζε τις *ex ante* υποχρεώσεις διαφάνειας και κοστοστρέφειας και περιόριζε σημαντικά τον ανταγωνισμό (συνιστώντας κατάχρηση δεσπόζουσας θέσης με τη μορφή σύζευξης (tying/bundling)) λόγω της δεσπόζουσας θέσης του ΟΤΕ στην αγορά πρόσβασης στο σταθερό δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο.

Εξάλλου με επόμενη Απόφαση της ΕΕΤΤ μετά από Ακρόαση⁴⁶, επιβλήθηκε στον ΟΤΕ διοικητικό πρόστιμο για παράβαση των υποχρεώσεων του κατ' εφαρμογή της ΑΠ ΕΕΤΤ 277/64/2003, (ΦΕΚ 514/Β/2-5-2003), αναφορικά με την ανακοίνωση και εφαρμογή νέων τιμολογίων παγίου τέλους για τις συνδέσεις PSTN και ISDN BRA χωρίς την προβλεπόμενη σχετικά προηγούμενη εγκριτική Απόφαση της ΕΕΤΤ.

Παράλληλα σημειώνεται ότι σημαντικές καθυστερήσεις του ΟΤΕ στην υποβολή των κοστολογικών στοιχείων και την επιβαλλόμενη απόδειξη της κοστοστρέφειας, έχει οδηγήσει στην επιβολή προστίμων με Αποφάσεις της ΕΕΤΤ⁴⁷ κατόπιν της διεξαγωγής σχετικών Ακροάσεων κατά του υπόχρεου Οργανισμού.

4.6. Κατευθύνσεις για την Επιλογή Κανονιστικών Υποχρεώσεων

Κατά την επιλογή των κατάλληλων υποχρεώσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί, η ΕΕΤΤ έχει την υποχρέωση να λάβει

⁴⁵ Βλέπε Απόφαση ΕΕΤΤ 348/165/15-4-2005.

⁴⁶ Βλέπε Απόφαση ΕΕΤΤ 385/48/11-5-2006.

⁴⁷ ΕΕΤΤ ΑΠ.: 339/40/30.12.2004 και ΑΠ ΕΕΤΤ 392/025/22-06-2006

υπόψη τους στόχους που αναφέρονται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο* (την προώθηση του ανταγωνισμού, τη συνεισφορά στην ανάπτυξη της εσωτερικής αγοράς και την προώθηση των συμφερόντων των χρηστών). Σύμφωνα με το Άρθρο 8 (4) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που θα επιβληθούν βασίζονται στη φύση του προβλήματος ανταγωνισμού που εντοπίζεται και είναι αναλογικές και αιτιολογημένες εν όψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο* και επιβάλλονται μόνο μετά από διαβούλευση σύμφωνα με τα Άρθρα 6 και 7 της *Οδηγίας* αυτής.

Επίσης, σύμφωνα με τα Άρθρο 17(2) της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία*, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται σε έναν πάροχο σύμφωνα με το Άρθρο 17(1) της *Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία* βασίζονται στη φύση του προβλήματος που εντοπίζεται και είναι αναλογικές και αιτιολογημένες εν όψει των στόχων που τίθενται στο Άρθρο 8 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Δεδομένων των πραγματικών και πιθανών προβλημάτων ανταγωνισμού που έχουν εντοπιστεί και προκύπτουν από την ύπαρξη παρόχου με ΣΙΑ στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης, η ΕΕΤΤ υποχρεούται να επιβάλει τις κατάλληλες κανονιστικές υποχρεώσεις σε επιχειρήσεις που ορίζονται ως έχουσες σημαντική ισχύ σε μια συγκεκριμένη αγορά σύμφωνα με το Άρθρο 14 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Όπως ορίστηκε προηγουμένως, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι είναι απίθανο εντός της διάρκειας του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση να υπάρξει η πιθανότητα ανάπτυξης αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει την επιβολή των κατάλληλων υποχρεώσεων σε παρόχους με ΣΙΑ που η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι θα ενθαρρύνουν την αποτελεσματική επένδυση και καινοτομία και θα προωθήσει τον ανταγωνισμό στις λιανικές αγορές πρόσβασης.

Όταν εντοπίζονται προβλήματα σε μια συγκεκριμένη αγορά και μια επιχείρηση έχει οριστεί ως έχουσα ΣΙΑ, η ΕΕΤΤ θα επιλέξει τις κανονιστικές υποχρεώσεις με βάση τη φύση των προσδιορισθέντων προβλημάτων. Όπου είναι δυνατό, θα εξεταστεί μια σειρά κανονιστικών υποχρεώσεων ώστε να επιλεγεί η λιγότερο επιβαρυντική κανονιστική υποχρέωση, ώστε να ακολουθείται η αρχή της αναλογικότητας.

Τέλος, οι κανονιστικές υποχρεώσεις που επιλέγονται θα πρέπει να είναι συμβατές με την παροχή κινήτρων. Αυτό σημαίνει ότι οι κανονιστικές υποχρεώσεις θα επιλεγούν και θα σχεδιαστούν με τρόπο που διασφαλίζει ότι τα οφέλη της συμμόρφωσης με τη ρύθμιση υπερβαίνουν τα οφέλη της παράβασης των υποχρεώσεων.

4.7.Προτεινόμενες Κανονιστικές Υποχρεώσεις

Στην Ενότητα αυτή, η ΕΕΤΤ ορίζει τις κανονιστικές υποχρεώσεις που προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ ως κατάλληλες με βάση τις συνθήκες που επικρατούν στην αγορά.

4.7.1. Κανονιστικές υποχρεώσεις με βάση την Οδηγία για την Πρόσβαση

Σύμφωνα με το Άρθρο 12(1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* μια ΕΡΑ μπορεί να επιβάλει υποχρεώσεις σε παρόχους να ικανοποιούν εύλογα αιτήματα πρόσβασης και χρήσης ειδικών υποδομών δικτύου και σχετικών ευκολιών, μεταξύ άλλων σε περιπτώσεις όπου η ΕΡΑ θεωρεί ότι η άρνηση πρόσβασης ή οι μη εύλογοι όροι και προϋποθέσεις που έχουν παρόμοιες συνέπειες, θα εμπόδιζαν την ανάπτυξη μιας βιώσιμης ανταγωνιστικής αγοράς στη λιανική ή δεν θα ήταν προς το συμφέρον των τελικών χρηστών. Οι πάροχοι μπορεί να υποχρεωθούν, μεταξύ άλλων, να παρέχουν συγκεκριμένες υπηρεσίες χονδρικής για μεταπώληση σε τρίτα μέρη.

Ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη βιώσιμου ανταγωνισμού στη λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης είναι οι οικονομίες κλίμακας, σκοπού και πυκνότητας που συνδέονται με την κατασκευή και λειτουργία δικτύων τοπικής πρόσβασης, καθώς και τα σημαντικά μη ανακτήσιμα κόστη που συνδέονται με την είσοδο στην αγορά. Η είσοδος παρόχων σε επαρκή βαθμό ώστε να επιτευχθεί η αναπαραγωγή του υφιστάμενου δικτύου του ΟΤΕ είναι απίθανη κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα

εξέταση. Για να διευκολυνθεί η ανάπτυξη βιώσιμου ανταγωνισμού και να ενθαρρυνθούν οι εναλλακτικοί πάροχοι να προχωρήσουν στην κλίμακα επενδύσεων, θα πρέπει να επιβληθούν κανονιστικές υποχρεώσεις που να επιτρέπουν πρόσβαση στα προϊόντα χονδρικής του ΟΤΕ. Κατά την επιβολή των κανονιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ θα διασφαλίσει ότι οι υποχρεώσεις αυτές είναι αναλογικές και έχουν λάβει υπόψη τα κίνητρα επενδύσεων.

Η ΕΕΤΤ στην εξέταση της αγοράς αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο πρότεινε, μεταξύ άλλων, να διατηρηθούν οι υποχρεώσεις του ΟΤΕ να παρέχει πρόσβαση στον αδεσμοποίητο τοπικό βρόχο. Ωστόσο, η υποχρέωση αυτή, όπως δείχνει η ανάλυση της αγοράς λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης, δεν αναμένεται να είναι επαρκής για να δημιουργήσει αποτελεσματικό ανταγωνισμό στην υπο εξέταση αγορά λιανικής κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι, δεδομένων των οικονομιών κλίμακας, σκοπού και πυκνότητας που συνδέονται με τα δίκτυα τοπικής πρόσβασης και την ύπαρξη μη ανακτήσιμου κόστους, η είσοδος μέσω αδεσμοποίητης πρόσβασης στον τοπικό βρόχο είναι απίθανο να δημιουργήσει επαρκή ανταγωνισμό κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση για να λειτουργήσει ως ανταγωνιστικός περιορισμός στον ΟΤΕ. Στην ανάλυση της ΕΕΤΤ επίσης σημειώνεται ότι ο ανταγωνισμός στη σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης είναι ελάχιστος και ότι ο ΟΤΕ έχει ένα σταθερό μερίδιο αγοράς κοντά στο 100 %.

Η έλλειψη ανταγωνισμού στη λιανική σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης επίσης δημιουργεί ανησυχίες σχετικά με τη δυνατότητα του ΟΤΕ να επεκτείνει τη δεσπόζουσα θέση που κατέχει σε λιανικές αγορές σταθερών κλήσεων. Οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν ξεκάθαρα ένα ανταγωνιστικό μειονέκτημα εάν δεν μπορούν να παρέχουν το συνολικό πακέτο σταθερών υπηρεσιών στενής ζώνης με ενιαίο λογαριασμό.

1. Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (Wholesale Line Rental - WLR)

Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι η ανάλυση της αγοράς και τα προβλήματα ανταγωνισμού που εντοπίστηκαν υποδεικνύουν ξεκάθαρα την ανάγκη εφαρμογής της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) ως κανονιστικής υποχρέωσης. Η Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) είναι μια ευκολία που προσφέρεται στους εναλλακτικούς παρόχους και τους επιτρέπει να

μισθώνουν τη γραμμή του συνδρομητή με όρους χονδρικής και να την μεταπωλούν στον τελικό χρήστη. Η WLR μπορεί να αφορά PSTN και ISDN BRA γραμμές. Ο σκοπός της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών είναι να προωθήσει τον ανταγωνισμό αντιμετωπίζοντας τη δεσπόζουσα θέση του ΟΤΕ στην αγορά λιανικής πρόσβασης και να ενισχύσει την αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης Επιλογής/ Προεπιλογής φορέα στην αγορά κλήσεων από σταθερή θέση. Με τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών ένας εναλλακτικός πάροχος μπορεί να αναλάβει μια πλήρη λιανική σχέση με τον πελάτη για όλες τις τηλεφωνικές υπηρεσίες συνδέοντας την πρόσβαση και τις κλήσεις και παρέχοντας ενιαίο λογαριασμό. Με την Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών, ένας εναλλακτικός πάροχος είναι επίσης σε καλύτερη θέση για να προσφέρει καινοτόμες τιμολογιακές επιλογές, π.χ. να προσφέρει χαμηλότερη τιμή κλήσης ανά λεπτό για πρόσθετη πάγια μηνιαία χρέωση. Τέτοιες επιλογές τιμολογίων είναι πιο δύσκολο να προσφερθούν εάν ο εναλλακτικός πάροχος προσφέρει απλώς κλήσεις μέσω Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα. Συνεπώς με την Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών, η αποτελεσματικότητα της υποχρέωσης Επιλογής/ Προεπιλογής Φορέα ενισχύεται.

1.1Πρόσβαση και χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)

Η αξιολόγηση των προβλημάτων ανταγωνισμού και η προηγούμενη εμπειρία υποδεικνύει ότι δεν είναι καθόλου πιθανό ο ΟΤΕ να προσφέρει προϊόντα WLR μέσω εμπορικών διαπραγματεύσεων με τους εναλλακτικούς παρόχους. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει, σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) (δ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει WLR. Μια κανονιστική υποχρέωση πρόσβασης αυτού του είδους είναι η μόνη κανονιστική υποχρέωση που επιτρέπει στους εναλλακτικούς παρόχους να κάνουν εύλογα αιτήματα για τέτοια προϊόντα σύμφωνα με τις προδιαγραφές τους.

Όταν επιβληθεί η WLR, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι μπορεί να υπάρχει κίνητρο για έναν πάροχο με ΣΙΑ να περιορίσει την παροχή της ή να την κάνει πιο δύσκολη. Είναι απαραίτητο οι εναλλακτικοί πάροχοι να έχουν ανοικτή πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα και λειτουργικά συστήματα υποστήριξης (“OSS”), ανάλογα με τις ανάγκες του για αυτούς για να λάβουν το επιβαλλόμενο προϊόν και να ανταγωνιστούν τον

ΟΤΕ σε λιανικό επίπεδο. Συνεπώς, σύμφωνα με το Άρθρο 13 (1) (ε) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι είναι σωστό, στο βαθμό που απαιτείται να παρέχει πρόσβαση σε άλλους παρόχους, ο ΟΤΕ επίσης να παρέχει ανοικτή πρόσβαση σε τεχνικές διεπαφές, πρωτόκολλα ή άλλες κρίσιμες τεχνολογίες. Παρομοίως, σύμφωνα με το Άρθρο 13 (1) (η) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει λειτουργικά συστήματα υποστήριξης ή παρόμοια συστήματα λογισμικού που είναι αναγκαία για να διασφαλιστεί ο υγιής ανταγωνισμός στην παροχή των υπηρεσιών.

Επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 13 (1) (β) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ πιστεύει επίσης ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη με επιχειρήσεις που ζητούν πρόσβαση.

Η ΕΕΤΤ προτείνει επίσης, σύμφωνα με το Άρθρο 13 (1) (γ) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να μην αποσύρει την πρόσβαση σε ευκολίες που ήδη δίνονται. Ωστόσο, υπάρχουν περιστάσεις όπου μπορεί να είναι επιθυμητή η άρση της πρόσβασης σε ευκολίες, π.χ. όταν μια ευκολία δεν είναι πλέον αναγκαία και αποτελεί περιττό βάρος, στον ΟΤΕ, η διατήρησή της. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβάλει την υποχρέωση του ΟΤΕ να μην αποσύρει την πρόσβαση σε ευκολίες που ήδη δίνονται, εκτός εάν υπάρξει προηγούμενη έγκριση της ΕΕΤΤ.

Τέλος, και σύμφωνα με το Άρθρο 12 (1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, η ΕΕΤΤ μπορεί επίσης να συνοδεύσει την ανωτέρω υποχρέωση με όρους δίκαιου, εύλογου και έγκαιρου χαρακτήρα. Η ΕΕΤΤ πιστεύει ότι οι Συμφωνίες Επιπέδου Υπηρεσιών (Service Level Agreements εφεξής “SLAs”) είναι αναγκαίο να εισαχθούν αναφορικά με όλα τα προϊόντα WLR για όλα τα σημεία της διαδικασίας, όπως η παροχή γραμμών για WLR και η διόρθωση βλαβών. Από την άποψη αυτή, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να προσφέρει ένα Βασικό SLA. Οι εν λόγω συμφωνίες θα πρέπει να περιέχουν συγκεκριμένες ρήτρες και όρους αναφορικά με την ευθύνη των μερών. Η βασική/ ελάχιστη ποιότητα των παραμέτρων υπηρεσιών (Βασικό Επίπεδο Συμφωνιών/ Βασικό SLA) καθώς και οι σχετικές οικονομικές ρήτρες ή όροι αναφορικά με την ευθύνη των μερών που θα ισχύσουν σε περίπτωση μη συμμόρφωσης με τις προϋποθέσεις του SLA, αποτελούν μέρος του ελάχιστου περιεχομένου της σχετικής Προσφοράς Αναφοράς Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών. Για να

διασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα του Βασικού SLA, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση δημοσίευσης δεικτών απόδοσης σε τριμηνιαία βάση και *ad hoc*, όποτε ζητείται από την EETT (βλ. την Ενότητα «Διαφάνεια για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)»).

Επίσης, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να διαπραγματεύεται με καλή πίστη και να ικανοποιεί εύλογα αιτήματα για συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών πέραν του βασικού (advanced SLAs). Σχετικά με αυτό, η EETT θα συμμετάσχει σε διάλογο με τον ΟΤΕ προκειμένου να διαμορφώσει το εύρος και τις ρήτρες των εν λόγω SLAs.

1.2 Μη Διακριτική Μεταχείριση για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)

Στις περιπτώσεις όπου έχει επιβληθεί στον πάροχο με ΣΙΑ υποχρέωση πρόσβασης, και ιδίως όταν έχει επιβληθεί και υποχρέωση ελέγχου τιμών ή κοστοστρέφειας, ο εν λόγω πάροχος δύναται να έχει αυξημένα κίνητρα να προβαίνει σε διακρίσεις όσον αφορά τις μη τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών του. Η EETT θεωρεί ότι μια ισχυρή υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης (υποχρέωση αμεροληψίας) είναι το μόνο ρυθμιστικό μέτρο το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει ευθέως τα ως άνω προβλήματα ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, η EETT θεωρεί ότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης είναι απαραίτητη προκειμένου να διασφαλιστεί ότι ο ΟΤΕ δεν κάνει διακρίσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Η EETT είναι επιφορτισμένη να επιβάλλει – όπου το θεωρεί κατάλληλο – υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης σε συνδυασμό με τις ήδη υπάρχουσες υποχρεώσεις πρόσβασης. Ως εκ τούτου, η EETT προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ, η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης για όλες τις υποχρεώσεις πρόσβασης που περιγράφηκαν στην προηγούμενη παράγραφο. Αυτό σημαίνει ότι ο ΟΤΕ υποχρεούται να εφαρμόζει ισοδύναμους όρους, σε ισοδύναμες περιστάσεις, σε άλλες επιχειρήσεις που παρέχουν ισοδύναμες υπηρεσίες, και θα παρέχει υπηρεσίες και πληροφορίες σε τρίτους υπό τους ίδιους όρους και της ίδιας ποιότητας με αυτές που παρέχει και στο λιανικό του άκρο (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Ειδικότερα, οι υπηρεσίες και οι πληροφορίες πρέπει να παρέχονται στους εναλλακτικούς παρόχους εντός προκαθορισμένης χρονικής περιόδου και επί τη βάση προδιαγραφών ποιότητας που είναι τουλάχιστον ισότιμες με αυτές που παρέχονται στο λιανικό άκρο του ΟΤΕ (συμπεριλαμβανομένων των θυγατρικών του και των συνδεδεμένων με αυτόν επιχειρήσεων).

Κατά την παροχή της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) δεν πρέπει να υπάρχουν αδικαιολόγητες καθυστερήσεις, δεν πρέπει να παρατηρείται σύζευξη υπηρεσιών ή ευκολιών, εκτός και εάν δικαιολογούνται από τεχνικούς λόγους, και δεν πρέπει να υπάρχουν άσκοποι όροι στις συμβάσεις επίσης, είναι απαραίτητο οι πληροφορίες που λαμβάνονται από τον ΟΤΕ στα πλαίσια της χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών σε έναν εναλλακτικό πάροχο, να μην χρησιμοποιούνται (με οποιονδήποτε τρόπο) από το λιανικό άκρο του ΟΤΕ. Η δέσμευση συμμόρφωσης σχετικά με την παραπάνω υποχρέωση θα πρέπει να γίνεται εγγράφως από τον ΟΤΕ.

Ωστόσο, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης δύναται να μην αποτελεί από μόνη της ένα επαρκές ρυθμιστικό μέτρο, καθότι ο ΟΤΕ ενδέχεται να μην παρέχει στον εαυτό του τις υπηρεσίες που δύναται να αιτηθεί ένας εναλλακτικός πάροχος. Για παράδειγμα, είναι πολύ πιθανό το λιανικό άκρο του ΟΤΕ να μην έχει την ανάγκη των υπηρεσιών Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) που αιτούνται οι εναλλακτικοί πάροχοι. Ως εκ τούτου, δεν θα ήταν δυνατό να βασισθούν οι όροι των SLAs αποκλειστικά στις ανάγκες του λιανικού άκρου του ΟΤΕ. Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς, να επιβληθούν στον ΟΤΕ και επιπρόσθετες υποχρεώσεις πρόσβασης και διαφάνειας. Επίσης, είναι αναγκαίο να επιβληθούν και υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού προκειμένου να γίνεται επίβλεψη της αποτελεσματικότητας της υποχρέωσης μη διακριτικής μεταχείρισης (σχετικά με τιμολογιακές παραμέτρους των υπηρεσιών).

1.3 Διαφάνεια για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)

Πέραν της επιβολής υποχρεώσεων πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ως εύλογο και αναλογικό να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση διαφάνειας με τη μορφή υποχρεωτικής δημοσίευσης προσφοράς αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση

Γραμμών (WLR). Η εν λόγω προσφορά θα εγκρίνεται από την ΕΕΤΤ και θα αποτελεί τη βάση για τις συμβάσεις που θα συνάπτει ο ΟΤΕ με τους εναλλακτικούς παρόχους αναφορικά με την παροχή χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών. Αυτό θα διασφαλίζει ότι οι εναλλακτικοί πάροχοι έχουν επαρκείς πληροφορίες και ξεκάθαρες διαδικασίες στις οποίες δεν θα είχαν άλλως πρόσβαση. Κάτι τέτοιο βοηθάει στην είσοδό τους στην αγορά και ως εκ τούτου προωθεί τον ανταγωνισμό. Τα μέτρα διαφάνειας παρέχουν επίσης μια μέθοδο για να διασφαλίζεται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης καθότι οι πληροφορίες που απαιτούνται για να ελεγχθεί η συμμόρφωση δεν θα ήταν άλλως διαθέσιμες. Συνεπώς, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση διαφάνειας αποβλέπει στην αντιμετώπιση του προβλήματος ανταγωνισμού και πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ.

Το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση προβλέπει ότι η ΕΕΤΤ δύναται να αιτείται από έναν πάροχο που έχει προσδιορισθεί ως πάροχος με ΣΙΑ στην αγορά, να δημοσιεύει Προσφορά Αναφοράς η οποία θα είναι επαρκώς αναλυτική, προκειμένου να διασφαλίζεται ότι οι επιχειρήσεις δεν θα εξαναγκάζονται να πληρώνουν για ευκολίες οι οποίες δεν είναι απαραίτητες για τις αιτούμενες υπηρεσίες. Η εν λόγω Προσφορά Αναφοράς θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει μια περιγραφή των σχετικών προσφορών ανά στοιχείο σύμφωνα με τις ανάγκες της αγοράς, και μια περιγραφή των σχετικών όρων και προϋποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων των τιμών.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να δημοσιεύει προσφορά αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR). Το Παράρτημα 1 περιλαμβάνει το ελάχιστο περιεχόμενο που πρέπει να περιλαμβάνει η προσφορά αναφοράς του ΟΤΕ για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR).

Δεδομένου ότι η προσφορά αναφοράς για τη χονδρική εκμίσθωση γραμμών θα πρέπει να αναθεωρείται σε τακτά χρονικά διαστήματα ώστε να αντικατοπτρίζει τις συνθήκες της αγοράς, η ΕΕΤΤ προτείνει να αναθεωρεί την προσφορά αναφοράς του ΟΤΕ για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) είτε κατόπιν δικής της πρωτοβουλίας είτε κατόπιν ενός θεμελιωμένου αιτήματος του ΟΤΕ ή άλλων εναλλακτικών παρόχων. Ειδικότερα:

- Ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποβάλει στην ΕΕΤΤ την πρώτη Προσφορά Αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR), σύμφωνα με τους όρους της

Απόφασης της ΕΕΤΤ, εντός εξήντα (60) ημερών από το χρονικό σημείο που η ως άνω Απόφαση τίθεται σε εφαρμογή. Η ΕΕΤΤ μπορεί να επιβάλει αλλαγές στην προσφορά αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών στις περιπτώσεις εκείνες όπου κρίνει ότι δικαιολογούνται τέτοιες τροποποιήσεις.

- Για την περίπτωση όπου ο ΟΤΕ ζητήσει αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς, η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς έχουν υπάρξει, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε αναφορικά με την εφαρμογή της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εντός εύλογης περιόδου, εάν οι προτεινόμενες αλλαγές είναι κατάλληλες και αιτιολογημένες. Η ΕΕΤΤ δύναται να επιβάλει αλλαγές στην Προσφορά Αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) όπου αυτές δικαιολογούνται.
- Για την περίπτωση όπου το αίτημα για αναθεώρηση της Προσφοράς Αναφοράς (WLR) υποβάλλεται από κάποιον άλλο πάροχο (πέραν του ΟΤΕ), η ΕΕΤΤ λαμβάνοντας υπόψη τις όποιες σχετικές εξελίξεις της αγοράς έχουν τυχόν υπάρξει, καθώς και την εμπειρία που απέκτησε αναφορικά με την ερμηνεία της Προσφοράς Αναφοράς, θα εξετάσει εάν η Προσφορά Αναφοράς χρήζει αναθεώρησης. Εάν η απόφαση της ΕΕΤΤ είναι καταφατική, η ΕΕΤΤ θα προσκαλέσει τον ΟΤΕ να υποβάλει αναθεωρημένη Προσφορά Αναφοράς, ορίζοντας προς τον σκοπό αυτό συγκεκριμένη χρονική περίοδο ανάλογα με τις τροποποιήσεις που απαιτούνται. Η ΕΕΤΤ δύναται να προβεί σε τροποποιήσεις της προσφοράς αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) όπου αυτές αιτιολογούνται.

Στις περιπτώσεις εκείνες που η ΕΕΤΤ κρίνει κατάλληλο, η ΕΕΤΤ δύναται να διεξάγει δημόσια διαβούλευση παρέχοντας στα ενδιαφερόμενα μέρη την δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους αναφορικά με τις όποιες προτεινόμενες τροποποιήσεις/αναθεωρήσεις της Προσφοράς Αναφοράς οι οποίες δύνανται να έχουν σημαντική επίπτωση στην σχετική αγορά, σύμφωνα με το Άρθρο 6 της *Οδηγίας Πλαίσιο*.

Το Άρθρο 9 της Οδηγίας για την Πρόσβαση προβλέπει επίσης ότι η ΕΕΤΤ δύναται να ζητά από κάποιον πάροχο με ΣΙΑ να δημοσιεύει ειδικές πληροφορίες, όπως λογιστικές

πληροφορίες, τεχνικές προδιαγραφές, χαρακτηριστικά δικτύου, όρους και προϋποθέσεις για την παροχή και χρήση καθώς και τιμές. Το Άρθρο 9(3) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση*, αναφέρει ότι η EETT δύναται να ορίζει τις ακριβείς πληροφορίες που πρέπει να δημοσιοποιούνται, το επίπεδο λεπτομέρειας και τον τρόπο δημοσιοποίησής τους, και ότι η EETT δύναται να επιφυλάσσεται του δικαιώματός της να ζητά επιπλέον λεπτομέρειες για τις περιπτώσεις εκείνες όπου περιστατικά στην αγορά υποδεικνύουν ότι η υπάρχουσα υποχρέωση (δημοσιοποίησης) δεν είναι επαρκής. Σε αυτά τα πλαίσια, η EETT θεωρεί ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να παρέχει άμεσα στην EETT κάθε πληροφορία, συμπεριλαμβανομένων οικονομικών πληροφοριών αναφορικά με τη χονδρική εκμίσθωση γραμμών (WLR), κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος της, και σύμφωνα με τα χρονοδιαγράμματα και το επίπεδο λεπτομέρειας που αναφέρονται στο σχετικό αίτημα της EETT.

Πέραν της ως άνω υποχρέωσης, ο ΟΤΕ πρέπει να παρέχει στην EETT μια αναλυτική αναφορά σχετικά με Δείκτες Αποδοτικότητας (Key Performance Indicators - KPIs) σε τριμηνιαία βάση και ανά περίπτωση οποτεδήποτε αυτό ζητηθεί από την EETT. Η EETT θα έχει επίσης την άδεια πρόσβασης στο σύστημα/ λογισμικό/ βάση δεδομένων που τηρούνται για τη μέτρηση των Δεικτών Αποδοτικότητας (KPIs -Key Performance Indicators) και τα σχετικά στοιχεία, προκειμένου να μπορεί να εξάγει πληροφορίες με δική της πρωτοβουλία. Επιπλέον, οι άλλοι πάροχοι θα πρέπει να μπορούν να έχουν πρόσβαση στους Δείκτες Αποδοτικότητας /δεδομένα που σχετίζονται με τις δραστηριότητες τους και τις συναλλαγές τους με τον ΟΤΕ

Τέλος, κατόπιν λήψης σχετικού αιτήματος από την EETT, ο ΟΤΕ θα πρέπει να έχει την υποχρέωση να δημοσιεύει ορισμένους ή όλους τους Δείκτες Αποδοτικότητας (KPIs) στο δικτυακό του τόπο με κατάλληλη μορφή, διασφαλίζοντας την αρχή του επιχειρηματικού απορρήτου καθώς και την εμπιστευτικότητα κρίσιμων εμπορικών πληροφοριών (λχ. μέσες ή συνολικές εκτιμήσεις, ή αναλυτικές πληροφορίες αναφορικά με τις εκτιμήσεις στις οποίες δεν προσδιορίζεται το όνομα του παρόχου). Το ως άνω μέτρο θα επιτρέψει στους εναλλακτικούς παρόχους που αποκτούν υπηρεσίες από τον ΟΤΕ να διασφαλίσουν ότι οι Δείκτες Αποδοτικότητας (KPIs) αντικατοπτρίζουν με ακρίβεια το επίπεδο των υπηρεσιών που

παρέχεται στους εναλλακτικούς παρόχους. Επιπλέον ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει κάθε σχετική πληροφορία σχετική με τους Δείκτες Αποδοτικότητας (KPIs) στην ΕΕΤΤ συμπεριλαμβανομένων και (εμπιστευτικών πληροφοριών), όπως ζητείται από την ΕΕΤΤ προκειμένου η ΕΕΤΤ έχει τη δυνατότητα να παρατηρεί καλύτερα, καθώς και να προλαμβάνει την όποια τυχόν διακριτική μεταχείριση άλλου παρόχου. Οι Δείκτες Αποδοτικότητας (KPIs) δύνανται να περιλαμβάνουν (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά) τα κάτωθι στοιχεία:

- KPIs αναφορικά με την παροχή τηλεφωνικών γραμμών PSTN και BRA ISDN:
 - Αριθμός παραγγελιών που έχει ληφθεί ανά πάροχο
 - Αριθμός παραγγελιών που απορρίφθηκαν και λόγοι απόρριψης
 - Αριθμός παραγγελιών που εκτελέστηκαν εγκαίρως
 - Μέσος χρόνος παροχής της υπηρεσίας ανά πάροχο
 - Αριθμός ενεργών χονδρικών μισθώσεων γραμμών (WLR) ανά τοπικό κέντρο

- KPIs αναφορικά με βλάβες και αποκατάσταση βλαβών:
 - Αριθμός νέων παροχών υπηρεσιών που αναφέρθηκαν ως έχουσες βλάβη ανά τύπο πρόσβασης
 - Μέσος χρόνος για την αποκατάσταση βλάβης ανά πάροχο ανά υπηρεσία
 - Αριθμός βλαβών που αποκαταστάθηκαν εντός του συμφωνημένου χρόνου (βασική συμφωνία επιπέδου υπηρεσιών - SLA)

Κατόπιν της επιβολής υποχρεώσεων πρόσβασης και μη διακριτικής μεταχείρισης, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι εύλογο και αναλογικό να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να κοινοποιεί στην ΕΕΤΤ όλες τις συμφωνίες για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) που υπογράφει με παρόχους επί τη βάση της δημοσιευμένης προσφοράς αναφοράς καθώς και τις όποιες συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών πέραν των βασικών (“advanced” SLAs) που δύνανται να προσφέρονται από τον ΟΤΕ επί τη βάση εμπορικής συμφωνίας.

1.4 Λογιστικός διαχωρισμός για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)

Η ΕΕΤΤ πρότεινε ανωτέρω να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση να μην προβαίνει σε διακριτική μεταχείριση καθότι ο ΟΤΕ είναι μια καθετοποιημένη επιχείρηση και έχει κίνητρο να παρέχει χονδρικές υπηρεσίες με όρους και προϋποθέσεις προς όφελος του λιανικού του άκρου και ως εκ τούτου να περιορίζει τον ανταγωνισμό. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού θα βοηθήσει την ΕΕΤΤ να επιβλέπει τη συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης. Η ΕΕΤΤ συνεπώς προτίθεται να επιβάλλει στον ΟΤΕ την υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού όσον αφορά τις δραστηριότητες του που σχετίζονται με την παροχή Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR).

Όπως επισημάνθηκε ανωτέρω, κατά την επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ πρέπει να διασφαλίσει ότι οι επιλεγόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις βασίζονται στη φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος, ότι είναι εύλογες και αναλογικές και βοηθούν στην προώθηση του ανταγωνισμού ώστε να εδραιωθεί αποτελεσματικός και διαρκής ανταγωνισμός στην αγορά, και ότι συμβάλουν στη μεγιστοποίηση του οφέλους του καταναλωτή. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για την παροχή Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) είναι σχεδιασμένη ώστε να παρέχονται στοιχεία από τον ΟΤΕ που να βοηθούν στο να εκτιμηθεί εάν υπάρχει ή όχι διακριτική μεταχείριση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί συνεπώς ότι η επιβολή της εν λόγω υποχρέωσης είναι δικαιολογημένη και βασίζεται στη φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος της αγοράς. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού επιβάλλεται προκειμένου να παρέχεται ένα υψηλότερο επίπεδο λεπτομέρειας σε σχέση με τις πληροφορίες που άλλως θα προέκυπταν μόνο από τις υποχρεωτικές από το νόμο οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, να παρατηρείται στενά η συμπεριφορά του ΟΤΕ ως προς την παροχή Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) σαν αυτή να συνιστούσε μια ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα από μόνη της, να εμποδίζεται ο ΟΤΕ να ασκεί διακριτική μεταχείριση προς όφελος του λιανικού του άκρου ή των θυγατρικών επιχειρήσεων καθώς επίσης και να προλαμβάνεται ο ΟΤΕ από μη δίκαιες σταυροειδείς επιδοτήσεις.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται, σε ετήσια βάση, οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για την παροχή Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR) (με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων γενικών νομικών υποχρεώσεων):⁴⁸

- Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως
- Κατάσταση απασχολούμενου κεφαλαίου (λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού και τιμές των χρησιμοποιούμενων παραμέτρων)
- Ενοποίηση λογαριασμών και συμφωνία με προβλεπόμενους από το νόμο λογαριασμούς ή άλλες πηγές πληροφοριών κοστολόγησης
- Περιγραφή της μεθόδου κοστολόγησης, με αναφορά της βάσης και των προτύπων κόστους, των μεθόδων κατανομής και αποτίμησης, της αναγνώρισης και χειρισμού έμμεσου κόστους
- Παρατηρήσεις σχετικές με τη μη διακριτική μεταχείριση (λεπτομερή τέλη μεταφοράς προκειμένου να δικαιολογείται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης)
- Έκθεση λογιστικού ελέγχου
- Περιγραφή των πολιτικών λογιστικής και ρυθμιστικής προβλεπόμενων λογιστικών αρχών και
- Δήλωση συμμόρφωσης προς τους κανόνες του Ευρωπαϊκού και Εθνικού δικαίου⁴⁹

⁴⁸ Παράρτημα της Σύστασης της Επιτροπής της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 για το λογιστικό διαχωρισμό και τα συστήματα κοστολόγησης σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, (OJ L 266/64 of 11.10.2005).

⁴⁹ Η Σύσταση της Επιτροπής, προβλέπει ότι η ετήσια δήλωση συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- τα συμπεράσματα του ορκωτού ελεγκτή;
- όλες τις ασυμφωνίες που διαπιστώθηκαν;
- συστάσεις εκ μέρους του ορκωτού ελεγκτή (με περιγραφή των αντίστοιχων συνεπειών);

Ωστόσο η ΕΕΤΤ, προτού λάβει την απόφασή της για τον ακριβή βαθμό του κάθετου και οριζόντιου λογιστικού διαχωρισμού που προτίθεται να επιβάλει στον ΟΤΕ, προτείνει να διαβουλευθεί περαιτέρω τις μεθοδολογίες λογιστικού διαχωρισμού. Για το ενδιάμεσο διάστημα και ωστόσο ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού σύμφωνα με την Απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ. 211/3/2001 (ΦΕΚ Β/466/2001) και ΑΠ. ΕΕΤΤ 304/34/2004.

1.5 Έλεγχος τιμών και Κοστολόγηση για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR)

Ελλείπει υποχρέωσης ελέγχου τιμών για τη χονδρική εκμίσθωση γραμμών (WLR), ο ΟΤΕ θα εδύνατο να επεκτείνει την αγοραστική ισχύ του χρεώνοντας υπερβολικές τιμές για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) και θα μπορούσε να εμποδίσει την είσοδο στη λιανική αγορά πρόσβασης προβαίνοντας σε συμπίεση περιθωρίου.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο να περιορισθεί η αγοραστική δύναμη του ΟΤΕ κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Η αγοραστική δύναμη του ΟΤΕ που αναμένεται να παραμείνει υψηλή αποτελεί συνέπεια των υψηλών φραγμών εισόδου και του υψηλού μη ανακτήσιμου κόστους που απαιτείται για την υλοποίηση ενός τοπικού δικτύου πρόσβασης. Το Άρθρο 13(1) της *Οδηγίας για την Πρόσβαση* επιτρέπει στην ΕΕΤΤ να επιβάλει υποχρεώσεις αναφορικά με την ανάκτηση κόστους και υποχρεώσεις ελέγχου τιμών για τις υπηρεσίες πρόσβασης, στις περιπτώσεις εκείνες όπου η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού σημαίνει ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δύναται να χρεώνει υπερβολικές τιμές, ή να προβαίνει σε συμπίεση περιθωρίου εις βάρος του τελικού καταναλωτή.

-
- πλήρης περιγραφή της μεθόδου επαλήθευσης που ακολουθήθηκε και
 - ορισμένα συγκεντρωτικά χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα (όπως για παράδειγμα προσαρμογές εκτίμησης τρέχοντος κόστους, βασικές παραδοχές των μεθόδων κατανομής, επίπεδο κατανεμημένου κόστους και βαθμός διακριτότητας του μοντέλου).

Η δημοσίευση της δήλωσης συμμόρφωσης και των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή εύκολα προσβάσιμη από τα ενδιαφερόμενα μέρη, εντύπως ή ηλεκτρονικά, ή να δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του φορέα εκμετάλλευσης ή τον δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ.

Ο βασικότερος στόχος της ‘εκ των προτέρων’ (ex ante) ρύθμισης είναι να βοηθήσει στην ανάπτυξη του ανταγωνισμού εμποδίζοντας την κάθετη επέκταση της αγοραστικής ισχύος του ΟΤΕ στη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) στην αγορά της λιανικής πρόσβασης. Η εν λόγω αγοραστική ισχύς θα εδύνατο να εκδηλωθεί είτε με τη μορφή υπερβολικών χονδρικών τιμών είτε με τη μορφή συμπίεσης περιθωρίου μεταξύ των χονδρικών και λιανικών τιμών. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι ο χονδρικός έλεγχος τιμών είναι βασική προϋπόθεση προκειμένου να αποφευχθεί τέτοιου είδους επέκταση της αγοραστικής ισχύος του ΟΤΕ. Προτείνει συνεπώς να επιβληθεί ένας έλεγχος τιμών με μεθοδολογία retail-minus. Για τον καθορισμό της χονδρικής τιμής της χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών (WLR) η ΕΕΤΤ θα αφαιρέσει από την αντίστοιχη λιανική τιμή που χρεώνει ο ΟΤΕ το κατάλληλο ποσό (το “minus”). Το “minus” (που μπορεί να έχει την μορφή απόλυτου νούμερου, ποσοστού ή συνδυασμού και των δύο) αντιστοιχεί σε εκείνο το λιανικό κόστος που εξοικονομείται από τον κοινοποιημένο πάροχο όταν εξυπηρετεί εναλλακτικούς παρόχους σε επίπεδο χονδρικής και όχι σε επίπεδο λιανικής (λχ το κόστος του marketing). Επιπλέον, για τους σχετικούς υπολογισμούς, η ΕΕΤΤ θα λάβει υπόψη της επιπρόσθετα κόστη τα οποία δύνανται να προκύπτουν από την παροχή μιας χονδρικής υπηρεσίας (σε αντίθεση με την παροχή της λιανικής υπηρεσίας) λχ κόστη χονδρικής τιμολόγησης.

Προκειμένου να υπολογισθεί το ‘minus’, η ΕΕΤΤ θα χρησιμοποιήσει στοιχεία από το FDC/CCA (Fully Distributed Cost/ Current Cost Accounting) top-down μοντέλο του ΟΤΕ. Όπως αναφέρεται παρακάτω, η ΕΕΤΤ θα διατηρήσει την υποχρέωση του ΟΤΕ να υπολογίζει ετησίως το κόστος των προϊόντων του για την πρόσβαση χρησιμοποιώντας το FDC/CCA σύστημα που χρησιμοποιεί επί του παρόντος. Ο ΟΤΕ θα υποχρεούται να καθορίζει, επί τη βάσει του κοστολογικού του συστήματος, και να παρέχει στην ΕΕΤΤ τα λιανικά κόστη των προϊόντων πρόσβασης (αυτά συνιστούν τα επονομαζόμενα αποφευχθέντα κόστη (“avoidable costs”) και τα ειδικά κόστη χονδρικής για την παροχή της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR). Επί τη βάσει αυτού του κόστους η ΕΕΤΤ θα προσδιορίσει την αξία του “minus”. Για την περίπτωση νέων λειτουργιών/δραστηριοτήτων, όπως η υποστήριξη πελατών χονδρικής για το προϊόν της χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών, όπου αυτές δεν συμπεριλαμβάνονται στο κοστολογικό σύστημα κατά τα πρώτα χρόνια του καθορισμού του minus, ο ΟΤΕ θα πρέπει να

παρέχει στην EETT ένα bottom-up μοντέλο που να καθορίζει το κόστος αυτών των δραστηριοτήτων. Στα επόμενα χρόνια, αυτά τα κόστη θα συμπεριληφθούν στο σύστημα FDC/CCA. Εάν το κρίνει απαραίτητο, η EETT, θα προβεί σε τροποποιήσεις αποτελεσματικότητας (efficiency adjustments) για τον υπολογισμό του αντίστοιχου κόστους.

Παρότι δεν επιβάλλεται στον ΟΤΕ η υποχρέωση κοστοστρέφειας για το προϊόν της Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR), ο ΟΤΕ θα πρέπει να συμπεριλάβει το προϊόν WLR στο FDC/CCA σύστημά του και να υποβάλει ετησίως (ένα μήνα μετά την έγκριση των οικονομικών του καταστάσεων από την Γενική Συνέλευση) στην EETT όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον προσδιορισμό του κόστους για το συγκεκριμένο προϊόν. Αυτό θα βοηθήσει την EETT να παρακολουθεί καλύτερα την τιμολόγηση του προϊόντος χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών (WLR). Η EETT εκτιμά ότι η ως άνω υποχρέωση (του να συμπεριληφθεί το προϊόν WLR στο κοστολογικό σύστημα του ΟΤΕ) δεν επιβαρύνει τον εν λόγω οργανισμό διότι ο ΟΤΕ έχει όμοια κοστολογικά συστήματα για άλλα προϊόντα πρόσβασης και ως εκ τούτου το μόνο που έχει να κάνει είναι να ενσωματώσει το ως άνω προϊόν στα υπάρχοντα συστήματα.

Για τις περιπτώσεις όπου ο ΟΤΕ δεν παρέχει στην EETT ετησίως ακριβή στοιχεία αναφορικά με το προϊόν WLR από το κοστολογικό του σύστημα FDC/ CCA και από τα μοντέλα bottom-up (όταν χρειάζεται), η EETT θα δύναται να ορίζει το "retail-minus" χρησιμοποιώντας αξίες ή ποσοστά retail-minus που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες με παρόμοιες συνθήκες ανταγωνισμού οι οποίες χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία retail minus για τον καθορισμό της τιμής της WLR. Επιπροσθέτως, για την επιβολή ενός μηχανισμού ελέγχου τιμών retail-minus η EETT προτείνει τα κάτωθι:

- Ένας έλεγχος τιμών, προκειμένου να αποβεί αποτελεσματικός πρέπει να παρακολουθείται συνέχεια. Ένας μηχανισμός ελέγχου τιμών retail-minus απαιτεί από την EETT να είναι πλήρως ενήμερη για τις όποιες τιμολογιακές αλλαγές κάνει ο ΟΤΕ στο λιανικό του προϊόν. Η EETT θεωρεί ότι προκειμένου να είναι σε θέση να παρακολουθεί τη συμμόρφωση του ΟΤΕ με τον μηχανισμό retail-minus, ο ΟΤΕ θα πρέπει να υποχρεούται να υποβάλλει λεπτομέρειες αναφορικά με τις αλλαγές στα λιανικά του προϊόντα στην EETT (σε

εμπιστευτική βάση) προτού αυτές εφαρμοσθούν. Η ΕΕΤΤ θα εξετάζει κατόπιν τούτου εάν είναι απαραίτητο να προσαρμοσθούν οι τιμές χονδρικής και εάν ναι, κατά πόσο. Ένας τέτοιος προληπτικός μηχανισμός θα βοηθήσει επίσης να προλαμβάνεται αντι-ανταγωνιστική συμπίεση περιθωρίου.

- Η ΕΕΤΤ θεωρεί επίσης ότι ένας μηχανισμός retail-minus θα μπορούσε να παρέχει στο λιανικό τμήμα του ΟΤΕ ένα μη δίκαιο πλεονέκτημα καθότι θα γνώριζε ότι όποια αλλαγή κάνει ο ΟΤΕ στις λιανικές του τιμές θα επιφέρει αυτόματα αλλαγή στη χονδρική τιμή. Προκειμένου να εμποδίσει αυτό το αποτέλεσμα το οποίο θα διαστρέβλωνε τον ανταγωνισμό, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι κρίσιμο πριν από κάθε αλλαγή στη λιανική τιμή που θα επέφερε αλλαγή στη χονδρική τιμή, ο ΟΤΕ να ειδοποιεί τους παρόχους ανταγωνιστές, κοινοποιώντας ταυτόχρονα στην ΕΕΤΤ, τουλάχιστον 20 ημέρες πριν για την επερχόμενη αλλαγή στην τιμή χονδρικής. Επιπλέον ο ΟΤΕ δεν θα δύναται να εισάγει την αλλαγή στη λιανική τιμή ωσότου γίνει η αλλαγή στη χονδρική τιμή.⁵⁰ Η περίοδος κοινοποίησης πρέπει να είναι επαρκώς μεγάλη έτσι ώστε να μην ζημιώνονται άδικα οι πάροχοι ανταγωνιστές αλλά και επαρκώς συγκεκριμένη ώστε να μην γίνεται η αγορά άδικα άκαμπτη.
- Εάν ο ΟΤΕ αποφασίσει να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει ένα από τα υπάρχοντα προϊόντα λιανικής του, θα πρέπει να κοινοποιήσει την εν λόγω απόφασή του στην ΕΕΤΤ (σε εμπιστευτική βάση) πριν από την εφαρμογή της. Η ΕΕΤΤ θα κρίνει κατόπιν τούτου πως να τροποποιήσει καταλλήλως τη μεθοδολογία υπολογισμού των χονδρικών τιμών.

Οι καταστάσεις του λογιστικού διαχωρισμού και το κοστολογικό σύστημα του παρόχου με ΣΙΑ θα ελέγχονται ετησίως από ανεξάρτητους ορκωτούς ελεγκτές που ορίζονται από την ΕΕΤΤ. Μετά τον έλεγχο δημοσιεύεται δήλωση συμμόρφωσης από την ΕΕΤΤ, με την επιφύλαξη της Εθνικής και Κοινοτικής Νομοθεσίας περί εμπορικού απορρήτου.

⁵⁰ Πρέπει να σημειωθεί ότι οι αλλαγές στις λιανικές τιμές πρέπει επίσης να τελούν σε συμμόρφωση με τον έλεγχο τιμών λιανικής που ισχύει για τον ΟΤΕ.

Ενδιάμεση Περίοδος

Για την πρώτη περίοδο, κατόπιν της υιοθέτησης των σχετικών προτεινόμενων μέτρων, ο ΟΤΕ θα παρέχει τα απαραίτητα κοστολογικά στοιχεία από κοστολογικό του σύστημα FDC/CCA και από μοντέλα bottom-up (αν χρειαστεί) προκειμένου να επιτρέψει στην ΕΕΤΤ να καθορίσει το minus και να ορίσει τις αρχικές τιμές για τη χονδρική εκμίσθωση γραμμών (WLR). Στην περίπτωση όπου ο ΟΤΕ δεν δώσει εγκαίρως στην ΕΕΤΤ τα ακριβή κοστολογικά στοιχεία, η ΕΕΤΤ θα δύναται να καθορίσει το “minus” χρησιμοποιώντας αξίες ή ποσοστά retail-minus που εφαρμόζονται σε άλλες χώρες με συγκρίσιμες συνθήκες ανταγωνισμού οι οποίες χρησιμοποιούν τη μεθοδολογία retail minus για να καθορίσουν την τιμή της WLR.

4.7.2. Ρυθμιστικές υποχρεώσεις στα πλαίσια της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι το άρθρο 19 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, υποχρεώνει τις ΕΡΑ να απαιτούν από τις επιχειρήσεις με ΣΙΑ να παρέχουν σύνδεση και χρήση του δημόσιου τηλεφωνικού δικτύου σε σταθερή θέση σύμφωνα με το Άρθρο 16(3) προκειμένου να βοηθήσουν τους συνδρομητές τους να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες κάθε διασυνδεδεμένου με το δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο παρόχου (α) πληκτρολογώντας ανά κλήση τον κωδικό επιλογής φορέα και (β) με προεπιλογή, βάσει συστήματος παράκαμψης των προεπιλεγμένων επιλογών ανά κλήση, με πληκτρολόγηση προθέματος ή κωδικού επιλογής φορέα.

Η επιλογή και προεπιλογή φορέα ειδικότερα, αποτελούν ρυθμιστικά μέτρα σε επίπεδο χονδρικής, προκειμένου να αντιμετωπισθούν ειδικά προβλήματα ανταγωνισμού στις λιανικές αγορές κλήσεων από σταθερή θέση.

Η ΕΕΤΤ σημειώνει ότι παρόλο που η ρυθμιστική παρέμβαση στη χονδρική μέσω της απαίτησης να παρέχεται WLR αποτελεί απαραίτητη προϋπόθεση για την προώθηση του ανταγωνισμού στις λιανικές υπηρεσίες πρόσβασης στενής ζώνης, δεν είναι ωστόσο επαρκής ώστε να προστατεύσει τους καταναλωτές από καταχρηστικές πρακτικές όπως η υπερβολική

τιμολόγηση. Ενώ η υποχρέωση παροχής WLR θα συνεισφέρει στο να βελτιωθεί ο ανταγωνισμός, τα αποτελέσματα της υποχρέωσης αυτής αναμένεται να είναι περιορισμένα εντός της διάρκειας του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απίθανο η υποχρέωση παροχής WLR να περιορίσει τη δυνατότητα του ΟΤΕ να αυξήσει τις τιμές άνω του ανταγωνιστικού επιπέδου κατά τη διάρκεια του χρονικού ορίζοντα που καλύπτει η παρούσα εξέταση και συνεπώς απαιτούνται επιπρόσθετες ρυθμιστικές υποχρεώσεις.

Η επιβολή υποχρεώσεων σε επίπεδο λιανικής απαιτείται για τις περιπτώσεις εκείνες όπου η ΕΕΤΤ διαπιστώνει κατόπιν ανάλυσης της αγοράς ότι μια λιανική αγορά δεν είναι ανταγωνιστική και συμπεραίνει ότι οι υποχρεώσεις που επιβάλλονται στα πλαίσια της Οδηγίας για την πρόσβαση ή του άρθρου 19 της Οδηγίας για την Καθολική υπηρεσία δεν θα είχαν ως αποτέλεσμα την ικανοποίηση των στόχων.

Δεδομένης της δεσπόζουσας θέσης του ΟΤΕ στην παροχή λιανικής πρόσβασης (σύνδεση και μίσθωση PSTN και BRA ISDN γραμμών), ο εν λόγω οργανισμός δύναται να καταχράται την ως άνω θέση του χρεώνοντας υπερβολικές τιμές ή τιμές κάτω του κόστους για τα ως άνω προϊόντα. Επί του παρόντος, το βασικό ρυθμιστικό μέτρο που προλαμβάνει τις ως άνω καταχρηστικές συμπεριφορές είναι η κοστοστρέφεια. Η κοστοστρέφεια αποτελεί μια γενική υποχρέωση που δύναται να εμποδίσει τον πάροχο με ΣΙΑ να χρεώνει υπερβολικές τιμές για ορισμένες υπηρεσίες όπως η μίσθωση γραμμών αλλά μπορεί να βοηθήσει επίσης στη διασφάλιση του ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δεν επιχειρεί να εμποδίσει ή αποτρέψει τον ανταγωνισμό χρεώνοντας αδικαιολόγητα χαμηλές τιμές που βλάπτουν τον ανταγωνισμό ή προβαίνοντας σε συμπίεση περιθωρίου.

Το άρθρο 17(2) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, δίνει τη δυνατότητα στην ΕΕΤΤ να εφαρμόσει κατάλληλα μέτρα, όπως ανώτατο όριο τιμής (price cap), προκειμένου να ελέγχει συγκεκριμένες τιμές ή να εφαρμόσει μέτρα που να προσανατολίσουν τις τιμές στο κόστος ή σε τιμές που ισχύουν σε συγκρίσιμες αγορές προκειμένου να προστατεύσει τα συμφέροντα των τελικών χρηστών και να προωθήσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Οι υποχρεώσεις που θα εφαρμοσθούν δύνανται να εμπεριέχουν απαιτήσεις ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δεν χρεώνει υπερβολικές τιμές, δεν εμποδίζει την είσοδο στην αγορά ή δεν παρεμποδίζει τον

ανταγωνισμό χρεώνοντας τιμές κάτω του κόστους, δεν δείχνει προτίμηση σε συγκεκριμένους τελικούς χρήστες ή δεν προβαίνει σε αδικαιολόγητη σύζευξη προϊόντων (bundling).

Εξετάζοντας τα μέτρα ελέγχου τιμών για την λιανική αγορά σταθερής πρόσβασης, η EETT προτείνει να εφαρμοσθεί ένα ανώτατο όριο τιμής (price cap) και να επιβληθεί μία υποχρέωση υποβολής στοιχείων κόστους και κοστολόγησης.

1.Ελεγχος τιμών για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης

1.1 Ανώτατο όριο τιμής (price cap) για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης

Το ανώτατο όριο τιμής (price cap) θα εφαρμοσθεί σε μια μεσοσταθμισμένη λιανική τιμή του ΟΤΕ για τα ακόλουθα προϊόντα σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης:

- για εφάπαξ τέλος σύνδεσης PSTN,
- για πάγιο τέλος μίσθωση γραμμής PSTN,
- για εφάπαξ τέλος BRA ISDN και
- για πάγιο τέλος μίσθωση γραμμής BRA ISDN.

Το ανώτατο όριο τιμής (price cap) θα επιτρέψει στον ΟΤΕ να τροποποιήσει επί μέρους τιμές προϊόντων της μεσοσταθμισμένης λιανικής τιμής στο ανώτατο όριο τιμής (price cap) και συνεπώς προσφέρει ελαστικότητα στον ΟΤΕ ως προς την εξισορρόπηση τιμών και κόστους.

Πέραν ενός συνολικού ανώτατου ορίου τιμής σε όλα τα προϊόντα πρόσβασης, η EETT εξέτασε την επιβολή υπο-πλαφόν τιμής (sub-cap) για:

- την τιμή σύνδεσης PSTN και
- την τιμή σύνδεσης BRA ISDN

δεδομένου ότι το βάρος στον υπολογισμό μεσοσταθμικής τιμής (λόγω μικρής ποσότητας) για τις νέες συνδέσεις είναι χαμηλό και συνεπώς το συνολικό ανώτατο όριο τιμής (price cap) θα επέτρεπε σχετικά μεγάλες αυξήσεις στην τιμή των νέων συνδέσεων.

Η EETT προτείνει να συμπεριληφθούν στο ανώτατο όριο τιμής (price cap) και στο υπο-πλαφόν (sub-cap) μόνο τα συνήθη τιμολόγια των λιανικών προϊόντων πρόσβασης.

Η εισαγωγή ενός ανώτατου ορίου τιμής (price cap) για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης δίνει τη δυνατότητα στην EETT να ελέγχει τις αυξήσεις στις τιμές πρόσβασης. Η EETT θεωρεί ότι ένα ανώτατο όριο τιμής (price cap) είναι κατάλληλο και αναλογικό καθότι η υποχρέωση παροχής WLR δεν εφαρμόζεται ακόμη. Η EETT σημειώνει ότι όταν η υποχρέωση

παροχής WLR εφαρμοσθεί πλήρως και αποτελεσματικά, και ο ανταγωνισμός στην αγορά λιανικής πρόσβασης γίνει πιο έντονος, το ανώτατο όριο τιμής ενδεχομένως να μην χρειάζεται. Η EETT θα παρακολουθεί στενά την εξέλιξη του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά πρόσβασης ενόψει της εφαρμογής της WLR και εάν κριθεί απαραίτητο θα αναθεωρήσει την αναγκαιότητα του ανώτατου ορίου τιμής (price cap) στις υπηρεσίες του ΟΤΕ.

Η EETT προτείνει να τεθεί το συνολικό ανώτατο όριο τιμής (price cap) για τα λιανικά προϊόντα πρόσβασης καθώς και το υπο-πλαφόν (sub-cap) για τις νέες συνδέσεις στο επίπεδο $CPI - X$, όπου CPI καθορίζει τον δείκτη τιμών του καταναλωτή (Consumer Price Index - CPI) και X είναι ο παράγοντας που αντικατοπτρίζει αναμενόμενες ετήσιες βελτιώσεις αποτελεσματικότητας στην παροχή λιανικής πρόσβασης,⁵¹ και δύναται επίσης να περιλαμβάνει άλλους παράγοντες όπως η ανάγκη για περαιτέρω στάθμιση τιμών. Η EETT προτείνει ο παράγοντας X να είναι σταθερός για όλη τη διάρκεια της περιόδου και να ισούται με μηδέν.

Το CPI θα αναθεωρείται μια φορά το χρόνο και σε σύντομο χρονικό διάστημα αφότου το ετήσιο CPI για το προηγούμενο έτος γίνει διαθέσιμο και θα προσδιορίζει το επιτρεπόμενο όριο μεταβολής των τιμών των υπηρεσιών.

Προκειμένου ο ΟΤΕ να τηρήσει τις υποχρεώσεις που έχει να ειδοποιεί τους παρόχους – ανταγωνιστές τουλάχιστον 20 μέρες πριν για την επερχόμενη αλλαγή στην τιμή της χονδρικής εκμίσθωσης γραμμών, ο ΟΤΕ πρέπει να έχει την υποχρέωση να κοινοποιεί στην EETT προς έγκριση τις όποιες τιμολογιακές αλλαγές στα προϊόντα λιανικής πρόσβασης ένα εύλογο διάστημα προτού αυτές τεθούν σε εφαρμογή και να επιδειξεί ότι οι τιμολογιακές αλλαγές τελούν σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του ανώτατου ορίου τιμής (price cap).

1.2. Υποβολή στοιχείων κόστους για τα λιανικά προϊόντα πρόσβασης

⁵¹ Στη θεωρία, το X πρέπει να αντικατοπτρίζει τη διαφορά σε βελτιώσεις παραγωγικότητας της ρυθμιζόμενης επιχείρησης και στη βιομηχανία γενικώς.

Επί του παρόντος, ο ΟΤΕ έχει υποχρέωση κοστοστρέφειας για τις φωνητικές τηλεφωνικές υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης. Το κοστολογικό σύστημα του ΟΤΕ ελέγχεται σε ετήσια βάση προκειμένου να εκτιμηθεί η συμμόρφωσή του με τις εγκεκριμένες από την ΕΕΤΤ μεθοδολογίες και προκειμένου να εγκριθούν οι κοστοστρεφείς τιμές των ρυθμιζόμενων υπηρεσιών. Η μεθοδολογία που έχει εγκρίνει η ΕΕΤΤ είναι αυτή του πλήρως κατανεμημένου κόστους (μοντέλο FDC) το οποίο χρησιμοποιεί ως βάση το τρέχον κόστος (FDC-CCA). Η υποχρέωση κοστοστρέφειας για τις τιμές λιανικής πρόσβασης επιβάλλεται συνεπώς με έναν λιγότερο περιοριστικό τρόπο από ότι η κοστοστρέφεια στο επίπεδο χονδρικής όπου έχει επιβληθεί η κοστολόγηση επί τη βάσει LRAIC – CCA.(Long Run Average Incremental Cost - Current Cost Accounting)

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υφιστάμενη υποχρέωση του ΟΤΕ να περιλαμβάνει στο κοστολογικό του μοντέλο FDC/CCA top-down τα λιανικά προϊόντα πρόσβασης πρέπει να διατηρηθεί και ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει στην ΕΕΤΤ ετησίως, και το αργότερο εντός ενός μηνός από την έγκριση των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων, όλα τα στοιχεία που είναι απαραίτητα για τον προσδιορισμό του κόστους των εν λόγω προϊόντων.

Η υποχρέωση υποβολής στοιχείων κόστους θα έχει ευρύτερο αποτέλεσμα από ότι το ανώτατο όριο τιμής, καθότι θα μπορούσε επίσης να βοηθήσει να αποφευχθεί ο περιορισμός της εισόδου στην αγορά δια της εφαρμογής αδικαιολόγητα χαμηλών τιμών ή δια της εφαρμογής συμπίεσης περιθωρίου. Η υποχρέωση υποβολής στοιχείων κόστους θα παραμένει απαραίτητο συμπληρωματικό στοιχείο του ανώτατου ορίου τιμής (price cap). Ενώ το ανώτατο όριο τιμής (price cap) βοηθά να αποφευχθεί η υπερβολική τιμολόγηση, η υποχρέωση κοστοστρέφειας θα διασφαλίζει ότι οι τιμές δεν είναι ούτε ληστρικές ούτε ικανές να οδηγήσουν σε συμπίεση περιθωρίου.

1.3. Κοστολόγηση

Το Άρθρο 17(4) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία, προβλέπει ότι οι ΕΡΑ θα διασφαλίζουν ότι στις περιπτώσεις εκείνες όπου μια επιχείρηση υπόκειται σε ρύθμιση των λιανικών της τιμολογίων ή σε άλλους σχετικούς ελέγχους τιμών, θα εφαρμόζονται τα κατάλληλα κοστολογικά συστήματα. Οι ΕΡΑ δύνανται να ορίζουν τον τύπο και την

μεθοδολογία κοστολόγησης που θα εφαρμοσθεί. Η συμμόρφωση με το σύστημα κοστολόγησης θα διασφαλίζεται από ανεξάρτητο εξειδικευμένο φορέα. Οι ΕΡΑ θα διασφαλίζουν ότι δημοσιεύεται ετησίως δήλωση αναφορικά με τη συμμόρφωση.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι στην περίπτωση που απαιτείται να υποβληθούν στοιχεία κόστους των υπό εξέταση προϊόντων, είναι απαραίτητο όπως η επιχείρηση με ΣΙΑ έχει κοστολογικά συστήματα τα οποία προσεγγίζουν, προσδιορίζουν, εκτιμούν και κατανέμουν τα σχετικά κόστη στις υπηρεσίες και προϊόντα σύμφωνα με τα συμφωνηθείσες αρχές κοστολόγησης. Από αυτή την άποψη, η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι αναφορικά με τη λιανική αγορά πρόσβασης στενής ζώνης, η υφιστάμενη προσέγγιση που βασίζεται στο FDC-CC είναι κατάλληλη και πρέπει να διατηρηθεί.

2. Μη διακριτική μεταχείριση για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης

Υπάρχει κίνδυνος, ο πάροχος με ΣΙΑ να χρησιμοποιήσει την αγοραστική του δύναμη προκειμένου να προβεί σε διακριτική μεταχείριση που βλάπτει τον ανταγωνισμό. Το Άρθρο 17(2) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία δίνει την ευχέρεια στην ΕΕΤΤ να απαιτεί από τον πάροχο με ΣΙΑ να μην δείχνει αδικαιολόγητη προτίμηση σε συγκεκριμένους τελικούς χρήστες, παρέχοντάς τους επί παραδείγματι εκπτώσεις όταν υπάρχει ρίσκο να μεταπηδήσουν σε κάποιον ανταγωνιστή, και ως εκ τούτου να βλάπτει τον ανταγωνισμό.

Η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης εμποδίζει τους παρόχους να εκμεταλλευθούν την αγοραστική τους δύναμη χρεώνοντας υψηλές τιμές για υπηρεσίες που δεν είναι ανταγωνιστικές και χαμηλές τιμές για τις ανταγωνιστικές υπηρεσίες. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι είναι απαραίτητο να διασφαλισθεί ότι ο ΟΤΕ συμμορφώνεται με την υποχρέωση της μη διακριτικής μεταχείρισης.

Περαιτέρω, η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης απαγορεύει στον πάροχο με ΣΙΑ να εφαρμόζει ανόμοιους όρους σε όμοιες περιστάσεις ή να εφαρμόζει όμοιους όρους σε ανόμοιες περιπτώσεις. Κάτι τέτοιο δε σημαίνει βέβαια ότι ο πάροχος με ΣΙΑ δεν δύναται να παρέχει διαφορετικούς όρους και προϋποθέσεις σε διαφορετικές ομάδες πελατών, αλλά ότι οι όποιες διαφορές πρέπει να δικαιολογούνται αντικειμενικά. Στο επίπεδο λιανικής, βασική αιτιολογία διαφοροποιήσεων αποτελούν οι διαφορές κόστους.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η κατάσταση του ανταγωνισμού στη λιανική αγορά της πρόσβασης στενής ζώνης υποδεικνύει ότι το δίκαιο του ανταγωνισμού δεν επαρκεί από μόνο του να αντιμετωπίσει αντι-ανταγωνιστικές πρακτικές. Επιπλέον, τα μέτρα που έχουν υιοθετηθεί στο επίπεδο χονδρικής δύνανται να μην επαρκούν για να εμποδιστεί η αδικαιολόγητη διακριτική μεταχείριση στο επίπεδο λιανικής καθότι η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης στη χονδρική εφαρμόζεται γενικώς στη χονδρική σχέση.

Η ΕΕΤΤ προτείνει συνεπώς να εφαρμόσει μια υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης αναφορικά με τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης του ΟΤΕ. Σύμφωνα με την ως άνω υποχρέωση θα απαγορεύεται στον ΟΤΕ να κάνει διακρίσεις ανάμεσα στους πελάτες του κατά την παροχή υπηρεσιών λιανικής πρόσβασης. Η ΕΕΤΤ προτείνει όπως η απαγόρευση της διακριτικής μεταχείρισης εφαρμοσθεί σε όλες τις διαφορές που δύνανται να έχουν ως αποτέλεσμα την παρεμπόδιση του ανταγωνισμού. Η εν λόγω αρχή θα εφαρμόζεται επί μιας μακροπρόθεσμης βάσης.

3. Διαφάνεια για τα λιανικά προϊόντα πρόσβασης: Κοινοποίηση και δημοσίευση των όρων και προϋποθέσεων

Το Άρθρο 21 της Οδηγίας για την Καθολική υπηρεσία, καθορίζει (για όλους τους παρόχους) τις πληροφορίες εκείνες που πρέπει να διατίθενται στους πελάτες. Αναφέρει ότι αποτελεί ρόλο της ΕΕΤΤ να διασφαλίζει ότι οι τελικοί χρήστες έχουν στη διάθεσή τους διαφανείς και ενημερωμένες πληροφορίες για τις εφαρμοστέες τιμές και τιμολόγια. Σύμφωνα με το Άρθρο 21(2) η ΕΕΤΤ δύναται να καθορίζει τις πληροφορίες που θα δημοσιεύονται για τα τιμολόγια αναφορικά με την πρόσβαση, τα τέλη χρήσης, τις εκπτώσεις και τα ειδικά τιμολογιακά σχήματα.

Προκειμένου να διασφαλίσει τη διαφάνεια, η ΕΕΤΤ θεωρεί απαραίτητο οι πάροχοι υπηρεσιών να λειτουργούν επί τη βάση συγκεκριμένων αρχών ως προς την παρουσίαση των τιμολογιακών τους πληροφοριών. Οι τιμολογιακές πληροφορίες θα πρέπει να είναι ακριβείς, κατανοητές και προσβάσιμες στους τελικούς χρήστες των δημόσιων διαθέσιμων τηλεφωνικών υπηρεσιών. Οι πάροχοι υπηρεσιών θα παρέχουν τιμολογιακές πληροφορίες

κατόπιν αιτιολογημένου αιτήματος του καταναλωτή και θα παρέχουν μια άμεση σύνδεση στο δικτυακό τους τόπο για τις τιμολογιακές τους πληροφορίες.

Επί του παρόντος, οι πάροχοι με ΣΙΑ υπόκεινται σε υποχρεώσεις προηγούμενης κοινοποίησης αναφορικά με τις λιανικές τους τιμές. Υποχρεούνται να δημοσιεύουν σε τρεις εφημερίδες (δύο πολιτικές και μια οικονομική) να κοινοποιούν στην ΕΕΤΤ τις τιμές τους, συμπεριλαμβανομένων των ειδικών προσφορών και όρων και προϋποθέσεων, 10 ημέρες πριν από την εφαρμογή τους (εκτός και εάν οι νέες τιμές αφορούν μόνο μειώσεις προηγούμενων τιμών όπου και εφαρμόζονται άμεσα).

Όλοι οι πάροχοι υπηρεσιών πρόσβασης φωνητικής τηλεφωνίας, υπόκεινται σε γενικές υποχρεώσεις δημοσίευσης λ.χ υποχρεούνται να δημοσιεύουν τιμές στα σημεία των λιανικών τους πωλήσεων και στο δικτυακό τους τόπο.

Στην παρούσα διαβούλευση αναφορικά με την αγορά σταθερής λιανικής πρόσβασης, η ΕΕΤΤ εξετάζει εάν απαιτείται να επιβληθούν επιπρόσθετες υποχρεώσεις στους παρόχους με ΣΙΑ. Προηγούμενη δημοσίευση τιμών, όρων και προϋποθέσεων επωφελεί τους καταναλωτές και βοηθά τους ανταγωνιστές να διαπιστώσουν αντι-ανταγωνιστικές συμπεριφορές. Υπάρχει ωστόσο το ρίσκο ότι η προηγούμενη κοινοποίηση από τον πάροχο με ΣΙΑ να βοηθήσει άλλους παρόχους να ακολουθήσουν τις τιμολογιακές αλλαγές και να μειωθεί ως εκ τούτου η εισαγωγή από αυτούς επιθετικών ή καινοτόμων τιμών στην αγορά. Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η παρούσα υποχρέωση κοινοποίησης και προηγούμενης δημοσίευσης συνεχίζει να είναι κατάλληλη.

4. Αλληλένδετη πώληση/ Σύζευξη προϊόντων στη λιανική

Κατά την εκτίμηση των προβλημάτων ανταγωνισμού στη λιανική αγορά πρόσβασης, η ΕΕΤΤ σημείωσε ότι η σύζευξη (bundling) προϊόντων λιανικής όπως λ.χ η σύζευξη (bundling) πρόσβασης και κλήσεων, δύναται να περιορίσει τον ανταγωνισμό, κυρίως δια της επέκτασης της αγοραστικής ισχύος σε γειτονικές αγορές και με περιορισμούς στην ελευθερία καθορισμού τιμών.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι προκειμένου να αντιμετωπισθεί κάτι τέτοιο πρέπει να επιβληθεί μια υποχρέωση αδεσμοποίησης (unbundling). Ο κύριος στόχος της υποχρέωσης

αδεσμοποίησης (unbundling) είναι να προληφθεί η παρεμπόδιση εισόδου στην αγορά που άλλως θα επέρχεται δια της οριζόντιας επέκτασης της αγοραστικής ισχύος και η οποία (οριζόντια επέκταση αγοραστικής ισχύος) θα είχε καταστροφικά αποτελέσματα τόσο στους παρόχους όσο και στους καταναλωτές. Η σύζευξη προϊόντων (bundling) δύναται επίσης εκ της φύσης της να οδηγήσει σε έλλειψη διαφάνειας καθότι δύο ή περισσότερα προϊόντα πωλούνται ως ενιαίο πακέτο. Ωστόσο, η σύζευξη προϊόντων δύναται επίσης να οδηγεί σε οικονομίες κλίμακας και σκοπού με αποτέλεσμα να υπάρχει εξοικονόμηση για τους τελικούς καταναλωτές.

Οι απαιτήσεις για δημοσίευση και κοινοποίηση που αναφέρθηκαν ανωτέρω και οι γενικές υποχρεώσεις διαφάνειας που επιβλήθηκαν σε όλους τους παρόχους σύμφωνα με το Άρθρο 21 της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία θα ισχύουν και για τις ζεύξεις προϊόντων (bundling) και θα περιορίσουν την έκταση στην οποία η σύζευξη (bundling) δύναται να περιορίσει τη διαφάνεια.

Το Άρθρο 10(1) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία που εφαρμόζεται σε επιχειρήσεις που έχουν καθορισθεί ως πάροχοι ορισμένων υπηρεσιών καθολικής υπηρεσίας (ο ΟΤΕ είναι επί του παρόντος ο πάροχος Καθολικής Υπηρεσίας) προβλέπει μεταξύ άλλων ότι μια ‘καθορισμένη επιχείρηση θα.....καθορίζει όρους και προϋποθέσεις για την παροχή τέτοιων επιπρόσθετων ευκολιών και υπηρεσιών ώστε ο συνδρομητής να μην είναι υποχρεωμένος να πληρώνει για ευκολίες ή υπηρεσίες που δεν είναι απαραίτητες ή δεν απαιτούνται για την υπηρεσία που αυτός θέλει’. Επιπλέον, ο ΟΤΕ θα συνεχίσει βάσει του Αρθρου 10(1) της Οδηγίας για την Καθολική Υπηρεσία να διασφαλίζει ότι τα τιμολόγια για τις ευκολίες που είναι επιπρόσθετες για την παροχή σύνδεσης στο δημόσιο σταθερό τηλεφωνικό δίκτυο είναι επαρκώς αδεσμοποιημένα έτσι ώστε οι χρήστες να μην υποχρεούνται να πληρώνουν για ευκολίες που δεν είναι απαραίτητες για της αιτούμενη υπηρεσία.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθεί υποχρέωση στον πάροχο με ΣΙΑ που να του επιβάλλει να μην προβαίνει σε αδικαιολόγητες ζεύξεις προϊόντων. Η ΕΕΤΤ θα θεωρεί ως μη εύλογη την σύζευξη προϊόντων ή υπηρεσιών που δεν επιτρέπει στον καταναλωτή να αγοράσει το προϊόν/υπηρεσία που επιθυμεί παρά μόνο μαζί με το δεσμοποιημένο προϊόν. Πρακτικά αυτό

σημαίνει ότι η ΕΕΤΤ αναμένει από τον πάροχο με ΣΙΑ να παρέχει όλα τα αδεσμοποιητά στοιχεία της δεσμοποιημένης υπηρεσίας/προϊόντος ως χωριστά προϊόντα/υπηρεσίες.

Η ΕΕΤΤ αναμένει επίσης να παρέχονται αντίστοιχα προϊόντα χονδρικής για τα χονδρικά προϊόντα εκείνα όπου ο ΟΤΕ έχει ΣΙΑ. Οι υποχρεώσεις που σχετίζονται με το πρόβλημα των υπερβολικών τιμολογήσεων και οι υποχρεώσεις που έχουν τεθεί ώστε να προληφθεί η παρεμπόδιση του ανταγωνισμού που προκαλείται από αδικαιολόγητα χαμηλές τιμές θα εφαρμόζονται τόσο για τα αδεσμοποιητά όσο και για τα δεσμοποιημένα προϊόντα.

Η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν οι ως άνω αρχές σε όλες τις περιπτώσεις σύζευξης προϊόντων (bundling), είτε αυτές αφορά σύζευξη μόνο στην παρούσα αγορά είτε αφορά σύζευξη προϊόντων που εμπίπτουν στην παρούσα αγορά και άλλα στοιχεία και ανεξαρτήτως του εάν προσδιορίζονται ή όχι ως υπηρεσίες ηλεκτρονικών επικοινωνιών.

5. Λογιστικός Διαχωρισμός για προϊόντα λιανικής πρόσβασης

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι η υποχρέωση κοστολόγησης για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης πρέπει να συμπληρωθεί με μια υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού. Κατά την επιλογή των ρυθμιστικών υποχρεώσεων, η ΕΕΤΤ πρέπει να διασφαλίσει ότι οι επιλεγόμενες ρυθμιστικές υποχρεώσεις βασίζονται στη φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος, ότι είναι εύλογες και αναλογικές και βοηθούν στην προώθηση του ανταγωνισμού ώστε να εδραιωθεί κάποια στιγμή αποτελεσματικός ανταγωνισμός στην αγορά, και ότι συμβάλουν στα οφέλη του καταναλωτή. Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού είναι σχεδιασμένη ώστε να παρέχονται στοιχεία από τον ΟΤΕ που να βοηθούν στο να εκτιμηθεί εάν υπάρχει ή όχι συμπίεση περιθωρίου στη λιανική πρόσβαση ή πρακτικές διακριτικής μεταχείρισης. Η ΕΕΤΤ θεωρεί συνεπώς ότι η επιβολή της εν λόγω υποχρέωσης για τα προϊόντα λιανικής πρόσβασης είναι δικαιολογημένη και βασίζεται στη φύση του προσδιορισθέντος προβλήματος της αγοράς.

Η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού επιβάλλεται προκειμένου να παρέχεται ένα υψηλότερο επίπεδο λεπτομέρειας σε σχέση με τις πληροφορίες που άλλως θα προέκυπταν μόνο από τις υποχρεωτικές από το νόμο οικονομικές καταστάσεις του ΟΤΕ, να παρατηρείται στενά η συμπεριφορά του ΟΤΕ ως προς την παροχή λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής

ζώνης σαν αυτή να συνιστούσε μια ξεχωριστή επιχειρηματική μονάδα από μόνη της, καθώς επίσης και να προλαμβάνεται η μη δίκαιη σταυροειδής επιδότηση.

Η ΕΕΤΤ θεωρεί ότι θα πρέπει να καταρτίζονται και να δημοσιεύονται οι ακόλουθες χρηματοοικονομικές πληροφορίες για όλες τις υπηρεσίες σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης, συμπεριλαμβανομένης της σύνδεσης και μίσθωσης γραμμών (με την επιφύλαξη της αρχής του επιχειρηματικού απορρήτου και άλλων γενικών νομικών υποχρεώσεων):⁵²

- Κατάσταση λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως
- Κατάσταση απασχολούμενου κεφαλαίου (λεπτομερής μέθοδος υπολογισμού και τιμές των χρησιμοποιούμενων παραμέτρων)
- Ενοποίηση λογαριασμών και συμφωνία με προβλεπόμενους από το νόμο λογαριασμούς ή άλλες πηγές πληροφοριών κοστολόγησης
- Περιγραφή της μεθόδου κοστολόγησης, με αναφορά της βάσης και των προτύπων κόστους, των μεθόδων κατανομής και αποτίμησης, της αναγνώρισης και χειρισμού έμμεσου κόστους
- Παρατηρήσεις σχετικές με τη μη διακριτική μεταχείριση (λεπτομερή τέλη μεταφοράς προκειμένου να δικαιολογείται η συμμόρφωση με την υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης)
- Έκθεση λογιστικού ελέγχου
- Περιγραφή των πολιτικών λογιστικής και ρυθμιστικώς προβλεπόμενων λογιστικών αρχών και
- Δήλωση συμμόρφωσης προς τους κανόνες του Ευρωπαϊκού και Εθνικού δικαίου⁵³

⁵² Παράρτημα της Σύστασης της Επιτροπής της 19^{ης} Σεπτεμβρίου 2005 για το λογιστικό διαχωρισμό και τα συστήματα κοστολόγησης σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο για τις ηλεκτρονικές επικοινωνίες, (OJ L 266/64 of 11.10.2005).

⁵³ Η Σύσταση της Επιτροπής, προβλέπει ότι η ετήσια δήλωση συμμόρφωσης πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον:

- τα συμπεράσματα του ορκωτού ελεγκτή;
- όλες τις ασυμφωνίες που διαπιστώθηκαν;

Ωστόσο η ΕΕΤΤ, προτού λάβει την απόφασή της για τον ακριβή βαθμό του κάθετου και οριζόντιου λογιστικού διαχωρισμού που προτίθεται να επιβάλει στον ΟΤΕ, προτείνει να διαβουλευθεί περαιτέρω τις μεθοδολογίες λογιστικού διαχωρισμού. Για το ενδιάμεσο διάστημα και ωστόσο ολοκληρωθούν οι διαδικασίες διαβούλευσης, η ΕΕΤΤ θα απαιτεί από τον ΟΤΕ τη συμμόρφωση με τις ισχύουσες υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού σύμφωνα με την απόφαση της ΕΕΤΤ ΑΠ. 211/3/2001 (ΦΕΚ Β/466/2001) και ΑΠ. ΕΕΤΤ 304/34/2004.

Περίληψη Προτεινόμενων Υποχρεώσεων

Προκειμένου να αντιμετωπισθεί η έλλειψη αποτελεσματικού ανταγωνισμού στη λιανική αγορά πρόσβασης στενής ζώνης, η ΕΕΤΤ προτείνει να επιβληθούν στον ΟΤΕ μία σειρά ρυθμιστικών υποχρεώσεων οι σημαντικότερες εκ των οποίων είναι:

- Υποχρέωση αναφορικά με την παροχή πρόσβασης και την χρήση ειδικών ευκολιών δικτύου όσον αφορά:
 - Την παροχή της υπηρεσίας Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR),
 - Την δημοσίευση προσφορά αναφοράς σχετικά με την Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών που θα συμπεριλαμβάνει πρόσβαση σε επιπρόσθετες ευκολίες απαραίτητες για την αποτελεσματική λειτουργία της υπηρεσίας και η οποία θα εμπεριέχει επίσης μια κατάλληλη Συμφωνία Επιπέδου Υπηρεσιών (SLA) η οποία θα υπόκειται σε τροποποιήσεις με την πάροδο του χρόνου όταν αυτό απαιτείται από τις εξελίξεις της αγοράς.

- συστάσεις εκ μέρους του ορκωτού ελεγκτή (με περιγραφή των αντίστοιχων συνεπειών);
- πλήρης περιγραφή της μεθόδου επαλήθευσης που ακολουθήθηκε και
- ορισμένα συγκεντρωτικά χρηματοοικονομικά και λογιστικά δεδομένα (όπως για παράδειγμα προσαρμογές εκτίμησης τρέχοντος κόστους, βασικές παραδοχές των μεθόδων κατανομής, επίπεδο κατανεμόμενου κόστους και βαθμός διακριτότητας του μοντέλου).

Η δημοσίευση της δήλωσης συμμόρφωσης και των αποτελεσμάτων του λογιστικού ελέγχου πρέπει να υποβάλλεται σε μορφή εύκολα προσβάσιμη από τα ενδιαφερόμενα μέρη, εντύπως ή ηλεκτρονικά, ή να δημοσιεύονται στο δικτυακό τόπο του φορέα εκμετάλλευσης ή τον δικτυακό τόπο της ΕΕΤΤ..

- Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης εις βάρος των ανταγωνιστών του κατά την παροχή των υπηρεσιών του στο λιανικό του άκρο ή σε συνδεδεμένες με αυτόν επιχειρήσεις. Η εν λόγω υποχρέωση αντικατοπτρίζεται σε μια σειρά υποχρεώσεων σχετικά με τη διαφάνεια όπως η παροχή συμφωνίας επιπέδου υπηρεσιών, η προσφορά αναφοράς και περιορισμοί ως προς τη νόμιμη χρήση ορισμένου τύπου πληροφοριών.
- Επιπρόσθετες υποχρεώσεις διαφάνειας με τη μορφή απαιτήσεων για δημοσίευση υποχρεωτικών πληροφοριών από τον ΟΤΕ, ιδίως όσον αφορά τα περιεχόμενα της προσφοράς αναφοράς για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) τον μηχανισμό αναθεώρησης της ως άνω προσφοράς, απαιτήσεις αναφοράς, και την χρήση των Δεικτών Αποδοτικότητας (KPIs) αναφορικά με τις ως άνω υποχρεώσεις.
- Υποχρεώσεις λογιστικού διαχωρισμού για τις δραστηριότητες του ΟΤΕ που σχετίζονται με την παροχή Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών (WLR).
- Μέτρα ελέγχου τιμών και κοστολόγησης για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών (WLR) τα οποία θα αντικατοπτρίζονται σε μια φόρμουλα "retail-minus" και στην υποχρέωση υποβολής στοιχείων κόστους για το προϊόν WLR και κοστολόγησης με το σύστημα FDC-CCA.

Στο επίπεδο λιανικής, και σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται στην Οδηγία για την Καθολική Υπηρεσία:

- Έλεγχος τιμών λιανικής με τη μορφή ενός ανώτατου ορίου τιμής (price cap) και υποχρέωση υποβολής στοιχείων κόστους με βάση το υπάρχον κοστολογικό σύστημα FDC-CCA,
- Υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης,
- Υποχρεώσεις διαφάνειας με τη μορφή προηγούμενης δημοσίευσης (όχι μεγαλύτερης ωστόσο από αυτή που ισχύει για την τιμολόγηση των υπηρεσιών φωνητικής τηλεφωνίας),
- Επιβολή υποχρεώσεων λογιστικού διαχωρισμού.

- Επιβολή υποχρέωσης αδεσμοποίησης προϊόντων/ υπηρεσιών

5. Ερωτήσεις Διαβούλευσης

Ορισμός Αγοράς

1. Συμφωνείτε με την εξέταση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις σχετικές αγορές για την παροχή πρόσβασης στο δημόσιο τηλεφωνικό δίκτυο σε σταθερή θέση; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας.
2. Συμφωνείτε ότι η σταθερή πρόσβαση για οικιακούς και μη-οικιακούς χρήστες εμπίπτουν στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.
3. Συμφωνείτε ότι το εύρος της σχετικής γεωγραφικής αγοράς είναι η Ελληνική επικράτεια; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

Ανάλυση Αγοράς και Ρυθμιστικές Υποχρεώσεις

4. Συμφωνείτε με τα προβλήματα ανταγωνισμού που προσδιορίστηκαν από την ΕΕΤΤ ανωτέρω; Παρακαλούμε όπως θεμελιώσετε την απάντησή σας.
5. Συμφωνείτε ότι ο ΟΤΕ θα πρέπει να παρέχει ένα χονδρικό προϊόν εκμίσθωσης γραμμών σύμφωνα με τις υποχρεώσεις που προβλέπονται στην Οδηγία για την Πρόσβαση; Συμφωνείτε με το προτεινόμενο ελάχιστο περιεχόμενο της σχετικής Προσφοράς Αναφορά; Παρακαλούμε όπως παραθέσετε αναλυτικά την απάντησή σας.
6. Συμφωνείτε με την επιβολή υποχρέωσης υποβολής στοιχείων κόστους αναφορικά με τις τιμές λιανικής με βάση το κοστολογικό σύστημα FDC/CCA; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.
7. Συμφωνείτε ότι θα πρέπει να επιβληθεί ένα ανώτατο όριο τιμής για τη λιανική σταθερή πρόσβαση στενής ζώνης (εφάπαξ τέλη σύνδεσης και πάγια τέλη μίσθωσης γραμμής); Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.

8. Συμφωνείτε ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση μη διακριτικής μεταχείρισης αναφορικά με τα προϊόντα λιανικής σταθερής πρόσβασης στενής ζώνης;
9. Συμφωνείτε με την προτεινόμενη προσέγγιση της ΕΕΤΤ αναφορικά με τις υποχρεώσεις διαφάνειας, κοινοποίησης και δημοσίευσης; Παρακαλούμε όπως αναλύσετε την απάντησή σας.
10. Συμφωνείτε ότι θα πρέπει να επιβληθεί στον ΟΤΕ η υποχρέωση λογιστικού διαχωρισμού για τη λιανική πρόσβαση;

6. Παράρτημα 1 – Προσφορά Αναφοράς Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών

Τα κάτωθι συνιστούν τη λίστα με το ελάχιστο περιεχόμενο που πρέπει να περιέχει η Προσφορά Αναφοράς του ΟΤΕ για τη Χονδρική Εκμίσθωση Γραμμών.

A. Όροι Χονδρικής Εκμίσθωσης Γραμμών

1. Γραμμές και υπηρεσίες στις οποίες παρέχεται πρόσβαση
2. Διαφοροποίηση ποιότητας υπηρεσιών
3. Τεχνικοί όροι
4. Διαδικασίες παραγγελιών και παροχής, περιορισμοί χρήσης.

B. Πληροφοριακά συστήματα

Προϋποθέσεις για την πρόσβαση στα υποστηρικτικά λειτουργικά συστήματα του ΟΤΕ, στα πληροφοριακά συστήματα ή στις βάσεις δεδομένων για τις προ-παραγγελίες, για τα αιτήματα παροχής, παραγγελιών, συντήρησης και αποκατάστασης βλαβών και τιμολόγησης.

Γ. Όροι παροχής

1. Ανώτατος χρόνος απάντησης σε αιτήματα παροχής υπηρεσιών και ευκολιών, συμφωνίες επιπέδου υπηρεσιών, επίλυση βλαβών, διαδικασίες επαναφοράς στο σύνηθες επίπεδο υπηρεσίας και παράμετροι ποιότητας υπηρεσιών.
2. Συνήθεις όροι συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης, όπου κατάλληλο, της προβλεπόμενης αποζημίωσης για τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης με τους ανώτατους χρόνους.
3. Τιμές ή τιμολογιακές φόρμουλες για κάθε στοιχείο, λειτουργία και ευκολία που αναφέρεται ανωτέρω.